

T.C.

**ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**HALK EĞİTİMİ MERKEZİ MÜZİK VE GÖSTERİ
SANATLARI ALANI VİYOLONSEL EĞİTİMİNE
YÖNELİK KURS PROGRAM ÖNERİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÇİĞDEM SAYLAM KIRCIOĞLU

**TEZ DANIŞMANI
PROF. DR. BEGÜM ÖZ**

ÇANAKKALE – 2025

T.C.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**HALK EĞİTİMİ MERKEZİ MÜZİK VE GÖSTERİ SANATLARI ALANI
VİYOLONSEL EĞİTİMİNE YÖNELİK KURS PROGRAM ÖNERİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÇİĞDEM SAYLAM KIRCIOĞLU

TEZ DANIŞMANI
PROF. DR. BEGÜM ÖZ

ÇANAKKALE – 2025

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Çiğdem SAYLAM KIRCIOĞLU tarafından Prof. Dr. Begüm ÖZ yönetiminde hazırlanan ve **06/03/2025** tarihinde aşağıdaki jüri karşısında sunulan “**Halk Eğitimi Merkezi Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Viyolonsel Eğitimine Yönelik Kurs Program Önerisi**” başlıklı çalışma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü **Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı**’nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmza

Prof. Dr. Begüm ÖZ

(Danışman)

Dr. Öğr. Üyesi Ezgi ERTEK BABAÇ

Dr. Öğr. Üyesi Ayda ARAS

.....

.....

.....

Tez No : 10708779

Tez Savunma Tarihi : 06/03/2025

.....
Prof. Dr. Melis ULU DOĞRU
Enstitü Müdürü

../../2025

ETİK BEYAN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kuralları'na uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi taahhüt ve beyan ederim.

(İmza)

Çiğdem SAYLAM KIRCIOĞLU

06/03/2025

TEŞEKKÜR

Bu tezin gerçekleştirilmesinde, çalışmam boyunca benden bir an olsun yardımlarını esirgemeyen saygı değer danışman hocam Prof. Dr. Begüm ÖZ'e, çalışma süresince tüm zorlukları benimle göğüsleyen değerli eşim Hüseyin Tansu KIRCIOĞLU'na, hayatımın her evresinde bana destek olan değerli aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Çiğdem SAYLAM KIRCIOĞLU

Çanakkale, Mart 2025

ÖZET

HALK EĞİTİMİ MERKEZİ MÜZİK VE GÖSTERİ SANATLARI ALANI VİYOLONSEL EĞİTİMİNE YÖNELİK KURS PROGRAM ÖNERİSİ

Çiğdem SAYLAM KIRCIOĞLU

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Prof. Dr. Begüm ÖZ

06/03/2025, 105

Bu araştırmada, Halk Eğitimi Merkezleri'nin Müzik ve Gösteri Sanatları alanında uygulanmak üzere, mevcut kaynaklar ve uzman görüşleri doğrultusunda bir viyolonsel eğitimi kurs programı önerisi oluşturulması amaçlanmıştır.

Nitel araştırma yöntemlerinden gereksinim saptaması modelinin kullanıldığı bu çalışmada, kapsamlı bir literatür taraması yapılmış ve ihtiyaç analizleri kapsamında hazırlanan görüşme ve anket soruları, ilgili fakültelerde viyolonsel derslerini yürüten öğretim elemanlarına uygulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Marmara Bölgesinde bulunan Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği ve Devlet Konservatuvarı programlarında görev yapan 5 öğretim elemanları oluşturmaktadır. Eğitim Bakanlığı'nın hazırladığı Güzel Sanatlar Liseleri Çalgı Eğitimi Viyolonsel Dersi Öğretim Programı, Yükseköğretim Kurulu'nun geçmişten günümüze yayımladığı Müzik Eğitimi Lisans Programı Ders İçerikleri ve ülkemizdeki çeşitli müzik öğretmenliği programlarında kullanılan öğretim programlarından da yararlanılmıştır.

Halk Eğitimi Merkezi Viyolonsel Eğitimi Kurs Programına yönelik kursun içeriği, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan çerçeve kurs programına uygun olarak ve bir uzman viyolonsel öğretim elemanı, bir öğretim programı uzmanı ve bir Türk dili uzmanını tarafından revize edilerek dört dönemi kapsayacak şekilde hazırlanmıştır.

Bu araştırmanın, müzik eğitiminde viyolonsel dersine yönelik kapsamlı bir kurs programı önerisi sunması nedeniyle, müzik eğitimi alanındaki çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hayat Boyu Öğrenme, Yaygın Eğitim, Müzik Eğitimi, Viyolonsel Kurs Programı.

ABSTRACT

PROPOSAL FOR A CELLO TRAINING COURSE PROGRAM IN THE FIELD OF MUSIC AND PERFORMING ARTS AT THE PUBLIC EDUCATION CENTER

Çiğdem SAYLAM KIRCIOĞLU

Çanakkale Onsekiz Mart University

School of Graduate Studies

Department of Fine Arts, Master's Thesis

Advisor: Prof. Dr. Begüm ÖZ

06/03/2025, 105

In this study, it was aimed to create a cello training course programme proposal in line with the existing resources and expert opinions to be applied in the field of Music and Performing Arts of Public Education Centres.

In this study, in which the needs assessment model, one of the qualitative research methods, was used, a comprehensive literature review was conducted and the interview and questionnaire questions prepared within the scope of needs analyses were applied to the lecturers conducting cello courses in the relevant faculties. The study group of the research consisted of 5 lecturers working in the Faculty of Education, Department of Fine Arts Education, Music Education and State Conservatory programmes in the Marmara Region. The curriculum of Fine Arts High Schools Instrument Education Cello Course Curriculum prepared by the Ministry of Education, Music Education Undergraduate Programme Course Contents published by the Council of Higher Education from past to present and the curricula used in various music teaching programmes in our country were also used.

The content of the course for the Public Education Centre Cello Education Course Programme was prepared to cover four semesters in accordance with the framework course programme prepared by the General Directorate of Lifelong Learning and revised by an expert cello instructor, a curriculum expert and a Turkish language expert. It is thought that this research will contribute to the studies in the field of music education since it offers a comprehensive course programme proposal for cello course in music education.

Keywords: Lifelong Learning, Non-Formal Education, Music Education, Cello Course Program.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	i
ETİK BEYAN.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	viii
SİMGELER ve KISALTMALAR.....	xiii
TABLolar DİZİNİ.....	xiv
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xv

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1

1.1. Problem Durumu.....	4
1.1.1. Alt Problemler	5
1.2. Araştırmanın Amacı.....	5
1.3. Araştırmanın Önemi.....	6
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	6
1.5. Varsayımlar.....	7
1.6. Tanımlar	7

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

9

2.1. Eğitim.....	9
2.1.1. Örgün Eğitim.....	10
2.1.2. Yaygın Eğitim.....	10
2.1.3. Hayat Boyu Öğrenme.....	11
2.1.4. Sanat Eğitimi	13

2.1.5. Müzik Eğitiminin Boyutları.....	14
Genel Müzik Eğitimi.....	15
Özengen Müzik Eğitimi.....	16
Mesleki Müzik Eğitimi.....	16
2.1.6. Ülkemizde Müzik Eğitimi Verilen Kurumlar.....	17
2.2. Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitimi.....	18
2.2.1. Çalgı Eğitiminin Boyutları	18
2.2.2. Çalgı Eğitiminde Kullanılan Yöntemler.....	19
Suzuki Yöntemi.....	19
Orff Schulwerk Yöntemi.....	19
Carabo-Cone Yöntemi	20
Dalcroze Yöntemi	20
Kodaly Yöntemi	20
2.3. Halk Eğitim ve Halk Eğitimi Merkezleri.....	20
2.4. Halk Eğitimi Merkezlerinde Verilen Kurslarının Genel Durumu.....	21
2.5. İlgili Araştırmalar.....	22
2.5.1. Yurtiçinde Yapılan Çalışmalar.....	22
Yaşam Boyu Öğrenme ve Yetişkin Sanat Eğitimi.....	22
Örgün Eğitim Dışında Çalgı Eğitimi: Türkiye ve Almanya Örneği.....	23
Halk Eğitimi Merkezlerinde Müzik Eğitimi ve Yönetici Görüşleri.....	23
Bireysel Çalgı Eğitimi ve Yaygın Eğitimde Uygulanan Yöntemler.....	24
Araştırma Açısından Önemi.....	25
2.5.2. Yurtdışında Yapılan Çalışmalar.....	25
Andragojik Çerçeve Müzik Eğitimi.....	25
Müzik Eğitiminin Sürekliliği ve Mesleki Gelişim.....	26
Yaygın Müzik Eğitimi ve Müzisyenlerin Rolü.....	27
Araştırma Açısından Önemi.....	27

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

29

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

3.1. Araştırmanın Modeli.....	29
3.2. Çalışma Grubu.....	30

3.3. Veri Toplama Araçları.....	31
3.3.1. Görüşme Soruları.....	32
3.3.2. Anket Sorularının Geliştirilmesi ve Geçerlik-Güvenirlilik Süreci.....	33
3.4. Verilerin Toplanması.....	33
3.5. Verilerin Analizi.....	35
	37

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA BULGULARI

4.1. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Kurs Programlarının Genel Görünümüne İlişkin Bulgular.....	37
4.1.1. Keman Eğitimi Kurs Programı ile İlgili Bulgular.....	38
4.1.2. Yan Flüt (Batı Müziği) Kurs Programı ile İlgili Bulgular.....	39
4.1.3. Klasik Gitar Eğitimi Kurs Programı ile İlgili Bulgular.....	40
4.1.4. Piyano I Kurs Programı ile İlgili Bulgular.....	41
4.1.5. Ses Eğitimi Kurs Programı ile İlgili Bulgular.....	41
4.2. HBÖGM MGSA Viyolonsel (Çello) Eğitimi Kurs Programının Genel Durumuna İlişkin Bulgular.....	42
4.3. Yaygın Eğitimde Viyolonsel Çalgı Eğitiminin Kullanılabilmesine İlişkin Bulgular.....	49
4.4. YE Kullanılabilecek Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı Uygulamasına İlişkin Bulgular.....	51
4.5. YE Kullanılabilecek Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Bulgular.....	53
4.6. Oluşturulacak YE Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği ile İlgili Bulgular.....	55
4.6.1. YE Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı 1. Dönem İçeriğine Yönelik Bulgular.....	56
4.6.2. YE Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı 2. Dönem İçeriğine Yönelik Bulgular	58
4.6.3. YE Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı 3. Dönem İçeriğine Yönelik Bulgular	61

4.6.4. YE Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı 4. Dönem İçeriğine Yönelik	64
Bulgular	67

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1. Sonuç.....	67
5.1.1. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Müzik ve Gösteri Sanatları	67
Alanı Kurs Programlarının Genel Görünümüne İlişkin Sonuçlar	
Keman Eğitimi Kurs Programı ile İlgili Sonuçlar.....	67
Yan Flüt [Flüt] (Batı Müziği) Kurs Programı ile İlgili Sonuçlar.....	69
Klasik Gitar Eğitimi Kurs Programı ile ilgili Sonuçlar.....	71
Piyano I Kurs Programı ile İlgili Sonuçlar.....	72
Ses Eğitimi Kurs Programı ile İlgili Sonuçlar.....	72
5.1.2. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Müzik ve Gösteri Sanatları	
Alanında Viyolonsel Kurs Programının Genel Durumuna İlişkin	
Sonuçlar.....	73
5.1.3. Yaygın Eğitimde Viyolonsel Çalgı Eğitiminin Kullanılabilmesine İlişkin	
Sonuçlar.....	74
5.1.4. Yaygın Eğitimde Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı Uygulamasına	
İlişkin Sonuçlar.....	75
5.1.5. Yaygın Eğitimde Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı Ölçme ve	
Değerlendirmeye İlişkin Sonuçlar.....	76
5.1.6. Oluşturulacak Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı	
İçeriği ile İlgili Sonuçlar.....	78
Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği İçin	
Önerilen 1. Dönem Sonuçları.....	78
Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği İçin	
Önerilen 2. Dönem Sonuçları.....	80
Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği İçin	
Önerilen 3. Dönem Sonuçları.....	80
Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği İçin	
Önerilen 4. Dönem Sonuçları.....	81

5.2. Öneriler.....	82
5.2.1. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Müzik ve Gösteri Sanatları	
Alanı Kurs Programlarının Genel Görünümüne İlişkin Öneriler.....	82
Keman Eğitimi Kurs Programı Önerileri.....	82
Yan Flüt (Batı Müziği) Kurs Programı ile İlgili Öneriler.....	82
Klasik Gitar Eğitimi Kurs Programı ile İlgili Öneriler.....	83
Piyano I Kurs Programı ile İlgili Öneriler	83
Ses Eğitimi Kurs Programı ile İlgili Öneriler.....	83
5.2.2. Viyolonsel Çalgı Eğitiminin Yaygın Eğitimde Kullanılabilmesine İlişkin Öneriler.....	84
5.2.3. Yaygın Eğitimde Kullanılabilecek Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı Uygulamasına İlişkin Öneriler.....	85
5.2.4. Yaygın Eğitimde Kullanılabilecek Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Öneriler.....	85
5.2.5. Oluşturulacak Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği ile İlgili Öneriler.....	85
5.3. Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Viyolonsel Çalgı Eğitimi Öneri Kurs Programları.....	86
5.3.1. Araştırma Sonucu Oluşturulan Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Viyolonsel Çalgı Eğitimi 1. Dönem Öneri Kurs Programı.....	86
KAYNAKÇA	96
EKLER	I
Ek 1. Etik Kurul İzni.....	I
EK 2. Görüşme ve Anket Soruları.....	II
EK 3. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi'ne Yapılan Başvuru ve Cevap Maili.....	VIII
EK 4. Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Viyolonsel, Keman, Flüt, Klasik Gitar, Piyano I ve Ses Eğitimi Kurs Programları.....	IX
EK 5. Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı.....	XLIX
EK 6. Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Viyolonsel Eğitimi Öneri Kurs Programları.....	LIV

SİMGELER VE KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
ÇOMÜ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
HBOGM	Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
HEM	Halk Eğitim Merkezi
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
MGSA	Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı
MMM	Musiki Muallim Mektebi
MÜ	Marmara Üniversitesi
OECD	Organisation for Economic Co-Operation and Development, Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
YE	Yaygın Eğitim

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa No
Tablo 1	Görüşleri Alınan Öğretim Üyesi Dağılımı	31
Tablo 2	Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Müzik ve Sahne Sanatları Kurs Programı Sayısı ve Dağılımı	34
Tablo 3	Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Müzik Alanı Kurs Programı Sayısı ve Dağılımı	38
Tablo 4	Önerilen Dönem/Düzey 1. Dönem için Görüşler	56
Tablo 5	Önerilen Dönem/Düzey 2. Dönem için Görüşler	58
Tablo 6	Önerilen Dönem/Düzey 3. Dönem için Görüşler	61
Tablo 7	Önerilen Dönem/Düzey 4. Dönem için Görüşleri	64
Tablo 8	Viyolonsel Çalgı Eğitimi 1. Dönem Kurs Programı	86

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil No	Şekil Adı	Sayfa No
Şekil 1	Araştırmanın Deseni	29

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Toplumsal ve bireysel hayatın en önemli unsurlarından biri olan eğitim, geçtiğimiz yüzyıldan itibaren büyük bir öneme sahip olmuş; bilimsel ilerlemelerle birlikte birçok kavramın ve bilginin birleşerek geliştiği dinamik bir alan haline gelmiştir (Dinçer, 2003). Günümüzde, bireylerin yaşamlarının her alanında eğitim, gerekli ve kritik bir ihtiyaç olarak kabul edilmektedir. Eğitimin her yaşta alınabilir ve sürdürülebilir olması, toplumların değişimlere ayak uydurmasına ve gelişmesine olanak sağlamaktadır. Bu bağlamda, günümüzde yetişkin eğitimi, yaygın eğitim ve sürekli öğrenme kavramları, eğitim alanında giderek daha fazla önem kazanan alanlar olarak ortaya çıkmıştır. Ancak, bu terimler farklı anlamlar içerse de bazen birbirlerinin yerine kullanılabilmektedir. OECD tarafından yetişkin eğitimi, zorunlu öğrenim çağının ötesinde, özellikle artık okula gitme zorunluluğu olmayan bireylerin, yaşamlarının herhangi bir evresinde duydukları öğrenme ihtiyacını ve ilgiyi karşılamak amacıyla özel olarak düzenlenen faaliyetler veya programlar olarak tanımlanmıştır (Yazar ve Keskin, 2018). Yaygın eğitim, Millî Eğitim Bakanlığı'na (MEB, 2018) göre, örgün eğitim dışında veya yanında düzenlenen tüm eğitim faaliyetlerini kapsarken, Avrupa Birliği Konseyi yaşam boyu öğrenmeyi, bilgi, beceri ve yetkinliklerin kişisel, yurttaşlıkla ilişkili, sosyal ve/veya istihdama yönelik bir perspektifte hayat boyunca gerçekleştirilen tüm öğrenme faaliyetleri olarak tanımlamıştır (Yazar ve Keskin, 2018). Tüm bu kavramlar arasında bireylerin eğitim süreçlerini sürekli kılma anlayışının ön planda olduğu ortak bir temel bulunduğu görülmektedir.

Yaşam boyu öğrenme, bireyin gereksinim duyduğu, ilgi gösterdiği ve merak ettiği her alanda öğrenme olanaklarının sağlanması olarak tanımlandığında, sanat eğitiminin bu kavramın ayrılmaz ve önemli bir bileşeni olduğu söylenebilir. Sanat, aynı zamanda bir eğitim aracıdır (Bilirdönmez ve Karabulut, 2016). Müzik eğitimi, bir müziksel davranış kazandırma veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma sürecidir ve bu süreçte belirli hedefler doğrultusunda planlı ve belirli yöntemlere göre izlenecek yollar, kazandırılacak davranışların düzeyini belirlenmektedir (Uçan 1997).

Müzik eğitimi, “kolu-dalı, basamağı-düzeyi, yeri-süresi, kapsamı-içeriği ve yöntemi-tekniki ne olursa olsun, genel, özengen (amatör) ve mesleksi (profesyonel veya

akademik olmak üzere) üç ana amaç’’ için sınıflandırılmaktadır. Özengen sanat eğitimi, sanatı ya da belirli bir sanat dalını, kolunu, kültürünü, maddi kazanç elde etmeksizin yalnızca zevk için öğrenen veya yapan kişilere yöneliktir. Bu tür eğitim, ilgili ve istekli olanlara sanatsal davranışları kazandırmayı veya davranış değişiklikleri oluşturmayı amaçlar. Genel müzik eğitimi ise müziğe yakın veya uzak ilgisi olan herkesi hedefler. Özengen müzik eğitimi, müziğe ilgisi, isteği ve yeteneği olan kişilere yöneliktir ve müziği bir hobi olarak seçenleri kapsar, bu kapsam kurslar ve özel dersleri içerebilir. Mesleki müzik eğitimi ise müziğe ilgi ve yetenekle yaklaşan ve müziği bir meslek, iş, ciddi ve sürekli bir uğraş, görev veya çalışma alanı olarak belirleyenlere yöneliktir’’ (Uçan, 1997: 90).

Ülkemizde, örgün eğitimin içinde ve dışında yer alan bireylere, ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda müzik eğitimi alma imkânı sunulmaktadır. Bu eğitim, özel kurslar ile Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yaygın eğitim kapsamında açılan kurslar aracılığıyla sağlanmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, örgün eğitim dışındaki faaliyetleri yönetmektedir. Halk eğitimi merkezleri, olgunlaşma enstitüleri ve açık öğretim okulları gibi kurumlarda çeşitli eğitim faaliyetleri planlanmaktadır. Bu kurumlar aracılığıyla düzenlenen kurs ve kurs dışı faaliyetlerin usul ve esasları, belge alımı, denklik gibi konular Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmiştir (Resmî Gazete, 11 Nisan 2018, sayı:30388).

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan yönetmelikte, amaç, kapsam, dayanak, tanımlar, kurumların kuruluşu ve görevleri, eğitim ortamları, yöneticiler ve eğitimciler, usta öğreticilerin görevlendirilmesi ile görev ve sorumlulukları gibi konular ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Ayrıca, kurslara kayıt ve kabul süreçleri, devam durumu, kurs açma ve kapatma kriterleri, kursa katılacak bireylerin sayısı, ders saatleri, haftalık dağılım ve planlamalar, başarı değerlendirme ölçütleri ile çeşitli ve son hükümler detaylandırılmıştır (Resmî Gazete, 2018).

Bunun yanında her kurs programının belirlenen çerçeve program ile hazırlanarak uygulanma şartı konulmuştur. Bu programlarda bulunması gereken unsurlar sırasıyla; programın adı, programın dayanağı, programın giriş koşulları, eğitimcilerin niteliği, programın amaçları, programın uygulanması ile ilgili açıklamalar, programın kredisi, program süresi

ve içeriği, ölçme ve değerlendirme esasları, programın uygulanmasında kullanılacak öğretim araç ve gereçleri ve belgelendirme olarak belirlenmiştir (MEB, 2016).

Millî Eğitim Bakanlığı (2020) tarafından yayımlanan Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Birim Faaliyet Raporu kapsamında gerçekleştirilen anket çalışması, hayat boyu öğrenme alanında önemli bulgular ortaya koymuştur. Bu çalışma, hayat boyu öğrenme süreçlerinden sorumlu yöneticilerin görüşlerini değerlendirmek amacıyla düzenlenmiş olup, katılımcıların eğitim süreçlerine yönelik ihtiyaçlarını ve önerilerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Anket sonuçları, yöneticilerin yaygın eğitim programlarının niteliğinin artırılmasına duyulan gereksinimi vurguladığını göstermektedir (MEB, 2020).

Yaygın Eğitim Çerçeve Kurs Programı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 2016 yılında onaylanmış olup, mesleki ve teknik kurs programlarının içerikleri ile açılma sıklıkları açısından ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Bu doğrultuda, en çok ihtiyaç duyulan 1000 program belirlenmiş ve ardından bu programların güncelliğini koruyarak değişen gereksinimlere uyum sağlaması için sürekli revizyon çalışmaları başlatılmıştır. Bu süreç, yaygın eğitim programlarının değişen toplumsal ve mesleki ihtiyaçlara uyum sağlamasını ve güncel kalmasını amaçlamaktadır (MEB, 2020).

Bu güncelleme sürecinde, yetişkin bireylerin eğitim taleplerine yönelik bilimsel araştırmalar da önemli bir yol gösterici olmuştur. Nitekim, Aydemir'in (2019) çalışması, yetişkin bireylerin eğitim ihtiyaçlarını daha geniş bir yelpazede ele almış ve çeşitli alanlardaki öğrenme taleplerini ortaya koymuştur.

Bu bilgiler doğrultusunda, hayat boyu öğrenme programlarının dinamik bir yapıya sahip olması ve sürekli olarak gözden geçirilerek güncellenmesi gerekliliği açıkça ortaya çıkmaktadır. Programların çeşitlendirilmesi ve geniş bir eğitim yelpazesini kapsamaması, bireylerin değişen ve gelişen öğrenme gereksinimlerine yanıt vermede önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca, bu süreç yalnızca bireysel öğrenme hedeflerine değil, aynı zamanda Türkiye'nin eğitim politikaları çerçevesinde belirlenen ulusal ve yerel hedeflere ulaşılmasına da katkı sağlayacaktır.

1.1. Problem Durumu

Çalgı eğitimi, karmaşık müzikal becerilerin ve davranış örüntülerinin etkili bir şekilde öğretilmesi ve öğrenilmesi için sistemli bir yaklaşım gerektiren, planlı ve programlı bir süreçtir. Saraç'ın (1996) vurguladığı üzere, yapılandırılmış bir çalgı eğitimi süreci, bireyin yeteneklerini gözlemlemesine, gelişim sürecini takip etmesine ve teknik becerilerini ilerletmesine olanak tanımaktadır.

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından halk eğitim merkezlerinde sunulan çalgı kurs programları, geleneksel Türk müziği ve Batı müziği çalgı eğitimlerini kapsamaktadır. Mevcut programlar incelendiğinde, Batı müziği çalgıları arasında keman, flüt, gitar, piyano ve ses eğitimi kurslarının bulunduğu; ayrıca beş kurs programının uzaktan eğitim yöntemiyle, eş zamansız olarak hazırlandığı görülmektedir. Bu çerçevede, çalgı eğitiminin planlı ve programlı bir süreç gerektirdiği göz önüne alındığında, halk eğitim merkezlerinde sunulan çalgı kurslarının çeşitliliği ve kapsamı önem arz etmektedir. Ancak, araştırmanın başlangıç aşamasında halk eğitim merkezlerinde viyolonsel eğitimi programının mevcut olmadığı tespit edilmiştir. Bu durum, 04.04.2022 tarihinde Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi'ne (CİMER) yapılan 2201590172 sayılı başvuru ve alınan yanıt ile teyit edilmiştir (EK-3). Söz konusu eksikliğin belirlenmesinin ardından, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından viyolonsel eğitimi çalgı programı yayınlanmıştır (MEB, 2022).

Ancak tez süreci devam ederken gerçekleşen bu durum karşısında daha önce incelenen programlar arasında viyolonsel eğitim programı yer almaması ve bu araştırmanın özellikle bu programın oluşturulmasını amaçlaması nedeniyle, hızlıca hazırlandığı düşünülen yeni program için de uzman görüşleri alınmış ve programın değerlendirilmesi yapılmıştır. Uzmanlardan elde edilen geri bildirimler doğrultusunda, halk eğitim merkezlerinde nitelikli bir viyolonsel eğitiminin sağlanabilmesi için mevcut programın yeterlilikleri incelenmiş ve yeni bir programın hazırlanması gerekliliği ortaya konmuştur. Bu ihtiyacın giderilmesine yönelik olarak, uzman görüşlerine dayalı bir viyolonsel eğitimi kurs programı geliştirilmiştir.

Oluşturulan "Viyolonsel Eğitimi Kurs Programı", eğitim sürecinin standartlaştırılmasını ve bilimsel temellere dayalı bir çerçevede yapılandırılmasını hedeflemektedir. Bu doğrultuda yürütülen araştırmada, aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır.

1.1.1. Alt Problemler

- Halk Eğitimi Merkezi müzik ve gösteri sanatları alanı kurs programlarının genel görünümü nasıldır?
- Halk Eğitimi Merkezi müzik ve gösteri sanatları alanında bakanlık tarafından sonradan eklenen viyolonsel kurs programının genel görünümü nasıldır?
- Viyolonsel çalgı eğitiminin yaygın eğitimde kullanılabilmesine ilişkin viyolonsel eğitimcilerinin görüşleri nelerdir?
- Yaygın eğitimde kullanılacak viyolonsel çalgı eğitimi kurs programı uygulamasına ilişkin görüşler nelerdir?
- Yaygın eğitimde kullanılacak viyolonsel çalgı eğitimi kurs programı ölçme ve değerlendirmeye ilişkin görüşler nelerdir?
- Oluşturulacak yaygın eğitim viyolonsel çalgı eğitimi kurs programı içeriğinde neler olmalıdır?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, “Halk eğitimi merkezi müzik ve gösteri sanatları alanında viyolonsel çalgı eğitimi kurs programına yönelik bir program önerisi” oluşturmaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Çağdaş eğitim anlayışında birey, bedensel, duyuşsal ve bilişsel yönleriyle bir bütün olarak ele alınmalı ve her alanda dengeli bir şekilde eğitilmelidir (Uçan, 1995). Bu bağlamda, müzik eğitimi bireylere kendilerini ifade edebilme ve becerilerini geliştirme fırsatı sunmaktadır. Müzik eğitiminin temel bileşenlerinden biri olan çalgı eğitimi, yalnızca örgün eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda yaygın eğitim kapsamında da sunulmaktadır. Örgün eğitim sisteminde yer alan bireylerin yanı sıra, örgün eğitimin dışında kalan bireylerin de çalgı eğitimi alması, toplumsal ve bireysel sanat anlayışının gelişimi açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu çerçevede, viyolonsel; teknik kapasitesi, geniş repertuarı ve müzikal ifade olanakları bakımından oldukça zengin bir çalgıdır (Demirbatır, 1996, aktaran Özdemir ve Şen, 2017). Evrensel ve geleneksel müzik repertuarlarında kullanılabilmesi ve çok sesli müzik topluluklarında yer alabilmesi nedeniyle, viyolonsel eğitimi kurs programının hazırlanmasında uzman görüşlerinden yararlanılmıştır. Bu doğrultuda geliştirilen Viyolonsel Eğitimi Kurs Programı'nın alandaki önemli bir eksikliği gidereceği öngörülmektedir. Ayrıca, bu programın yalnızca halk eğitim merkezleriyle sınırlı kalmayıp Bilim Sanat Merkezleri (BİLSEM), Gençlik Merkezleri ve farklı sanat eğitimi veren kurumlarda da uygulanabilir olması, viyolonsel eğitiminin yaygınlaştırılması ve bu alana nitelikli bir katkı sunması açısından büyük önem taşımaktadır.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma,

- Türkiye’de Marmara Bölgesinde bulunan yükseköğretim kurumlarındaki Bireysel Çalgı Eğitimi viyolonsel derslerini yürütmekte olan, 5 öğretim elemanı ile sınırlıdır.
- 2022-2023 eğitim öğretim yılı,

- Viyolonsel öğretim elemanının cevapladığı görüşme soruları ve anket soruları cevapları ile,
- Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü müzik ve gösteri sanatları alanı batı müziği çalgılarından viyolonsel, keman, yan flüt[flüt], piyano, gitar ve ses eğitimi kurs programları,
- Viyolonsel eğitimi programı/modülü oluşturmakla sınırlıdır.

1.5. Varsayımlar

Bu araştırmada;

- Belirlenen araştırma modelinin araştırmanın amacına ve konusuna uygun olduğu,
- Araştırmada veri toplamak için kullanılan veri toplama aracının ve veri toplama sürecinde kullanılan tekniklerin araştırma için gerekli bilgilere ulaşılmasını sağlayabilecek nitelikte olduğu,
- Araştırmada viyolonsel eğitimcilerinin görüşme ve anket sorularına doğru ve samimi yanıt verdikleri,
- Araştırmanın çalışma grubunun alanında uzman kişilerden oluştuğu,
- Veri toplama araçlarının geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmaktadır.

1.6. Tanımlar

Yaygın Eğitim: Örgün eğitim sistemine katılmamış, herhangi bir kademesinden ayrılmış veya tamamlamış bireylere, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişimlerini destekleyici nitelikte sunulan eğitim, öğretim, rehberlik ve uygulama etkinliklerinin tümü. (MEB, 2010).

Halk Eğitimi: Halk eğitimi, örgün eğitime devam eden, örgün eğitime devam edememiş (hiç girmemiş) ya da örgün eğitimi bitirmiş olan bireylerin sorunlarına çözüm üretmesine yardımcı olmak, ekonomik ve sosyal yönden dinamik hale getirmek, yeni bilgi kazandırmak, değer yargısı ve tutumlarını olumlu yönde değiştirmek ve kalkınma hedeflerine ulaşmak için uygun ortam hazırlamak, kişisel, mesleki ve mesleki olmayan bilgi ve beceri kazandırmak, kısacası kişisel, ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişmesini sağlamak amacıyla bireylerin gereksinimlerini karşılamak için her konuda planlı, düzenli yapılan eğitim ve rehberlik uygulamalarının tümüdür (Tanır, 2006, aktaran Özengi 2018).

Hayat Boyu Öğrenme: Herkese ihtiyacı olan eğitimi, ihtiyaç duyduğu anda olanaklarına uygun yerde vermeyi amaçlayan eğitim yaklaşımı olarak da tanımlanmaktadır (Demirel, 2005).

Çalgı Eğitimi: Çalgı eğitimi; genel, özgen ve mesleki müzik eğitiminin en önemli boyutlarından biridir. Müzik eğitiminde belirlenen amaca, kullanılacak bir çalgı yardımıyla daha kolay ve sağlıklı bir biçimde ulaşmak mümkündür. Çalgı eğitimi, öğretmen ve öğrenci arasında bireysel olarak gerçekleşen ve planlı olarak yürütülmesi gereken bir eğitim sürecidir. Bu süreç içinde öğrenci, çalgı hakkında teknik bilgi ve becerileri kazanmakla birlikte, müziksel gelişimini de arttırmaktadır (Yalçınkaya, 2002 :354).

Müzik Eğitimi: Bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma ya da bireyin (müziksel) davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel değişiklikler oluşturma sürecidir (Uçan,1997).

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde eğitim ve türleri, müzik eğitimi ve çalgı eğitiminin boyutları, halk eğitimi, halk eğitim merkezleri kurs programları ve araştırma konularına ilişkin ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Eğitim

Eğitim, bireyleri ve toplumları şekillendirmede en etkili süreçlerden biridir (Yalçinkaya, 2010). Bu süreç, bireyin doğumuyla başlayıp yaşam boyu devam eden geniş bir zaman dilimini kapsamaktadır (Aydemir ve Gökay, 2023). Eğitim sürecinde, bireylerin farklı ihtiyaçlarına ve durumlarına cevap verebilen çeşitli eğitim türleri ortaya çıkmaktadır. Bu türler, formal eğitimden informal eğitime, örgün eğitimden yaygın eğitime kadar geniş bir yelpazede çeşitlenmektedir.

Eğitim kavramının pek çok farklı tanımı karşımıza çıkmaktadır. Bu tanımlar aynı zamanda eğitim sürecinin çeşitli yönlerini ve amaçlarını vurgulamaktadır. Ertürk'e (1972) göre bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci olarak açıklanırken, Tyler'a (1950) göre eğitim, kişinin davranış örüntülerini değiştirme süreci olarak açıklanmıştır (Sönmez, 2002). Yıldız ve Demircioğlu (1996) eğitimi bireye bilgi aktarma ve bilgi kazandırmanın yanında kazanılan bilgiyi beceriye; beceriyi de alışkanlık ve tutum haline getirme süreci olarak tanımlamıştır. Bütün bu tanımlardan yola çıkarak eğitimin sadece bilgi aktarma ve bilgi kazandırma süreci değil, aynı zamanda bireylerin davranışlarında, tutumlarında ve alışkanlıklarında istendik değişiklikler meydana getirme süreci olduğu sonucuna varılmaktadır. Bu süreç, bireylerin sadece akademik bilgi birikimlerini değil, aynı zamanda sosyal, duygusal ve davranışsal gelişimlerini de kapsar. Böylelikle bireylerin potansiyellerini keşfetmelerine, geliştirmelerine ve topluma faydalı bireyler olmalarına yardımcı olur. Bu bağlamda sanat eğitimi önemli bir eğitim işlevi yerine getirmektedir.

2.1.1. Örgün Eğitim

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu (1973) ile belirlenmiş olan Millî Eğitim Sistemi, "Örgün Eğitim" ve "Yaygın Eğitim" olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır. Örgün eğitim; belirli yaş grubundaki ve aynı seviyedeki bireylere, amaca göre hazırlanmış programlarla, okul çatısı altında düzenli olarak yapılan eğitimidir. Örgün eğitim; okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsamaktadır (Milli Eğitim Temel Kanunu, 1973). Günümüzde örgün eğitim faaliyetleri okul öncesi dönemle başlayıp doktora derecesi ile son bulmaktadır (Aydemir ve Gökay, 2023). Okul veya üniversite gibi organize ve yapılandırılmış bir bağlamda önceden belirlenmiş amaçlara yol açan kasıtlı bir faaliyet olarak tanımlanır. Bu tür resmi öğrenme unsurları içerisinde tesadüfi veya örtülü öğrenmeye çok az önem verilmektedir (Smilde, 2005). Örgün öğrenme, okul sistemi gibi öğretmen-öğrenci ilişkisi içinde gerçekleşen öğrenmedir.

Uçan'a (1996) göre okullarda veya benzer ortamlarda yapılan, belirli yasa, tüzük, yönetmelik ve yönergelerle göre tasarlanan, planlı ve programlı bir şekilde, belirli yol ve yöntemlerle uygulanan, düzenlilik, disiplinlilik ve süreklilik özellikleri taşıyan örgün eğitim içindeki sanat eğitimi; ülke nüfusunun tamamı için gerekli ve zorunlu olması, en yaygın ve örgün müzik eğitimi türü olması, genel müzik kültürünü kazandırması, bireylerin ve toplumun kültürel kimlik ve kişiliğini belirlemesi ve temel insan ve eğitim haklarından biri olması nedeniyle önemlidir.

2.1.2. Yaygın Eğitim

Bireylerin bilgi, beceri, değer ve tutum kazanmalarını sağlayan bir süreç olan eğitimin bir diğer türü de yaygın eğitimidir. Yaygın eğitim, örgün eğitim dışında kalan bireyler için planlanmış olup, çağın gereksinimlerini karşılamak amacıyla ön plana çıkmaktadır. Örgün eğitimin yanında veya dışında düzenlenen tüm eğitim faaliyetlerini kapsamaktadır. Milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş, herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademedен çıkmış yurttaşlara bilgi ve beceri kazandırmayı hedefler (MEB, 2016). Yaygın eğitimin bir diğer tanımı da örgün eğitimin dışında kalan bireylerin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, çeşitli kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde, pratik teknikler kullanarak hazırlanan ve örgün

eğitimi tamamlayıcı nitelikte yapılan eğitimidir (Alkan vd., 1996, aktaran Tez, 2014). Yaygın eğitim aynı zamanda yerleşik örgün sistemin dışında gerçekleşen her türlü organize eğitim faaliyetini de ifade eder. Sahiplenme duygusu ve paylaşılan sorumluluk geliştirmeye yönelik olduğundan, öğrenme etkinlikleri, örtülü veya örtülü anlama biçimlerinin önemine gereken saygı gösterilerek, katılımcı ve yüksek düzeyde bağlamsal olma eğilimindedir (Rogers, 2004, aktaran Smilde, 2005). Ayrıca yaygın eğitimin amacı, bireylerin toplumsal hayata katılımlarını artırmak ve onları çeşitli yaşam becerileri ile donatmaktır.

Yaygın eğitim, örgün eğitimin dışında kalan bireyler için önemli bir eğitim alanıdır. Bu eğitim türü, çeşitli kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde düzenlenen, esnek ve pratik eğitim programlarıyla bireylerin bilgi ve becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Yaygın eğitim, örgün eğitimi tamamlayıcı ve destekleyici bir rol üstlenerek, bireylerin yaşam boyu öğrenme süreçlerini destekler ve toplumsal gelişime katkıda bulunmaktadır (Alkan vd., 1996, aktaran Tez, 2014). Yaygın eğitimin toplumsal açıdan önemli olduğu bu görüşlerle ortaya konmuştur. Bu konuda Duman (2003) bazı yanlış kabullerin ortaya çıkabileceğinin göz ardı edilmemesini belirtmiştir. Bunlar; eğitimin tek başına bir kalkınma kaynağı olduğu ve bu kapsamda diğer faktörlerden ayrı düşünülmesi, yaygın eğitimin örgün eğitime ve başka kurumlara alternatif şeklinde görülmesi ve yaygın eğitimin temelde yoksul ve okulsuz grupların eğitimine yönelik imkân sunduğu görüşüdür. Bu durum eğitimin etkinliğini azaltabilmekte ve yanlış politikaların geliştirilmesine yol açabilmektedir. Yaygın eğitim, kalkınmanın bir parçası olarak diğer faktörlerle birlikte ele alınmalı, örgün eğitimi tamamlayıcı bir sistem olarak görülmeli ve her seviyedeki bireylerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde planlanmalıdır. Bu yaklaşımla, yaygın eğitim daha etkili ve kapsayıcı bir şekilde uygulanabilmektedir (Duman, 2003).

2.1.3. Hayat Boyu Öğrenme

Küreselleşen ve dijitalleşen dünyada, teknolojik gelişmeleri takip edebilmek için bilgi ve becerilerin yaygınlaşması gerekmektedir. Bu nedenle, gelişmiş ülkeler bilgi toplumu olma ve ekonomik rekabet edebilirlik kapasitelerini artırma yarışına girmişlerdir. Bilgi toplumu haline gelebilmek için örgün eğitimin yanında, yaygın ve serbest öğrenme yöntemleri de büyük önem kazanmaktadır (Urhan, 2020).

Öğrenme kavramı, kısaca, bilgi ve beceri edinimi ve bunların nasıl kullanılacağına bilinmesiyle ilgilidir (Avrupa Birliği Konseyi, 2002). Günümüzde öğrenme ile ilgili birçok yöntem geliştirilmektedir ve uygulanmaktadır. Bu yöntemler, bireylerin bilgi edinme, beceri geliştirme ve kişisel ya da mesleki hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Bu gelişmeler ışığında “hayat boyu öğrenme” son yıllarda öne çıkan bir kavramdır. “Halk eğitimi”, “yetişkin eğitimi”, “hayat boyu öğrenme”, “yaşam boyu öğrenme” ve “sürekli eğitim” gibi farklı kavramlarla da ifade edilebilmektedir. (Geray, 2002, aktaran Sabancı ve Rodoplu, 2013).

OECD’ye (1977) göre de yetişkin eğitimi, okul dışındaki bireylerin öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak için düzenlenen formal ve informal öğrenme, mesleki eğitim, mesleki gelişim ve sosyal amaçlı eğitim faaliyetleridir. Knowles’ a (1989, aktaran Çiçek, 2022) göre ise eğitim, bilinmeyen keşfi ile ilgili yaşam boyu devam eden bir süreç olarak tanımlanır. Burada sözü edilen eğitim, bireylerin çocukluk çağının dışında da eğitimlerinin devam etmesi gerekliliğini öne çıkarmaktır. Bu sebeple Lindeman (1926) ve Knowles (1968), yetişkinler arasında yaygın olan öğrenme eğilimlerini tanımlamak için "andragoji" terimini ilk kez kullanmışlardır (Kruse, 2007). Andragoji, yetişkin eğitiminin bilim ve sanatı olarak, "yetişkin eğitimi" veya "yetişkin eğitimbilimi" anlamına gelmektedir. (Çiçek, 2022). Yetişkin eğitimi, otoriter olmayan ve temel amacı deneyimin anlamını keşfetmek olan iş birliğine dayalı bir girişimdir (Knowles vd., 2014, aktaran Çiçek, 2022). Andragojik kuram (Çiçek, 2022) ile yetişkinlerin öğrenme kolaylığı sağlanarak, hayat boyu öğrenme isteğinin canlı tutulması amaçlanmıştır. Bu yaklaşım, öğrenmenin sürekli olması gerektiği düşüncesine dayanır.

1996 yılında Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) üyesi ülkelerin eğitim bakanları tarafından imzalanan bildirgede yaşam boyu öğrenme fikrine açıklık getirilerek yaşam boyu öğrenmeyi kişinin beşikten itibaren tüm yaşam sürecini öğrenmesi olarak açıklamışlardır (Yacob, 2023). Herkese ihtiyacı olan eğitimi, ihtiyaç duyduğu anda olanaklarına uygun yerde vermeyi amaçlayan eğitim yaklaşımı olarak da tanımlanmaktadır (Demirel, 2005).

Ülkemizde son yıllarda, Avrupa Birliği’nin eğitim projelerinde olduğu gibi, Türk eğitim sisteminde de yaşam boyu öğrenme, yeni ilköğretim programının temelleri

kapsamında bir beceri olarak tanımlanmıştır (Sağlam, Özudoğru ve Çıray, 2011). Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, 2009-2013 dönemi strateji belgesi ile kurulmuş ve 2014-2018 dönemi strateji belgesi ve eylem planı ile daha sistematik bir yapıya kavuşturulması hedeflenmiştir. Bu belge, hayat boyu öğrenme sisteminin etkinliğini artırmak için öncelikli hedefler olarak; öğrenme kültürü ve farkındalığının oluşturulması, fırsatların çeşitlendirilmesi ve erişimin kolaylaştırılması, rehberlik ve danışmanlık sisteminin geliştirilmesi, önceki öğrenmelerin tanınması ve izleme-değerlendirme sisteminin güçlendirilmesini vurgulamaktadır. (Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü,2024).

2.1.4. Sanat Eğitimi

Erinç (2004), sanatı "hayatı anlayan aklın, onu en ilgi çekici şekle, en güzel biçimlere sokması" olarak tanımlar. Tolstoy (2017) ise sanatı, "sanatçının izleyiciye duygularını aktardığı an" olarak nitelendirir ve sanatın, çizgi, renk, hareket, ses, sözcük ya da imgeler aracılığıyla bir duyguyu izleyenlere aktarıp onların da aynı duyguları yaşamasını sağlamak olduğunu belirtir (Tolstoy 2017 aktaran Oğuz, 2025). Bu tanımlardan yola çıkarak insan deneyimlerini ve duygularını estetik yollarla ifade etme ve başkalarına aktarma süreci olduğu vurgulanmaktadır. Sanatın bu anlamda kişilere duygu ve deneyimlerini estetik yollarla ifade etme becerisini fark ettirmesi, sanat eğitimi gereklidir. Sanat eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli sanatsal davranışlar kazandırma veya sanatsal davranışlarında değişiklikler oluşturma süreci olarak tanımlanmaktadır (Uçan, 1996). Uçan'a (1996) göre genel sanat eğitimi 'yaşı-kimliği, okul-bölümü, kolu-dalı, alanı-programı, işi-mesleği ne olursa olsun, her aşamada-her düzeyde, herkese yönelik olup, temelde, sağlıklı-dengeli ve mutlu bir insanca yaşam için gerekli ortak genel sanat kültürünü veya buna ilişkin davranışlar kazandırmayı/davranış değişiklikleri oluşturmaya amaçlar' şeklinde tanımlanmaktadır.

Formal eğitimden informal eğitime, örgün eğitimden yaygın eğitime sanat eğitiminin farklı eğitim türleri içinde yer aldığı görülmektedir.

Sanat eğitimi, bireyin kişisel doyum elde etmesine ve topluma katkı sağlamasına yardımcı olurken, aynı zamanda kendilik farkındalığı geliştirmesi için de gereklidir (Alkan,

2001). Sanat eğitimi, çok yönlü eğitim gereksinimi olan insan eğitiminin temel bileşenlerinden biridir. Bilim, teknik, felsefe ve kinestetik alanlardaki eğitimlerle birlikte, bireysel ve toplumsal eğitimin vazgeçilmez bir parçasını oluşturur (Mercin ve Alakuş, 2007). Böylelikle sanat eğitimi, bireylerin sadece estetik ve yaratıcı becerilerini değil, aynı zamanda analitik düşünme, problem çözme ve duygusal zekalarını geliştirmelerine de katkıda bulunmuş olmaktadır.

2.1.5. Müzik Eğitiminin Boyutları

Müzik eğitimi ise, sanat eğitimi kapsamında, bireyin yaşantıları aracılığıyla belirli müziksel davranışlar kazandırma veya bu davranışlarda değişiklikler oluşturma süreci olarak tanımlanır (Uçan, 1993). Bu süreçte, bireyin öğrenmesi gereken müzikal kazanımlar ve bu kazanımların bir araya gelerek oluşturduğu eğitim alanları bulunmaktadır.

Müzik eğitiminin boyutları, müziksel işitme okuma ve yazma, ses eğitimi, çalgı çalma eğitimi, müzik beğenisi eğitimi ve yaratıcılık eğitimi olarak ele alınmaktadır (Bilen, 1995).

Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma: Bu boyut, öğrencilerin müzik dilini anlama ve kullanma becerilerini geliştirmeye odaklanmaktadır. Müzik teorisi, nota okuma ve yazma, ritim ve melodi algısı bu kapsamda yer alır. Uçan (2018), müziksel işitmeyi, işitme duyularıyla algılanabilen müziksel öğeleri doğru algılama ve analiz etme yeteneği olarak tanımlamaktadır. Müzikal okuma (solfej), müzik yazısının çeşitli özelliklerine uygun şekilde seslendirilmesi olarak tanımlanırken (Özgür ve Aydoğan, 2006, aktaran Elginöz, 2022), müziksel yazma ise duyulan sesleri müzikal işaretler ve kurallar aracılığıyla yazıya aktarma yeteneği olarak ifade edilmektedir (Elginöz, 2022).

Ses Eğitimi: Ses eğitimi, sanatsal ve bilimsel alanlarda kişilerin seslerini belirli yöntemler ve disiplinler doğrultusunda uygulayarak beğeni ve etkileşim öğretileri kazandırmayı amaçlayan bir süreçtir (Töreyn, 2008). Bu eğitim, bireylerin vokal becerilerini geliştirmeye odaklanır ve doğru nefes teknikleri, ses kontrolü ve tonlama gibi konuların öğretilmesini içerir. Ses eğitimi, bireylerin şarkı söyleme yeteneklerini ve seslerini profesyonel düzeyde kullanmalarını sağlamayı amaçlar.

Çalgı Çalma Eğitimi: Çalgı eğitimi, bir çalgının teknik becerilerini, ait olduğu müzik türünün kuramını, kurallarını, repertuvarını ve tarihsel sürecini içeren bir eğitim sürecidir (Demirkaya, 2015, aktaran Özden, 2024). Bu eğitim, öğrencilere çeşitli müzik enstrümanlarını çalma becerisi kazandırmayı hedefler. Enstrüman teknikleri, performans ve repertuar geliştirme bu eğitimin temel unsurlarıdır.

Müzik Beğenisi Eğitimi: Müzik beğenisi eğitimi, bireylerin müzik eserlerini daha derinlemesine anlama, değerlendirme ve takdir etme yeteneklerini geliştirmeye odaklanmaktadır. Bu eğitimin ana hedefi, müziğin piyasa değeri veya pragmatik sosyal kullanımları için değil, kendi iyiliği için aydınlanmış bir şekilde dinlenmesini ve takdir edilmesini sağlamaktır (Zenker, 1994). Eğitim süreci, çeşitli müzik türleri ve dönemleri hakkında bilgi edinmeyi, farklı müzik stillerini tanımayı ve eleştirel dinleme becerilerini geliştirmeyi içerir. Müzik beğenisi eğitimi, bireylerin estetik duyarlılıklarını artırarak, müzikten aldıkları zevki ve kültürel farkındalıklarını genişletir.

Yaratıcılık Eğitimi: Müziksel yaratıcılık, kişinin bildiği müzik kalıplarını bilinçli veya bilinçsiz olarak yeni bir düzen içerisinde uygulayabilme yeteneğiyle ilişkili bilişsel bir süreçtir (Gordon, 1988, aktaran Sever, 2010). Bu süreç, sayısız yeni müzik fikirleri üretmekle başlar ve ardından bu fikirler arasından seçimler yapılarak müziksel ifadeye dönüştürülür. Yaratıcılık eğitimi, bireylerin yenilikçi düşünme, problem çözme ve orijinal fikirler üretme yeteneklerini geliştirmeyi amaçlar. Bu eğitim süreci, sanat, bilim, edebiyat ve müzik gibi çeşitli alanlarda yaratıcılığı teşvik eder. Yaratıcılık eğitimi, bireylerin eleştirel düşünme becerilerini güçlendirmeyi, kendilerini ifade etme yollarını çeşitlendirmeyi ve özgün projeler üretme yeteneklerini artırmayı hedefler. Müziksel yaratıcılık eğitimi, özellikle bestecilik, doğaçlama ve müzikal ifadeyi geliştirme alanlarında önemli bir rol oynar (Barışeri, 2013).

Genel Müzik Eğitimi

Genel müzik eğitimi, amatör ve mesleki müzik eğitiminin temelini oluşturur ve bireyleri bu alanlara hazırlamayı amaçlar. Modern eğitim sisteminde, okullar öğrencilere bilgi aktaran ve çeşitli davranış ile becerilerin öğretildiği temel sosyal kurumlardır (Yavuzer, 1997, aktaran Çelik, 2022). Bu eğitim türü, sanatçı yetiştirme amacıyla değildir. Genel

müzik eğitiminin asıl amacı, bireylere iyi ve kötü sanatsal faaliyetleri ayırt edebilme yetisi kazandırmak, belli bir düzeyde müzik bilgi ve becerisi sağlamak ve estetik müzik beğenisi oluşturmaktır (Alkar, 2008).

Özengen Müzik Eğitimi

Özengen müzik eğitimi, Uçan'a (1997) göre, maddi kazanç beklentisi olmaksızın, yalnızca estetik haz ve bireysel doyum sağlamak amacıyla müzikle ilgilenen amatör müzisyenlerin yetiştirilmesini hedeflemektedir. Bu bağlamda, söz konusu sanat eğitimi, müziği profesyonel bir kariyer amacı gütmekten öğrenmek isteyen bireylere yönelik olup, onlara sanatsal davranışlar kazandırmayı amaçlamaktadır. Aynı zamanda, bu eğitim süreci bireylerin sanatsal becerilerini geliştirmenin yanı sıra, kişisel tatminlerini artırarak sosyal katılımlarını güçlendirmeyi de hedeflemektedir. Fenmen (1952), özengen eğitimin sanat eğitimine katkısını şöyle ifade etmiştir: "Profesyonel sanatçılar, sanatlarını satarak geçimlerini sağlar; amatörler ise sanatı zevk için ve kazanç beklentisi olmadan icra ederler. Bir ülkenin müziği profesyoneller tarafından geliştirilir, ancak amatörlerin de önemli katkıları vardır. Amatörlük, ciddiyetsizlik ve disiplinsizlik anlamına gelmez; aksine sanat alanında yeni atılımlar için amatörler büyük ihtiyaç vardır. Bir ulusun sanatsal düzeyi amatörlerle ölçülür" (Fenmen, 1952, aktaran Say, 2011).

Özengen müzik eğitimi, yaygın eğitim kapsamında büyük önem taşımaktadır. Bireyler, özel dersler veya kurslar aracılığıyla müziğin istedikleri alanında eğitim alabilmektedirler. Müzik eğitimi temel olarak şu alanları kapsamaktadır: müziksel işitme, ses, çalgı, müziksel devrim ve ritim, müzik bilgisi, yaratıcılık ve beğeni eğitimi. Özengen müzik eğitiminin en yaygın alanları arasında çalgı eğitimi, ses eğitimi ve koro eğitimi bulunmaktadır (Uyan, 2013, aktaran Soytok Nalçacı, 2024).

Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki akademik sanat eğitimi ise, sanatın bütünü ya da belli bir kolunu/dalını/türünü, o bütün ya da kol/dal/tür ile ilgili bir işi meslek ya da uğraşı/uzmanlık alanı olarak seçen, seçmek isteyen, seçme olasılığı bulunan ya da böyle görülen kişilere yönelik olup, istenilen/gereken düzeyde yetenekli/kapasiteli olmak koşuluyla

kolun/dalın/türün, işin/mesleğin/uğraşının ya da uzmanlığın gerektirdiği sanatsal davranışları ve birikimi kazandırmayı/davranış değişiklikleri ve birikimi oluşturmaya amaçlar (Uçan,1996).

Mesleki müzik eğitimi Türkiye'de ilkokul ve ortaokul düzeyinde yalnızca konservatuvarlarda, lise düzeyinde ise konservatuvarlar ve güzel sanatlar ve spor liselerinde verilmektedir. Lisans düzeyinde mesleki müzik eğitimi, güzel sanatlar fakültelerinin müzik bölümleri, eğitim Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri müzik öğretmenliği Anabilim Dallarında ve konservatuvarlarda sürdürülmektedir (Yalçın, 2017).

2.1.6. Ülkemizde Müzik Eğitimi Verilen Kurumlar

Cumhuriyet döneminde Türk müziği alanında, bilimsel bir anlayış doğrultusunda müzik eğitim kurumlarının kurulması, nitelikli eğitimcilerin yetiştirilmesi, derleme çalışmalarının yürütülmesi ve Türk halk müziğinin eğitimde temel alınması gibi önemli reformlar hayata geçirilmiştir. (Oransay, 1985, aktaran Erdamar ve Gündüz, 2015). Bu dönemde, Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştiren ilk kurum Musiki Muallim Mektebi olmuştur. 1925 yılında oluşturulan programında yalnızca müzikle ilgili dersler değil, aynı zamanda genel kültür ve öğretmenlik bilgisi dersleri de yer almıştır. 1931 yılında yürürlüğe giren yeni program, 1925 programının ders gruplandırma sistemini korurken bazı yeni dersleri de içerecek şekilde genişletilmiştir. 1938-1939 yıllarında Musiki Muallim Mektebi'nin Gazi Terbiye Enstitüsü'ne bağlanmasıyla birlikte, Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü kurulmuş ve lise mezunlarından öğrenci kabul etmeye başlamıştır. Bu kurumda, müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde 1941 ve 1970 yıllarında güncellenen programlar uygulanmış olup, bu programlar alan bilgisi, genel kültür ve öğretmenlik bilgisi derslerinden oluşmuştur (Erdamar ve Gündüz, 2015).

Aynı zamanda 1980'lerin sonlarına kadar müzik eğitimiyle ilgili çeşitli çalışmalar ve düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeler arasında Tevhid-i Tedrisat Kanunu (1924), Heyet-i İlmiye kararları (1924), Talim ve Terbiye Dairesi Kararları (1926'dan itibaren), Sanayi-i Nefise Encümeni kararları (1926), Milli Musiki ve Temsil Akademisi Kanunu (1934), Devlet Konservatuvarları Kanunu (1940), Milli Eğitim Şûrası kararları (1939-1982), Milli Eğitim Temel Kanunu (1973), Yükseköğretim Kanunu (1981) ve çeşitli yasalar (1929-

1983) olduğu görülmüştür (Sağır, 2015). 1978'den itibaren Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü, Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Şubesi adını almıştır. 1997 yılında ise Gazi Eğitim Fakültesi bünyesinde Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'na dönüştürülmüştür (Erdamar ve Gündüz, 2015).

Günümüzde müzik eğitimi, halk eğitim merkezleri, eğitim fakülteleri, konservatuvarlar, güzel sanatlar fakülteleri, güzel sanatlar liseleri ve özel kurslar tarafından verilmektedir. Mesleki müzik eğitimi veren çeşitli kurumlar bulunmaktadır. Bu kurumlar arasında konservatuvarlar, güzel sanatlar fakültelerinin müzik bölümleri ve eğitim fakültelerinin güzel sanatlar eğitimi bölümlerine bağlı müzik eğitimi anabilim dalları yer almaktadır (Yener ve Apaydın, 2016). Özenen müzik eğitimi ise halk eğitim merkezleri, gençlik merkezleri ve özel kurslar tarafından sunulmaktadır. Bu yapılar, müzik eğitiminin farklı seviyelerde ve çeşitli biçimlerde geniş bir kitleye ulaşmasını sağlamaktadır.

2.2. Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitimi

2.2.1. Çalgı Eğitiminin Boyutları

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin temel bileşenlerinden biri olup bire bir gerçekleştirilen, planlı ve disiplinli bir süreçtir. Bu süreç, bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinışsel yönlerini bir bütün hâlinde ele alarak hem teknik bilgi ve becerilerin edinilmesini hem de estetik değerlerin gelişimini destekler. Aynı zamanda, çalgı eğitimi yalnızca teknik kazanımlara odaklanmakla kalmayıp, bireylerin yaratıcı, araştırmacı, yorumlayıcı, eleştirci ve kendine güvenen bireyler olarak yetişmesini de amaçlamaktadır (Barış, 2007, aktaran Uyan, 2013).

Bu eğitimin etkili bir şekilde yürütülebilmesi için öğretmen ve öğrenci arasındaki etkileşimin planlı ve yapılandırılmış bir süreç çerçevesinde gerçekleşmesi gerekmektedir. Öğrenci, bu süreçte çalgıya dair teknik bilgi ve becerileri edinirken, aynı zamanda müziksel gelişimini de ilerletmektedir (Yalçınkaya, 2002). Bu doğrultuda, çalgı eğitiminin her öğrenci için bireysel gereksinimler doğrultusunda özenle planlanması ve değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Sabırla ve hiçbir aşama atlanmadan sürdürülen çalgı çalma disiplini, eğitimin başarısını doğrudan etkileyen unsurlar arasında yer almaktadır (Yalçınkaya, 2010).

Uçan (1980; zgn, 2006, aktaran ztopalan, 2010), çalgı eğitiminin, bireylerin ve toplulukların bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranışlarında kasıtlı değişiklikler oluşturma süreci olduğunu belirtmektedir. Bu bağlamda, çalgıdan doğru ve temiz ses çıkarabilme, çalgıya uygun bedensel duruş sergileyebilme, teknik beceriler geliştirme ve çalgı üzerindeki hâkimiyeti artırma gibi unsurlar çalgı eğitiminin temel bileşenlerini oluşturmaktadır (anakçı ve oban, 2021).

Çalgı eğitimi, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanları kapsayan çok boyutlu bir süreçtir. Bilişsel alan, çalgıya ilişkin terimlerin öğrenilmesini ve teknik bilgilerin kavranmasını; duyuşsal alan, çalgıya yönelik ilginin artırılmasını ve disiplinli çalışma tutumunun geliştirilmesini; devinişsel alan ise iki elin eşgüdümünün sağlanmasını ve problem çözme becerilerinin kazanılmasını içermektedir (Özen, 2004).

2.2.2. Çalgı Eğitiminde Kullanılan Yöntemler

Çalgı eğitimi, müzik eğitimi içerisinde önemli bir yer tutar ve dünya genelinde geçerliliği kanıtlanmış ğretim yöntemleri ile desteklenir. En sık kullanılan yöntemler arasında Suzuki, Orff-Schulwerk, Kodaly, Carabo-Cone ve Dalcroze yöntemleri bulunmaktadır (Özen, 2004).

Suzuki Yöntemi

Suzuki Yöntemi, Japon keman virtüözü Shinichi Suzuki tarafından geliştirilen ve çocukların ana dillerini öğrenme prensiplerini keman eğitimine uyarlayan bir pedagojik yaklaşımdır. Bu yöntemin temel özellikleri arasında ebeveyn sorumluluğu, sevgi dolu bir çevreden gelen destek ve sürekli tekrar yer almaktadır (Kirana, 2024).

Orff Schulwerk Yöntemi

Orff Schulwerk, besteci Carl Orff tarafından geliştirilen ve şarkı söyleme, konuşma, dans etme ve çalma gibi etkinlikleri içeren pedagojik bir yaklaşımdır. Bu yöntemin temelinde ritim yer almaktadır. Carl Orff, 1924 yılında jimnastik, müzik ve dans okulu kurduğunda, yeni bir ritmik eğitim türü geliştirme ve hareket ile müzik eğitiminin karşılıklı

olarak yorumlanması imkanını keşfetmiştir. Bu yaklaşım, öğrencilere müziği çok yönlü ve etkileşimli bir şekilde öğrenme fırsatı sunmaktadır (Wason, 2024).

Carabo-Cone Yöntemi

Carabo-cone yöntemi, çocukların müzikal oyunlar aracılığıyla erken yaşta temel müzik bilgilerini kolayca öğrenmelerini ve müzikal okuma becerilerini geliştirmelerini amaçlar (Avcın, 2023).

Dalcroze Yöntemi

Dalcroze derslerinde, işitsel farkındalık ve gözlem becerilerinin geliştirilmesine odaklanırken, aynı zamanda doğaçlama ve yaratıcı hareket fırsatları sunulur (Nivbrant Wedin, 2015, aktaran Habron James, 2024).

Kodaly Yöntemi

Kodály Yöntemi, Macar besteci ve eğitimci Zoltán Kodály tarafından tasarlanmış olup, müzik eğitime erken yaşlarda başlamanın önemine vurgu yapar. Bu yöntem, müzikal okuryazarlığı ve içsel işitme yeteneğini geliştirmek amacıyla halk şarkıları, el işaretleri, hareketli do solfeji ve ritim hecelerinden yararlanır (Harrison, 2021).

2.3. Halk Eğitim ve Halk Eğitimi Merkezleri

Halk eğitimi, toplumun her kesimine yönelik eğitim hizmetlerini kapsayan geniş bir kavramdır. Günümüzde halk eğitimi, kitle eğitimi, yetişkin eğitimi, sosyal eğitim ve yaygın eğitim gibi çeşitli adlarla anılmakta ve bireylerin cinsiyet, yaş ve eğitim durumlarına göre şekillenmektedir. Halk eğitimi, toplumun farklı kesimlerinden işverenler, çalışanlar, ev hanımları, serbest meslek sahipleri, esnaflar ve çiftçilerin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla geniş bir yelpazede hizmet sunmaktadır. Bu nedenle, halk eğitimi kavramı farklı tanımlarla karşımıza çıkmaktadır (Celep, 2003).

Halk Eğitim Merkezleri, ilk kez 1926'da Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde “Halk Terbiyesi Şubesi” olarak kurulmuştur. Bu birim daha sonra kapatılmış, ancak 1952'de Yükseköğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlanarak yeniden açılmıştır. Sonrasında tekrar İlköğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak hizmet vermiş ve 1960 yılında genel müdürlük statüsüne yükseltilmiştir (Kıran, 2008, aktaran Aydemir, 2023).

Cumhuriyet'in ilk yıllarında, askeri bando, müzisyen ve müzik öğretmeni yetiştiren yeni kurumlar kurulurken, yaygın eğitim faaliyetlerinde de müziğe yer verilmiştir. 1928 yılında uygulamaya konulan Millet Mektepleri, okuma yazma oranını artırmayı hedefleyen ilk örgün olmayan eğitim organizasyonlarından biri olarak kabul edilir (Sakaoğlu, 2018).

1973'te Millî Eğitim Temel Kanunu ile yaygın eğitim faaliyetleri tanınmış ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından koordine edilmiştir. 2007'de 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile özel kurslar da bu kapsama alınmıştır. 2010'da yayınlanan yönetmelik ile vakıf ve benzeri kurumların eğitim verebileceği belirtilmiştir. 2015 ve 2019'da Millî Eğitim Bakanlığı, sanat ve spor faaliyetlerinin öğrenci değerlendirmelerine ek puan getireceğini duyurmuştur.

2.4. Halk Eğitimi Merkezlerinde Verilen Kurslarının Genel Durumu

Ülkemizdeki Halk Eğitim Merkezleri, eğitim, öğretim, üretim, danışmanlık ve rehberlik gibi çeşitli alanlarda hizmet sunan; aynı zamanda bulundukları bölgelerde kültür ve sanatın gelişimine katkı sağlayan önemli kurumlardır. Cumhuriyetin ilanı ile birlikte başlatılan eğitim hamlesi çerçevesinde, okuma yazma sorununu çözmek ve milli kültür ile değerleri yaygınlaştırmak amacıyla, 1956 yılından itibaren ülke genelinde Halk Eğitim Merkezleri açılmaya başlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren bu merkezler, topluma mesleki ve kültürel bilgi ve beceriler kazandırmayı ve bireylerin boş zamanlarını verimli etkinliklerle değerlendirmelerini sağlamayı amaçlamaktadır. İl ve ilçelerde faaliyetlerini sürdüren Halk Eğitim Merkezleri, başlangıçta "halk eğitimi" adı altında yürütülen faaliyetlerini, zamanla "yaygın eğitim" olarak adlandırmaya başlamıştır. Ülkemizde bu merkezlerin sayısının 900'ün üzerinde olduğu belirtilmektedir (MEB, 2019).

Halk eğitim merkezlerinde yabancı diller, sağlık, sosyal bilimler ve sanat gibi çeşitli alanlarda kurslar düzenlenmektedir. Müzik kursları, genel müzik bilgisi, çalgı eğitimi, ses eğitimi, müzik tarihi, yapıt ve üslup incelemelerini kapsamakta olup, yıllık veya yarıyıllık programlar şeklinde sunulmaktadır. Ayrıca, bu kurslar kapsamında dönemsel olarak müzikli gösteriler de gerçekleştirilmektedir. Bununla birlikte, dernekler koro veya çalgı grupları aracılığıyla müzik etkinlikleri düzenlemenin yanı sıra, ekonomik ve kültürel konulara ilişkin bildiriler sunulmakta ve gerçekleştirdikleri etkinliklerle kurumlar ile bireyler arasında bilgi ve deneyim paylaşımına katkıda bulunmaktadır (Arslangiray, 2006).

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü (HBÖGM) tarafından 2024 yılında açılan Müzik ve Gösteri Sanatları alanındaki kurs sayısı 23.183 olup, bu kurslara kayıtlı kişi sayısı 343.202'dir. Bu veriler, yaygın eğitim kapsamında müzik ve sahne sanatlarına olan ilginin yüksek olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, bu alanda yapılacak her türlü çalışmanın, katılımcıların sanatsal gelişimine ve toplumsal kültürel zenginliğe olumlu katkılar sağlayacağı sonucuna varılabilir (HBÖGM, 2024).

2.5. İlgili Araştırmalar

2.5.1. Yurtiçinde Yapılan Çalışmalar

Yaşam Boyu Öğrenme ve Yetişkin Sanat Eğitimi

Aydemir (2019) tarafından gerçekleştirilen "Yaşam Boyu Öğrenme Kapsamında 50 Yaş Üzeri Bireylerde Sanat Eğitimi: Türkiye-Amerika Örneği" başlıklı araştırma, Türkiye'de 50 yaş ve üzeri yetişkin bireylerin sanat eğitimi ihtiyaçlarını belirleyerek, buna yönelik bir eğitim modelinin geliştirilmesine katkı sunmayı amaçlamaktadır. Çalışmada, ihtiyaç analizi yöntemi kullanılarak sanat eğitimi alanındaki talepler ve beklentiler incelenmiş, bireylerin resim, müzik, sinema, tiyatro, edebiyat, tarih, sağlık, spor ve kültür eğitimi gibi alanlara ilgi duydukları tespit edilmiştir.

Bu araştırma, yetişkin bireylerin sanat eğitimine duyduğu gereksinimi vurgulaması açısından önemlidir. Ancak, çalışma daha çok sanat eğitiminin genel çerçevesini ele almakta olup, belirli bir çalgının öğretimi üzerine detaylı bir analiz sunmamaktadır. Özellikle yaygın eğitim çerçevesinde bireysel çalgı eğitiminin nasıl yapılandırılabilceği, hangi öğretim yöntemlerinin daha etkili olduğu ve bu eğitimin erişilebilirliğinin nasıl artırılabilceği gibi

konulara dair kapsamlı bir değerlendirme sunulmamaktadır. Bu bağlamda, bizim çalışmamız, viyolonsel eğitiminin yaygın eğitim içindeki yerini analiz ederek, bu alandaki eksiklikleri gidermeye yönelik somut bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır.

Örgün Eğitim Dışında Çalgı Eğitimi: Türkiye ve Almanya Örneği

Akan (2023), Türkiye ve Almanya'daki örgün eğitim dışındaki keman eğitimi süreçlerini karşılaştırarak benzerlikleri ve farklılıkları belirlemeyi amaçlayan çalışmada, iki ülkede bireysel çalgı eğitiminin hangi yöntemlerle yürütüldüğünü incelemiştir. Tarama modeline dayalı betimsel yöntem kullanılan araştırmada, 78'i Türkiye'den, 62'si Almanya'dan olmak üzere toplam 140 keman eğitmeniyle yapılan anketler analiz edilmiştir.

Araştırmanın bulgularına göre, Türkiye'deki eğitmenler Suzuki yöntemini, internet kaynaklarını ve ölçme-değerlendirme araçlarını Almanya'daki eğitmenlere göre daha fazla kullanmaktadır. Buna karşın, Almanya'daki eğitmenler, müzik etkinliklerine daha fazla katılım sağlamakta, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini Türkiye'deki öğrencilerden farklı bir yaklaşımla değerlendirmektedir. Ayrıca, Almanya'da öğrencilerin çoğunlukla keman eğitimini bir hobi olarak gördükleri, Türkiye'de ise öğrencilerin daha disiplinli bir çalışma anlayışına sahip oldukları belirlenmiştir.

Bu çalışma, bireysel çalgı eğitiminin yaygın eğitim içindeki işleyişine dair önemli veriler sunmakla birlikte, belirli bir çalgı özelinde (örneğin viyolonsel) nasıl bir eğitim modeli geliştirilebileceğine ilişkin derinlemesine bir analiz içermemektedir. Bizim çalışmamız, bu noktada viyolonsel eğitiminin yaygın eğitimde nasıl konumlandırılması gerektiğini ve öğretim süreçlerinin nasıl yapılandırılabilirliğini ele alarak, çalgı eğitiminin sürdürülebilirliği ve erişilebilirliği açısından katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Halk Eğitimi Merkezlerinde Müzik Eğitimi ve Yönetici Görüşleri

Halk eğitimi merkezlerinin müzik eğitimi süreçlerindeki işlevi, eğitimcilerin ve yöneticilerin bakış açıları ile kursiyerlerin deneyimlerine odaklanan farklı çalışmalarla ele alınmıştır. Ancak, bu çalışmaların hiçbiri halk eğitimi merkezlerinde viyolonsel eğitimi üzerine doğrudan bir değerlendirme sunmamaktadır.

Çevikkol (2022), halk eğitimi merkezlerinde görev yapan yöneticilerin yaşam boyu öğrenmeye ilişkin görüşlerini inceleyerek, yöneticilerin bu sürece büyük ölçüde olumlu yaklaştığını tespit etmiştir. Bu bulgu, halk eğitimi merkezlerinin sanat eğitimi alanında gelişime açık bir yapı sunduğunu göstermektedir. Ancak, çalışmada müzik eğitimi veya bireysel çalgı eğitimi sürecine dair spesifik bir değerlendirme bulunmamaktadır.

Karatağ (2019) ise halk eğitimi merkezlerinin müzik eğitimi açısından mevcut durumunu ve yeterliliğini inceleyerek, bu merkezlerde sunulan müzik kurslarının bireysel ve toplumsal sanatsal ihtiyaçları karşılamada önemli bir rol üstlendiğini ortaya koymuştur. Kursiyerlerin müzik eğitimcilerinin ders işleme becerilerini büyük ölçüde yeterli buldukları tespiti, halk eğitimi merkezlerinde müzik öğretiminin belirli bir kalite standardına ulaştığını göstermektedir. Ancak, çalışmada müzik eğitiminin bireysel çalgı eğitimi boyutu detaylandırılmamış ve hangi öğretim yöntemlerinin kullanıldığına dair yeterli bilgi sunulmamıştır.

Bireysel Çalgı Eğitimi ve Yaygın Eğitimde Uygulanan Yöntemler

Akbal (2019), Bilim ve Sanat Merkezlerinde keman eğitimi sürecini inceleyerek, yaygın eğitimde bireysel çalgı öğretiminde hangi yöntemlerin ve materyallerin kullanıldığını ortaya koymuştur. Bu çalışma, bireysel çalgı eğitiminin yaygın eğitim içinde nasıl ele alındığını anlamak açısından önemli bir referans noktası olmakla birlikte, yaygın eğitimde viyolonsel eğitimi üzerine spesifik bir değerlendirme içermemektedir.

Özengi (2018) ve Özkorkmaz (2016) ise halk eğitimi merkezlerinde eğitim alan kursiyerlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile halk eğitimi merkezi müdürlerinin yaşam boyu öğrenme yeterlilik algılarını incelemiş, ancak müzik eğitiminin bireysel çalgı eğitimi bağlamında nasıl işlediği üzerine detaylı bir çözümleme sunmamıştır.

Algı (2017) tarafından yapılan çalışmada, özengen müzik eğitimi kurumlarında bağlama öğretim yöntemleri incelenmiş, ders süreleri ve bireysel ya da toplu öğretim biçimleri açısından farklılıklar tespit edilmiştir. Ancak, bu çalışma da yalnızca bağlama eğitimiyle sınırlı kaldığı için, yaygın eğitimde kullanılan çalgı öğretim yöntemlerinin genel işleyişini kapsamlı şekilde ele almamaktadır.

Araştırma Açısından Önemi

Bu çalışmaların ortak noktası, halk eğitimi merkezlerinin yaygın eğitimdeki rolünü, müzik eğitimi açısından önemini ve bireysel çalgı eğitimiyle ilişkisini farklı yönlerden ele almalarıdır. Ancak, bu araştırmaların hiçbiri halk eğitimi merkezlerinde viyolonsel eğitimi üzerine doğrudan bir değerlendirme sunmamaktadır.

Bu bağlamda, yapılan çalışma, viyolonsel eğitiminin yaygın eğitimde nasıl yapılandırılması gerektiğini ve mevcut müzik eğitimi uygulamaları içinde nasıl bir yer edinebileceğini analiz ederek, alan yazına yeni bir perspektif kazandırmayı amaçlamaktadır. Ayrıca, bireysel çalgı eğitiminin erişilebilirliği, sürdürülebilirliği ve yöntemsel çeşitliliği açısından halk eğitimi merkezlerinde viyolonsel eğitiminin nasıl geliştirilebileceğine yönelik öneriler sunacaktır.

2.5.2. Yurtdışında Yapılan Çalışmalar

Müzik eğitiminin yaşam boyu öğrenme sürecindeki rolü, bireyin sanatsal gelişimini desteklemenin yanı sıra toplumsal ve kültürel katkılar sağlaması açısından önemli bir araştırma alanı olarak ele alınmaktadır. Yaşam boyu öğrenme yaklaşımı, müzik eğitiminin belirli yaş grupları veya meslek gruplarıyla sınırlı kalmadığını, aksine bireylerin farklı dönemlerde ve farklı amaçlarla müzik eğitimine katılabileceğini göstermektedir. Bu bağlamda, müzik eğitiminin erişilebilirliği, esnekliği ve pedagojik yapısı üzerine yapılan çeşitli çalışmalar, alandaki güncel yaklaşımları ve farklı öğrenme ortamlarını ortaya koymaktadır.

Andragojik Çerçeve Müzik Eğitimi

Sobol (2019), "Lifelong Learning: Music Adult Education" başlıklı çalışmasında, Ukrayna'daki yetişkin eğitimi (andragoji) çerçevesinde müzik eğitiminin temel ilkelerini incelemiştir. Çalışma, müzik eğitiminin yaşa bağlı olarak sınırlandırılmaması gerektiğini, aksine yetişkin bireylerin de çocuklar kadar eğitim sürecinde aktif ve etkili olabileceğini vurgulamaktadır. Ayrıca, öğretmen figürünün yalnızca pedagojik bir aktör değil, aynı

zamanda yetişkin bireylerin öğrenme sürecinde yönlendirici ve motive edici bir rol üstlendiği belirtilmektedir.

Bu bakış açısı, yapılan araştırma kapsamında da önem taşımaktadır. Çünkü halk eğitimi merkezlerinde viyolonsel eğitimi gibi bireysel çalgı dersleri genellikle yetişkin öğrencileri de kapsamaktadır. Ancak, Sobol'ün çalışması müzik eğitiminin genel ilkelerine odaklanırken, bireysel çalgı eğitiminin yetişkinler için nasıl daha etkili hâle getirilebileceğine dair somut öneriler sunmamaktadır. Bu noktada, yapılan çalışma viyolonsel eğitiminin yaşam boyu öğrenme süreci içinde nasıl yapılandırılması gerektiğine dair daha ayrıntılı bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır.

Müzik Eğitiminin Sürekliliği ve Mesleki Gelişim

Rineke Smilde'nin (2005) "Lifelong Learning for Musicians: Critical Issues Arising from a Case Study of Connect" başlıklı araştırması, konservatuvar öğrencilerinin mesleki uygulamalara etkili bir şekilde uyum sağlayabilmeleri için yaşam boyu öğrenme sürecine nasıl dâhil olmaları gerektiğini incelemektedir. Dört yıl süren bu proje kapsamında, müzik eğitimi programlarının esnek ve dinamik bir yapıya sahip olması gerektiği vurgulanmış, profesyonel müzisyenlerin sürekli değişen müzik ortamlarına adapte olabilmesi için yaşam boyu öğrenme sürecinin eğitim sistemine entegre edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bu çalışma, yapılan çalışma kapsamında özellikle bireysel çalgı eğitiminin sürekliliği ve sürdürülebilirliği açısından önemli bir referans sunmaktadır. Özellikle halk eğitimi merkezlerinde sunulan viyolonsel eğitiminde, öğrenme süreçlerinin katılımcıların bireysel ihtiyaçlarına göre nasıl şekillendirileceği ve mesleki ya da amatör düzeyde çalgı eğitimine katılan bireyler için nasıl bir sistem oluşturulması gerektiği konusunda gelecekte yapılacak çalışmalar için belirleyici olabilir. Ancak, Smilde'nin çalışması, konservatuvar öğrencileri ve profesyonel müzisyenlerin öğrenme süreçlerine odaklandığı için, halk eğitimi merkezlerinde yürütülen yaygın eğitimde çalgı eğitiminin nasıl yapılandırılması gerektiğine ilişkin doğrudan bir değerlendirme sunmamaktadır.

Yaygın Müzik Eğitimi ve Müzisyenlerin Rolü

Ninja Kors'un (2005) "Lectorate Lifelong Learning in Music: Case Studies of Non-Formal Music Education" başlıklı çalışması, Hollanda'da yaygın müzik eğitimi programlarının nasıl olması gerektiğini inceleyerek, müzikal öğrenme süreçlerinde müzisyenlerin ve öğretmenlerin rollerini tartışmaktadır. Araştırmada, yaygın müzik eğitiminin yalnızca eğitimli müzik öğretmenleri tarafından yürütülmemesi gerektiği, aynı zamanda profesyonel müzisyenlerin de bu süreçte aktif bir rol alması gerektiği vurgulanmaktadır. Özellikle topluluklarla etkileşim içinde olan müzisyenlerin, müzik eğitimini daha kapsayıcı ve dinamik bir hâle getirebileceği öne sürülmektedir.

Bu çalışma, yaygın müzik eğitiminin daha geniş bir perspektiften ele alınması gerektiğini ve yalnızca akademik çerçevede değil, sahadaki müzisyenlerin de bu sürece katkı sunması gerektiğini vurgulaması açısından önemli bir referans sunmaktadır. Ancak, müzisyenlerin eğitim sürecinde hangi öğretim metotlarını nasıl uygulaması gerektiği konusunda detaylı bir model sunulmamaktadır.

Bu bağlamda, yapılan çalışma viyolonsel eğitiminin yaygın eğitim içindeki işleyişine odaklanarak, öğretmenlerin ve müzisyenlerin bu süreçte nasıl bir eğitim modeli geliştirmesi gerektiğini örneklemeyi amaçlamaktadır. Özellikle halk eğitimi merkezlerinde yürütülen viyolonsel eğitiminin, yetişkin bireyler için nasıl daha etkili hâle getirilebileceği üzerine daha kapsamlı bir değerlendirme sunmayı hedeflemektedir.

Araştırma Açısından Önemi

Bu çalışmaların ortak noktası, müzik eğitiminin yaşam boyu öğrenme süreçlerindeki önemini vurgulamaları ve müzik eğitiminin yalnızca akademik düzeyde değil, bireyin hayatının farklı dönemlerinde de sürdürülebilir olması gerektiğini ortaya koymalarıdır. Ancak, bu çalışmaların hiçbiri yaygın eğitimde bireysel çalgı eğitiminin nasıl yapılandırılması gerektiği konusunda detaylı bir değerlendirme sunmamaktadır.

Bu bağlamda, yapılan çalışma, halk eğitimi merkezlerinde viyolonsel eğitiminin nasıl uygulanması gerektiğini inceleyerek, bireysel çalgı eğitiminin yaygın eğitim içindeki rolünü daha kapsamlı bir perspektifle ele almayı amaçlamaktadır. Ayrıca, müzik eğitiminde öğretim süreçlerinin esnekliği, erişilebilirliği ve pedagojik yapısı açısından viyolonsel eğitiminin hangi yönlerden geliştirilmesi gerektiğine dair somut öneriler sunarak, alan yazına katkı sağlamayı hedeflemektedir.

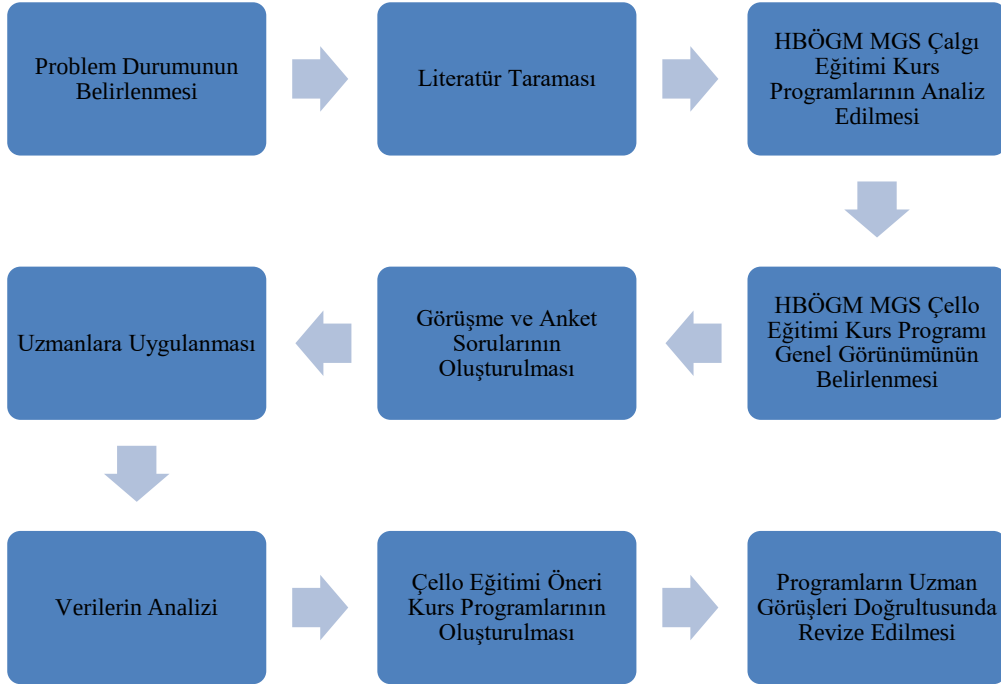
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu bölümde, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizi süreçlerine değinilecektir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemi kullanılarak yürütülmüştür. Nitel araştırma, bireylerin algı ve deneyimlerini doğal ortamlarında derinlemesine incelemeyi amaçlayan, gözlem, röportaj ve belge incelemesi gibi veri toplama tekniklerine dayalı bir araştırma yaklaşımıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan gereksinim saptama modeli benimsenmiştir. Gereksinim saptama modeli, mevcut durum ile olması gereken durum arasındaki farkın belirlenmesine odaklanan bir yaklaşımdır (Alacapınar, 2019). Bu yöntem, incelenen olayları ve bireyleri bağlamsal olarak ele alarak bütüncül bir analiz sunmaktadır. Bu bağlamda, çalışmanın araştırma deseni Şekil 1’de gösterilmektedir.

Şekil 1. Araştırmanın deseni

Bu doğrultuda, seçilen model ve tekniklerin, yaygın eğitim kapsamında önerilen viyolonsel eğitimi kurs programının ders içeriklerinin, çalışma konularının ve çalım tekniklerinin belirlenmesi açısından uygunluğu değerlendirilmektedir.

Araştırmada;

- Yaygın eğitimde kullanılan mevcut viyolonsel eğitimi içeriklerinin analizi yapılması,
- Halk eğitimi merkezlerinde uygulanabilecek bir kurs programı geliştirmek amacıyla örnek programlar oluşturulması,
- Görüşme ve anketlerle uzman görüşlerinin alınması,
- Viyolonsel eğitimi programının geliştirilmesine yönelik önerilerin değerlendirilmesi,
- Viyolonsel eğitimi kursunun öneri programının oluşturulması,
- Oluşturulan programın uzmanlar tarafından değerlendirilmesi,
- Son düzenlemelerin yapılması,

Aşamaları yer almaktadır.

3.2. Çalışma Grubu

Yaygın eğitimde uygulanabilecek bir viyolonsel kurs programının geliştirilmesi sürecinde, Marmara Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Trakya Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalları ile Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda görev yapan toplam 5 öğretim üyesinin görüşlerine başvurulmuştur. Amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen bu çalışma grubunda, ulaşılabilirlik ve zaman açısından yönetilebilirlik ölçütleri dikkate alınmıştır. Nitel araştırmalarda, küçük ve

odaklanmış bir örneklem seçilerek, derinlemesine ve ayrıntılı veri toplamak amaçlanmaktadır (Baltacı, 2018).

Tablo 1

Görüşleri alınan öğretim üyesi dağılımı

Unvan	Frekans	Yüzde
Öğretim Üyesi	3	60
Doç. Dr.	1	20
Prof. Dr.	1	20
Çalışılan Kurum	Frekans	Yüzde
Eğitim Fakültesi	3	60
Devlet Konservatuvarı	2	40

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada, nitel veri toplama yöntemlerinden literatüre dayalı tarama, görüşme ve anket teknikleri kullanılmıştır. Görüşme yöntemi, nitel araştırmalarda sıkça başvurulan veri toplama tekniklerinden biridir (Punch, 2005, aktaran Dömbekçi, 2022). Bu çalışmada, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği tercih edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme yönteminde, araştırmacı açık uçlu sorulardan oluşan bir mülakat rehberi hazırlar ve bu rehber doğrultusunda mülakatları gerçekleştirir. Sorular, genellikle tüm katılımcılara sistematik ve tutarlı bir biçimde yöneltilirken, katılımcılara gerektiğinde daha ayrıntılı bilgi sağlama esnekliği tanınmaktadır (Lune ve Berg, 2017, aktaran Boşnak, 2022).

Araştırma problemi ile doğrudan ya da dolaylı ilişkili akademik kaynaklar taranarak elde edilen bulgular doğrultusunda görüşme sorularının genel yapısı oluşturulmuştur. Daha sonra, uzman görüşleri doğrultusunda bu sorular düzenlenmiş ve viyolonsel eğitimi alanındaki uzmanlara uygulanmıştır. Görüşmeler sonucunda alınan sesli notlar ve çevrim içi görüşme formu içerikleri, katılımcıların onayı doğrultusunda olduğu gibi yazıya aktarılmıştır.

Buna ek olarak, “Oluşturulacak Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği”ni belirlemek amacıyla anket soruları hazırlanmıştır. Literatür taraması yapılarak mevcut lisans programları ve Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) müfredatları

incelenmiş, ayrıca program geliştirme alanındaki çalışmalar değerlendirilerek anketin ana temaları oluşturulmuştur. Anketin geçerlik ve güvenirlik çalışmaları kapsamında, iki uzman görüşüne başvurulmuştur. Büyüköztürk'e (2015) göre kapsam geçerliğini sağlamak için başvuru alan temel yöntemlerden biri uzman görüşüne başvurmadır.

3.3.1. Görüşme Soruları

Araştırmada, iki farklı görüşme formu kullanılmıştır. Bunlardan ilki, çalışmanın sonucunda oluşturulacak viyolonsel çalgı eğitimi programının belirlenmesine yönelik olarak tasarlanmıştır. İkinci görüşme formu ise, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü (HBÖGM) Müzik ve Gösteri Sanatları (MGSA) Viyolonsel Eğitimi Kurs Programı'nın genel yapısını, değişkenlerini ve programın gereksinimlerini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Oluşturulacak viyolonsel çalgı eğitimi programının belirlenmesine yönelik görüşme soruları, araştırmanın amacı ve problemine yönelik olarak yapılandırılmış ve alan uzmanları tarafından gözden geçirilerek düzenlenmiştir. Sorular, üç ana başlık altında toplanmıştır:

- Viyolonsel çalgı eğitiminin yaygın eğitimde uygulanabilirliğine ilişkin görüşler,
- Yaygın eğitimde kullanılabilecek viyolonsel çalgı eğitimi kurs programının uygulanmasına ilişkin görüşler,
- Yaygın eğitimde kullanılabilecek viyolonsel çalgı eğitimi kurs programında ölçme ve değerlendirme süreçlerine ilişkin görüşler.

Bu başlıklar kapsamında, viyolonsel eğitimi kurs programının mevcut durumu, eksiklikleri ve önerilen geliştirmeler ele alınmıştır (Bkz. EK 2).

Diğer görüşme soruları Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü (HBÖGM) Müzik ve Gösteri Sanatları (MGSA) Viyolonsel Eğitimi Kurs Programının genel yapısını ve değişkenleri belirlemek üzere, programın dayanağı, programın giriş koşulları, eğiticilerin

niteliği, programın amaçları, programın uygulanması ile ilgili açıklamalar, programın kredisi, program süresi ve içeriği, ölçme ve değerlendirme esasları, programın uygulanmasında kullanılacak öğretim araç ve gereçleri ve belgelendirme hakkındaki görüşlerini belirlemek üzere hazırlanmıştır(Bkz. EK 2).

3.3.2. Anket Sorularının Geliştirilmesi ve Geçerlik-Güvenirlik Süreci

Araştırmanın bir diğer veri toplama aracı olan anket soruları, araştırma problemi ile doğrudan veya dolaylı ilişkili akademik kaynaklardan yararlanılarak titizlikle oluşturulmuştur. Bu bağlamda, ulaşılan dergiler, makaleler, tezler ve diğer yazılı kaynaklar detaylı bir literatür taramasına tabi tutulmuş ve anket sorularının genel yapısı bu incelemeler doğrultusunda şekillendirilmiştir.

Geliştirme süreci iki aşamada yürütülmüştür. İlk aşamada, kapsamlı bir literatür taraması gerçekleştirilerek mevcut lisans programları ve Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) müfredatları incelenmiş, program geliştirme alanında yapılan önceki araştırmalardan elde edilen veriler ışığında anketin ana temaları belirlenmiştir. İkinci aşamada, oluşturulan anket soruları içerik ve kapsam açısından değerlendirilmek üzere iki alan uzmanının görüşüne sunulmuş, gelen geri bildirimler doğrultusunda sorular yeniden yapılandırılarak akademik açıdan güvenilirliği artırılmıştır.

Bu süreçte, Büyüköztürk'ün (2015) belirttiği üzere, kapsam geçerliğinin sağlanması için uzman görüşüne başvurulması kritik bir adım olarak değerlendirilmiş ve anketin içeriği bilimsel ölçütler çerçevesinde şekillendirilmiştir. Anketin nihai versiyonu, önerilen viyolonsel kurs programının geliştirilmesine yönelik sistematik bir veri kaynağı oluşturmayı amaçlamaktadır.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmanın ilk aşamasında, yaygın eğitim kapsamında uygulanan çalgı eğitimi kurs programlarının içerikleri belirlenmiş ve kapsamlı bir literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Betimsel analiz ve içerik analizi yöntemleri kullanılarak mevcut öğretim programları incelenmiştir. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından yaygın eğitim kapsamında

açılan kursların incelenmesi sonucunda, Müzik ve Gösteri Sanatları alanında toplam 196 farklı kurs programının bulunduğu belirlenmiştir. Bu programlardan 121'i Gösteri Sanatları, 75'i ise Müzik Alanı ile ilgilidir. Gösteri Sanatları kategorisindeki kurslar, çeşitli yörelere ait halk oyunları eğitimlerini kapsamakta olup, katılımcıların cinsiyetine bağlı olarak farklılık gösterdiği gözlemlenmiştir. (MEB, 2016).

Tablo 2

Hayat boyu öğrenme genel müdürlüğü müzik ve sahne sanatları kurs programı sayısı ve dağılımı

Gösteri Sanatları Alanı Kurs Sayısı	121
Müzik Alanı Kurs Sayısı	70
Müzik Alanı Uzaktan Eğitim-Eş zamansız	5
Toplam	196

Araştırmada, Batı müziği çalgı eğitimi kapsamında sunulan kurs programları arasından Keman Eğitimi Çalgı Programı, Yan Flüt [Flüt] Eğitimi Kurs Programı, Klasik Gitar Eğitimi Kurs Programı, Pişano I Kurs Programı ve Ses Eğitimi Kurs Programı içerik analizi amacıyla seçilmiştir. Bu programlar, eğitim süreçlerinin yapısal ve pedagojik özelliklerini incelemek, içeriklerinin değerlendirilmesini sağlamak ve viyolonsel çalgı eğitimi programı ile karşılaştırmalı analiz yapmak amacıyla ele alınmıştır.

HBÖGM MGS Alanı Viyolonsel Eğitimi Kurs Programının genel yapısını, içeriğini ve program değişkenlerini değerlendirmek amacıyla uzman görüşlerine başvurulmuş, böylece programın temel gereksinimleri tespit edilmiştir.

Ardından, Oluşturulacak viyolonsel çalgı eğitimi programına yönelik hazırlanan görüşme ve anket formları beş uzman viyolonsel öğretim elemanı tarafından yanıtlanmış ve elde edilen veriler doğrultusunda Viyolonsel Kurs Programı oluşturulmuştur. Son olarak, hazırlanan program tekrar bir uzman viyolonsel öğretim elemanı, bir öğretim programı uzmanı ve bir Türk dili uzmanının değerlendirmesine sunulmuş, gelen geribildirimler doğrultusunda nihai düzenlemeler yapılarak programa son hâli verilmiştir.

Ayrıca, etik ilkelere uygun olarak araştırmaya katılım süreci titizlikle yönetilmiştir. Görüşme formunun giriş kısmına eklenen "Gönüllü Onam Metni" aracılığıyla katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmış ve yalnızca onay veren katılımcıların anket formuna erişimi sağlanmıştır.

Bu araştırmanın veri toplama süreci, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulunun 19.01.2023 tarih ve 01/08 sayılı etik uygunluk kararı doğrultusunda yürütülmüştür.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmanın veri analizi sürecinde betimsel analiz ve içerik analizi yöntemleri kullanılmıştır. Betimsel analiz verilerin olduğu gibi gösterildiği, betimlendiği, resmedildiği ve anlatıldığı bir analizdir biçimidir (Alacapınar, 2019: s 278). Bu bağlamda, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü (HBÖGM) Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı (MGSA) kapsamında yürütülen Keman, Piyano, Ses Eğitimi, Flüt ve Gitar Eğitimi Kurs Programlarında kullanılan ifadeler, cümleler, kavramlar ve terimler, veri sunum sürecinde herhangi bir değişikliğe uğramadan, programlarda yer aldığı şekliyle aktarılmıştır. Bu sayede, mevcut programların yapısı, içerik özellikleri ve pedagojik yönelimleri doğrudan incelenmiş, yaygın eğitimde uygulanacak viyolonsel kurs programı için karşılaştırmalı bir çerçeve oluşturulmuştur.

İçerik analizi nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan ve araştırma konusuna ilişkin doküman, metin veya görsel verilerin sistematik bir biçimde analiz edilmesine olanak tanıyan bir tekniktir. Bu yöntem, araştırmacıların belge ve metinleri tematik, dilbilimsel ve kavramsal düzeyde incelemelerine, içerikteki örtük veya açık anlamların ortaya çıkarılmasına ve bağlamsal çıkarımlar yapılmasına imkân sağlamaktadır. İçerik analizi, verilerin belirlenen kategorilere ayrılarak anlamlandırılmasını, ilişkili kavramların belirlenmesini ve araştırma bağlamında bütüncül bir değerlendirme yapılmasını hedeflemektedir (Koçak ve Arun, 2006).

Araştırmanın elde edilen veriler, betimsel ve içerik analizi yöntemleriyle kapsamlı bir şekilde değerlendirilmiş ve bu doğrultuda halk eğitim merkezi bünyesinde geliştirilmesi önerilen viyolonsel eğitim programına ilişkin güçlü ve zayıf yönler belirlenmiştir. Yapılan analizler, mevcut programların eksikliklerini tespit etmeye, eğitimin içeriğini daha işlevsel hâle getirecek öneriler geliştirmeye ve yaygın eğitimde uygulanabilir bir viyolonsel kurs programı oluşturulmasına katkı sağlamıştır. Elde edilen bulgular ışığında, yaygın eğitim bağlamında viyolonsel öğretiminin pedagojik, içeriksel ve uygulama boyutlarına ilişkin önemli çıkarımlara ulaşılmıştır.

Bu analiz sürecinde, nitel araştırmalarda sıkça vurgulanan geçerlik ve güvenirlik ilkeleri dikkate alınarak, verilerin objektif bir biçimde sunulması, analiz sürecinde sistematik bir yaklaşımın benimsenmesi ve uzman görüşlerinden yararlanılması sağlanmıştır. Böylece, araştırmanın temel amacına hizmet edecek şekilde bilimsel ve metodolojik açıdan sağlam bir değerlendirme süreci yürütülmüştür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA BULGULARI

Araştırmanın alt problemlerine açıklık getirmek amacıyla yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular bu bölümde sistematik bir şekilde sunulmaktadır.

4.1. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Kurs Programlarının Genel Görünümü

Halk Eğitimi Merkezlerinde sunulan Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Kurs Programları incelendiğinde, Batı Müziği ve Türk Müziği olmak üzere iki ana kategoride çeşitli kurs programlarının yer aldığı görülmektedir. Bu kurslar; çalgı eğitimi, nazariyat (teori) ve repertuvar başlıkları altında sınıflandırılmış olup, toplamda 75 farklı kurs programı bulunmaktadır.

Çalgı eğitimi kapsamında sunulan kurs programları incelendiğinde, Piyano Eğitimi Kurs Programı diğer çalgı eğitimlerinden farklı olarak sekiz dönemlik bir yapı ile planlanmış olup, kapsamlı bir müfredat içermektedir. Diğer çalgı eğitimi kurslarının ise bir eğitim modülü üzerinden yürütüldüğü tespit edilmiştir.

Halk Eğitimi Merkezlerinde sunulan çalgı eğitimi kursları şunlardır:

- Batı Müziği Çalgıları: Piyano, klasik gitar, viyolonsel, flüt, keman, ses eğitimi
- Türk Müziği Çalgıları: Bağlama, cura, cümbüş, tambur, kabak kemane, klasik kemençe, kemençe (Görece), keman (Türk Müziği), kanun, klarnet (Türk Müziği) ney, mey, kudüm, asma davul, bendir, darbuka, tulum, ut, zurna.
- Özel Alanlar ve Diğer Kurslar: Boru-trampet, mehter takımı, özel eğitime ihtiyaç duyan bireylere yönelik müzik kursları.
- Nazariyat ve Repertuvar Kurs Programları: Halk Eğitimi Merkezlerinde nazariyat (teori) ve repertuvar eğitimlerine yönelik de çeşitli kurslar düzenlenmektedir. Bu

bağlamda, Türk Halk Müziği (THM) repertuarı ve Türk Sanat Müziği (TSM) repertuarı kursları dikkat çekmektedir. Bu kurslar, ilgili müzik türlerine özgü eserlerin öğrenilmesini, icrasını ve stilistik özelliklerinin kavranmasını sağlamaktadır.

Tablo 3

Hayat boyu öğrenme genel müdürlüğü müzik alanı kurs programı sayısı ve dağılımı

Batı Müziği Çalgısı Eğitimi Kurs Programı Sayısı	19
Türk Müziği Çalgı Eğitimi Kurs Programı Sayısı	20
Türk Müziği Nazariyat ve Repertuarı Kurs Program Sayısı	36
Toplam	75

Araştırmada batı müziği çalgı eğitimi kurs programlarından Keman Eğitimi Çalgı Programı, Yan Flüt [Flüt] Eğitimi Kurs Programı, Klasik Gitar Eğitimi Kurs Programı, Piyano I Kurs Programı, Ses Eğitimi Kurs Programı bulguları aşağıda sırasıyla sunulmuştur.

4.1.1. Keman Eğitimi Kurs Programı ile İlgili Bulgular

Keman Eğitimi Çalgı Programı'nın belirlenen değişkenler kapsamında içeriği EK-4'te sunulmaktadır.

Keman Eğitimi programı, keman eğitimine dair kapsamlı bir içeriğe sahip olup, öğrencilere geniş bir bilgi ve beceri yelpazesi sunmayı amaçlamaktadır. Program, sadece müziksel becerileri değil, aynı zamanda sorumluluk, çalışkanlık, kurallara uyma, sabır, nezaket ve ahlak gibi değerleri de hedeflemektedir. Bu yönüyle, müzik eğitimi ile kişisel gelişimi bütünleştiren bir yaklaşım sergilemektedir. Programın esnek yapısı, öğreticilere çevre ve imkânlarına uygun olarak etkinlikleri uygulama özgürlüğü sağlamaktadır. Bu esneklik, eğitimin yerel koşullara uyum sağlayabilmesini ve böylece daha etkili bir öğrenme ortamı oluşturulmasını desteklemektedir. Ancak, programın güçlü yönlerine rağmen, bazı zayıf noktaları da bulunmaktadır. Değerlendirme sürecinin genel hatları verilmiş, ancak değerlendirme kriterleri, ölçütleri ve nasıl puanlandırılacağı hakkında daha spesifik bilgiler verilmemiştir. Eğitimin nitelikleri hakkında belirli bilgi bulunmamakta, sadece öğretmenlerin atanma kriterlerine ve müzik alanındaki eğitim seviyelerine genel bir

gönderme yapılmaktadır. Programın dayandığı kanunlar ve kurallar belirtilmiş, ancak bu kuralların ve kanunların programın tasarımına nasıl etki ettiği hakkında yeterli açıklama yapılmamıştır. Ayrıca, etkinliklerle ilgili yapılan vurgu olumlu olmasına rağmen, hangi tür etkinliklerin planlanması gerektiği hakkında bilgi verilmemiştir.

Keman Eğitimi programının amaçları incelendiğinde ‘Keman Eğitimi 2. düzey dizi, etüt ve eserleri icra etmesi, Keman Eğitimi 2. düzey yay tekniklerinden Martele ve Staccato tekniklerini uygulaması, Keman Eğitimi 2. düzey Barok ve Klasik dönem eser örneklerinden icra etmesi, Keman Eğitimi 2. Düzey dağarcığındaki I., II., ve III. Pozisyonu içeren etüt ve eserleri, teknik, nüans ve hız özelliklerine göre çalışması’ ifadelerine rastlanmaktadır. Keman Eğitimi 2. düzey" ifadesi, genellikle müzik eğitiminde belirli bir seviyeyi temsil etmektedir. Ancak, programda yer alan bu ifadeyle neyin kastedildiği veya bu seviyenin nasıl tanımlandığı belirtilmemiştir. Bu nedenle, "2. düzey" ifadesinin içeriği ve anlamı hakkında kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Bu tür ifadeler genellikle müzik eğitiminde öğrencilerin bilgi, beceri ve tecrübe seviyelerini belirtmek için kullanılır. Ancak, bu programda bu seviyenin ne anlama geldiğine dair spesifik bir açıklama olmadığı için, tam bir anlam çıkarmak oldukça zordur. “2. düzey” ifadesinin içerik ve anlamı ile anlatılmak istenenin ne olduğu anlaşılamamaktadır.

4.1.2. Yan Flüt [Flüt] (Batı Müziği) Kurs Programı ile İlgili Bulgular

Yan Flüt [Flüt] Eğitimi Çalgı Programı’nın belirlenen değişkenler kapsamında içeriği EK 4’te sunulmuştur.

Yan Flüt [Flüt] Eğitimi programı, çalgı ismi yanlış verilmesine rağmen müzik eğitimi açısından kapsamlı bir içeriğe sahiptir ve flüt çalmayı öğrenmek isteyen bireylere yönelik detaylı bir müfredat sunmaktadır. Programın, Millî Eğitim Temel Kanunu, Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı ve Güzel Sanatlar Lisesi Çalgı Eğitimi Öğretim Programı gibi dayanaklara dayandığı görülmektedir. Program, katılımcılara müzik yazısı temel öğelerini anlama, flütte temel teknikleri uygulama, farklı oktav ve dizilerde çalabilme yeteneği kazandırmayı amaçlamaktadır. Programın uygulanmasında eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim gibi ortak becerilerin yanı sıra, flüt öğretimine özgü becerilere

vurgu yapılmaktadır. Ayrıca, etkinlikler düzenlenmesi, öğrencilerin sanatçıların yaşamları ve çalışmaları hakkında bilgi edinmesi gibi stratejilere de vurgu yapılmaktadır.

Program, flüt eğitimi için detaylı ve kapsamlı bir içerik sunmaktadır. Öğreticilere etkinlikleri uygulama ve yeni etkinlikler geliştirme konusunda esneklik tanınmaktadır. Program, sadece müziksel becerileri değil, aynı zamanda sorumluluk, çalışkanlık, kurallara uyma, sabır, nezaket ve duyarlılık gibi değerleri de kazandırmayı hedeflemektedir. Öte yandan programda geçen "gerekli ortam sağlandığında" gibi ifadeler belirsizdir. Programda çalgının ismi gibi bazı terimlerin de yanlış yazıldığı ve müzik eğitimi terminolojisi ile uyumlu olmadığı görülmektedir. Ayrıca, değerlendirme süreçleri ve başarı kriterlerinin net bir şekilde ifade edilmediği de görülmektedir.

4.1.3. Klasik Gitar Eğitimi Kurs Programı ile İlgili Bulgular

Gitar Çalgı Programı'nın belirlenen değişkenler kapsamında içeriği EK 4'te görülmektedir.

Klasik Gitar Eğitimi Kurs Programı, müziğin temel öğelerinden gitar çalmaya, tekniklerden dönemlere kadar geniş bir konu yelpazesini kapsamaktadır. Gitarın tarihçesi ve yapısı gibi konulara değinmesi, öğrencilere enstrümanın kökenleri hakkında bilgi sağlamaktadır. Aynı zamanda programın, öğrencilerin sahne deneyimi kazanmalarını ve performans becerilerini geliştirmelerini de teşvik ettiği görülmektedir. Programda bireysel öğrenmeyi destekleyici yöntemlere vurgu yapılması, öğrencilere çeşitli becerileri kazanma ve geliştirme fırsatı tanınmaktadır. Program, gitar eğitimi için detaylı ve kapsamlı bir içerik sunmaktadır. Öğreticilere etkinlikleri uygulama ve yeni etkinlikler geliştirme konusunda esneklik tanınmaktadır. Program, sadece müziksel becerileri değil, aynı zamanda sevgi, saygı, sorumluluk, çalışkanlık, alçak gönüllülük, doğruluk ve dürüstlük, empati gibi değerleri de kazandırmayı hedeflemektedir.

Ancak, programda geçen "çeşitli yay şekillerini uygulayabilme becerisi" gibi ifadeler gitar eğitimi için uygun değildir. Programda kullanılan müzik terimleri ve teknik açıklamalar, müzik eğitimi alanında uzman olmayan kişiler için anlaşılması zor olabilmektedir. Değerlendirme süreçleri ve başarı kriterleri daha net bir şekilde

belirtilmelidir. Programın yaylı bir çalgı programı örnek alınarak hazırlandığı düşünülmektedir.

4.1.4. Piyano I Kurs Programı ile İlgili Bulgular

Piyano I Kurs Programı'nın belirlenen değişkenler kapsamında içeriği EK 4'te görülmektedir.

Program, piyano eğitimi için detaylı ve kapsamlı bir içerik sunmaktadır. Eğitimcilerin niteliği konusunda belirlenen kriterler, profesyonel eğitimcilerin programa dahil edilmesini sağlamaktadır. Program, müziksel becerilerin yanı sıra sevgi, saygı, sorumluluk, çalışkanlık, alçak gönüllülük, doğruluk ve dürüstlük, empati gibi değerleri de kazandırmayı hedeflemektedir. Öte yandan, programda geçen bazı ifadeler belirsizdir ve netlik kazandırılmalıdır. Örneğin, “I. basamak piyano edebiyatı” ifadesi, bu seviyenin ne anlama geldiği hakkında açıklama gerektirmektedir. Eğitimci niteliğinde “en az lise mezunu olup, en az 1 yıl piyano eğitimi aldığına veya piyano eğitimi verdiğine ilişkin belgeye sahip olanlar” ifadesi, eğitimci niteliğini zayıflatan bir unsurdur. Programda kullanılan müzik terimleri ve teknik açıklamalar, müzik eğitimi alanında uzman olmayan kişiler için anlaşılması zor olabilmektedir.

4.1.5. Ses Eğitimi Kurs Programı ile İlgili Bulgular

Ses Eğitimi Kurs Programı'nın belirlenen değişkenler kapsamında içeriği EK 4'te görülmektedir.

Ses Eğitimi Kurs Programı, ses eğitimini tamamlayan bireylerde sesin öğelerini bilmek, ses sistemini tanımak, müzik eğitiminde sesi kullanmak gibi somut hedeflere odaklanmaktadır. Program, Millî Eğitim Temel Kanunu ve Talim ve Terbiye Kurulu'nun çerçeve kurs programına dayanmaktadır. Bu durum programın güvenilir bir temele sahip olduğunun göstergesidir. Program, ses eğitimi için kapsamlı bir içerik sunmaktadır. Eğitimcilerin niteliği konusunda belirlenen kriterler, profesyonel eğitimcilerin programa dahil edilmesini sağlamaktadır. Program, kursiyerlere ses eğitimi yoluyla kurallara uyma,

sabır, sorumluluk, nezaket, yardımlaşma ve duyarlılık gibi değerleri kazandırmayı hedeflemektedir.

Ancak, programda geçen bazı ifadeler hatalıdır. Örneğin, “Araştırma Teknikleri kurs düzeyinin ölçülmesi” ifadesi, verilen eğitimle alakalı değildir. Bu nedenle bu programın da muhtemelen Araştırma Teknikleri dersi veya kursundan alınarak yapıldığı düşünülmektedir. Değerlendirme yöntemleri açıkça belirtilmiş olsa da daha spesifik, alana özgü ve ölçülebilir kriterlere ihtiyaç duyulmaktadır. Programda kullanılan bazı terimler ve ifadeler (örneğin "marjlar" gibi) yazım hataları içermekte ve bu da anlaşılabilirliği ve güvenilirliği azaltmaktadır.

4.2. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Müzik ve Gösteri Alanı Viyolonsel (Çello) Eğitimi Kurs Programının Genel Durumuna İlişkin Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın ilk aşamasında mevcut bir viyolonsel eğitim programının bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla CİMER’e 2201590172 sayılı başvuru yapılmış ve alınan yanıt doğrultusunda mevcut bir programın olmadığı teyit edilmiştir (EK-3).Araştırmanın sonraki aşamasında, tez sürecine denk gelen zaman diliminde Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan E-74908354-101.04-57097688 sayılı kurs program onayı ile 08.09.2022 tarihinde yürürlüğe konulan Viyolonsel (Çello) Eğitimi Kurs Programının mevcut olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu kurs programı, viyolonsel öğretim elemanı uzmanları tarafından değerlendirilmiş olup, bu değerlendirmeye ilişkin bulgular ilgili bölümde sunulmuştur.

Yaygın eğitimde kullanılan çello programının dayanağını hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

“Güzel sanatlar lisesi öğretim programı, çello eğitimi konusunda genel bir temel sağlayabilir ancak yalnızca bu programa dayanarak çello eğitimini yeterli bulmak pek mümkün değildir. Çello eğitimi için daha spesifik ve detaylı bir programın olması daha faydalı olabilir. Bu programın yanı sıra öğrencilere bireysel dersler, ustalarla çalışma imkânı gibi ekstra destekler de sağlanmalıdır. Çello eğitimi için farklı kaynaklardan ve farklı yöntemlerden faydalanarak öğrencilerin daha kapsamlı bir eğitim alması önemlidir.” (K1)

“Yeterli olmadığı görüşündeyim. Çalgı çalmak erken yaşlarda başlayan bir süreç olmakla beraber, sistematik ve metodolojik olarak ilerlemeyi hedefleyen dinamik bir yapıdadır. Bu anlamda yalnızca lise seviyesi baz alınarak programın sınırlandırılması doğru olmayacaktır. Yaş/seviye dikkate alınarak planlanmalı ve eğitim sürecinin her kademesi göz önünde bulundurulmalıdır.” (K2)

Bu görüşler doğrultusunda viyolonsel eğitimi gibi spesifik bir alanda, mevcut genel programların yeterli olmayabileceği ve daha detaylı, seviyeye uygun programların geliştirilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Özellikle, çello eğitiminin erken yaşlarda başlaması ve sistematik bir ilerleme gerektirmesi nedeniyle, programların yaş ve seviye dikkate alınarak planlanmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Bu süreçte, bireysel dersler, ustalarla çalışma imkânları gibi ek desteklerin sağlanması, öğrencilerin daha kapsamlı bir eğitim almasına katkı sağlayacağı ortaya konmuştur.

Yaygın eğitimde kullanılacak bu programın 7 yaş sınırı hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

“Bu programın 7 yaş sınırı olması, çocukların programı daha kolay anlayabileceği ve kullanabileceği anlamına gelir. Her çocuğun gelişim düzeyi farklı olduğu için, bazı 7 yaşındaki çocuklar için program belki biraz zor olabilir. Bu nedenle, programın kullanımı sırasında çocukların rehberlik ve destek alması önemli olabilir. Ayrıca, programın içeriğinin ve etkinliklerinin çocukların yaş ve gelişim düzeyine uygun olması da önemlidir. Bu şekilde, çocuklar hem eğlenerek öğrenir hem de programdan en iyi şekilde faydalanabilirler.” (K1)

“Çalgı özelinde, çocukların kas gelişimi düşünülerek yapılmış bir sınırlama olabilir fakat çocuğun gelişimi yeterli ise uygun boyutta çalgılar kullanılarak daha erken yaşta eğitime de başlanabilir.” (K2)

Yaygın eğitimde kullanılacak çello programının 7 yaş sınırı, çocukların fiziksel ve bilişsel gelişimleri göz önünde bulundurulduğunda genellikle uygun bir başlangıç yaşı olarak kabul edildiği, çocuğun kas gelişimi ve enstrümanın boyutu dikkate alındığında, 7 yaş, çello eğitimine başlamak için ideal bir dönem olduğu düşünülmektedir.

Eğitimcilerin niteliği ile ilgili açıklamadaki görüşleriniz nelerdir?

“Sadece bir yıl süreyle çello eğitimi almış ve mahalli sanatçı olmuş bir kişinin eğitimci niteliğini karşıladığı söylenemez. Ancak, bu kişinin eğitimci olmak istemesi durumunda daha fazla eğitim alarak ve deneyim kazanarak eğitimci niteliğine sahip olabilir. Sadece bir yıl süreyle çello eğitimi almış ve mahalli sanatçı olmuş bir kişinin eğitimci niteliğini karşıladığı söylenemez. Ancak, bu kişinin eğitimci olmak istemesi durumunda daha fazla eğitim alarak ve deneyim kazanarak eğitimci niteliğine sahip olabilir.” (K1)

“1 yıllık bir eğitim çalgıdaki temel becerilerin kazanılması için bile yetersiz bir süredir. Program yaygın eğitim için hazırlanmış olsa dahi eğitimci, öğrencinin doğru şekilde ilerlemesini sağlayabilecek ve bu anlamda yetenekleri keşfederek mesleki eğitime yönlendirebilecek nitelikte olmalıdır. Bu bakımdan eğitimci alanında yetkin ve pedagojik formasyona sahip kişiler arasından seçilmelidir.” (K2)

Eğitimci niteliği ile ilgili elde edilen görüşler doğrultusunda sadece bir yıl çello eğitimi almış bir kişinin eğitimci niteliğini karşılaması mümkün olmadığı, 1 yıl, çalgıdaki temel becerileri kazanmak için bile yeterli bir süre olmadığı düşünülmektedir. Eğitimci olmayı hedefleyen kişilerin daha fazla eğitim alarak ve deneyim kazanarak yeterliliklerini artırmaları gerekliliği ile, öğrencilerin doğru şekilde ilerlemesini sağlamalı ve onların yeteneklerini keşfederek mesleki eğitime yönlendirebilecek nitelikte olması düşünülmektedir. Eğitiminin alanında uzmanlık sahibi ve pedagojik formasyona sahip olmasının önemsendiği, Programın yaygın eğitim için hazırlanmış olsa dahi, eğitimcilerin öğrencilere rehberlik edebilecek yeterlilikte olması fikrinde birleşmiştir. Bu bulgular, çello eğitimi veren kişilerin yalnızca temel bilgiye değil, derinlemesine bilgi ve pedagojik yeterliliğe sahip olmalarının gerekliliğini vurgulamaktadır.

Programın amacı yaygın eğitim programı açısından uygun mudur?

“Uygun.” (K1)

“Program amaçlarının doğru uygulanabilirse yaygın eğitim açısından yeterli olduğu görüşündeyim.” (K2)

Hazır bulunuşluk düzeyi hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

“Hazır bulunuşluk düzeyi önemli bir kişisel özelliktir ve bireyin başarısını etkileyebilir. Bu nedenle, bu yeteneği geliştirmek ve güçlendirmek herkes için önemli bir hedef olmalıdır.” (K1)

“Yaygın eğitim hedeflendiği için öğrenciye görelilik ilkesi göz önünde bulundurulabilir fakat profesyonel eğitimdeki gibi bir metodoloji izlenmese de temel becerileri kazandırmak amacıyla doğru teknik etütler tercih edilmelidir.” (K2)

Hazır bulunuşluk bireyin başarısını doğrudan etkileyen önemli bir kişisel özelliktir. Bu yeteneğin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi, eğitimde verimliliği artırmak için kritik bir hedeftir. Yaygın eğitimde öğrenciye görelilik ilkesi dikkate alınmalı, bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulmalıdır. Profesyonel bir metodoloji izlenmese bile, temel becerileri kazandırmak amacıyla doğru teknik etütler tercih edilmelidir. Yaygın eğitimde esnek bir yapı benimsenerek, bireylerin farklı hazır bulunuşluk düzeylerine uygun içerikler sunulmalıdır. Bu bulgular, hazır bulunuşluğun bireysel başarı üzerindeki etkisini ve yaygın eğitimde uygun tekniklerin kullanılmasının önemini vurgulamaktadır.

Programda yer alan “Öğretmen programın kazanımları ile örtüşen farklı eserleri kursiyere verebilir. Bu durumda öğretmenin göz önünde bulundurması gereken en önemli hususlardan birisi, eserin teknik düzey olarak kursiyere uygunluğudur. Yanlış eser seçiminin kursiyerin başarısını olumsuz yönde etkileyeceği unutulmamalıdır. Programdaki kazanımların sıralanışı, dersin işleniş sırası olarak düşünülmelidir. Dolayısıyla seçilen eserlerin de kursiyerden beklenen kazanımlara uygun olması, öğretici özellikler taşıması gerekmektedir.” ifadesi hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

“Eser seçimi konusunda öğretmenin kursiyerin seviyesine uygun eserleri seçmesi oldukça önemlidir. Kursiyerin teknik düzeyine uygun olmayan eserler seçilirse, öğrencinin motivasyonu düşebilir ve başarısızlık hissi yaşayabilir. Bu nedenle, öğretmenlerin kursiyerlerinin yeteneklerini ve ihtiyaçlarını dikkate alarak eser seçimi yapmaları önemlidir.” (K1)

“Belirttiğim gibi eğitimci profesyonel ve pedagojik anlamda güçlü nitelikte olmalıdır. Maddede belirtilen açıklamalara katılmakla birlikte bu açıklama “Eğitimcilerin Niteliği” başlığındaki 5. ve 6. maddelerle örtüşmemektedir. Eğitiminin her dönemden ve farklı seviyelerden eserleri tanınması, seslendirebilmesi, teknik donanımına sahip olması ve bu bağlamda öğrenciyi yönlendirebilmesi gerekmektedir ki bu durum da ancak mesleki müzik eğitimi almış kişilerce mümkündür.” (K2)

Öğretmenin, kursiyerin teknik düzeyine ve ihtiyaçlarına uygun eserler seçmesi önemlidir. Uygun olmayan eser seçimi, öğrencinin motivasyonunu düşürebilir ve başarısızlık hissine yol açabilir. Eğitimci, her dönemden ve farklı seviyelerden eserleri tanıyıp seslendirebilecek donanımına sahip olmalıdır. Bu yetkinlik, mesleki müzik eğitimi almış profesyonel eğitimciler tarafından sağlanabilir. Eğitiminin, öğrenciyi doğru teknik ve müzikal yaklaşımlarla yönlendirebilmesi, başarılı bir eğitim süreci için gereklidir. Eğitiminin sadece teknik bilgiye değil, aynı zamanda pedagojik formasyona sahip olması, öğrencinin ihtiyaçlarına uygun yönlendirme yapabilmesi açısından kritik önemdedir. Bu bulgular, eser seçiminin kursiyer başarısı üzerindeki etkisini ve nitelikli eğitimcilerin önemini vurgulamaktadır.

“Kurs programında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme ve öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem de diğer kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır. Bu maddede yer alan değerler hakkındaki görüşleriniz nelerdir?”

“Bu değerlerin öğrenme ve öğretme sürecinde önemli bir rol oynadığını düşünüyorum. Adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik gibi değerler, bireylerin karakter gelişimine katkı sağlar ve toplumda daha olumlu bir etki yaratır. Bu değerlerin öğrencilere öğretilmesi ve uygulanması, onların daha iyi birer insan ve vatandaş olmalarına yardımcı olacaktır. Bu değerlerin günlük hayatta uygulanması, bireyler arasındaki ilişkilerin daha sağlam ve güçlü olmasını sağlayacaktır. Bu nedenle, bu değerlerin önemi ve uygulanması üzerinde durulması gerektiğini düşünüyorum.” (K1)

“Katılıyorum, müzik disiplini içerisinde belirtilen tüm değerler önemlidir ayrıca iş birliği de maddeler arasında yer alabilir çünkü müzik bireysel olduğu kadar beraber icra etme sürecini de içerisinde barındırmaktadır.” (K2)

İçerikte yer alan çellonun temelleri konu alanı hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

“Çello ve yayın tanıtımı, sağ ve sol elin kullanım açısından teknik özellikleri, tutuş duruş vs. Fotoğraflar kullanılabilir.” (K1)

“Yeterince anlaşılır şekilde açıklanmamıştır. Eğer yalnızca teorik bir eğitimse bu kadar süre ayırmak doğru olmayacaktır, süreci uygulama ile yürütmek gerekir. Fakat bu kısımda nota okuma ve yay kullanımı gibi uygulama boyutlarının da yer aldığını düşünmekteyim.” (K2)

Katılımcıların görüşleri, çello eğitiminde tekniklerin öğretimi ve uygulama yöntemleri konusundaki farklı bakış açılarını yansıtmaktadır. Çello eğitiminde teorik bilginin yanı sıra uygulamalı eğitimin ve görsel materyallerin kullanımının önemini ortaya koymaktadır. Özellikle başlangıç aşamasında, doğru tutuş ve duruş tekniklerinin kazandırılması için görsel materyallerin ve uygulamalı çalışmaların birlikte kullanılması, öğrencilerin teknik becerilerini geliştirmede etkili olduğu görüşüne varılmıştır. Ayrıca, nota okuma ve yay teknikleri gibi konuların da uygulamalı olarak öğretilmesi, öğrencilerin müzikal gelişimlerine katkı sağlaması düşünülmektedir.

Hazırlanan kurs programında değerlendirme ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

“Öğrencilerin başarılarının belirlenmesinde yazılı, uygulamalı sınavlar veya ödev ve projeler gibi farklı yöntemler kullanılabilir.” (K1)

“Belirtilen maddeler teorik alanlar için daha uygundur. Müzik icra boyutuyla ele alındığında ağırlıklı olarak uygulamalı bir eğitim sürecini kapsamaktadır dolayısıyla genel değerlendirme tablosundan ziyade uygulamalı alanlar için ayrıca değerlendirme kriterleri hazırlanmalıdır.” (K2)

Öğrenci başarısının ölçümünde farklı değerlendirme yöntemleri kullanılabilir. Ancak, teorik alanlar için uygun olan yazılı sınavlar, ödevler ve projeler gibi yöntemler, müzik gibi icra gerektiren alanlarda yetersiz kalabilir. Bu nedenle, uygulamalı eğitim süreçleri için ayrı değerlendirme kriterleri geliştirilmelidir.

4.3. Yaygın Eğitimde Viyolonsel Çalgı Eğitiminin Kullanılabilmesine İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde viyolonsel çalgı eğitiminin uygulanabilirliği ve bu programlara katılım için belirlenmesi gereken giriş koşulları üzerine uzman görüşlerine yer verilmiştir. Viyolonsel eğitiminin hem yaygın eğitimdeki yeri hem de çalgı eğitimi açısından etkileri, elde edilen bulgular doğrultusunda değerlendirilmiştir.

Viyolonsel çalgı eğitimi programının yaygın eğitimde bulunmasına ilişkin görüşleriniz nelerdir?

“Olumlu buluyorum. Keman, yan flüt, gitar, piyano gibi çalgıların daha çok tercih edildiğini biliyoruz. Yaygın eğitimde çalgı çeşitliliği oluşması bakımından, bu eğitim kurumlarında eğitim alan kişilerin dahil olabilecekleri oda müziği topluluklarının oluşturulabilmesi adına viyolonsel çalgı eğitimi kapsamına alınmasını önemli buluyorum.” (K1)

“Olumlu buluyorum. Her çalgı eğitimi gibi Viyolonsel eğitiminin de kullanılması güzel bir durum.” (K2)

“Viyolonsel çalgısının yaygın eğitimde bulunmamasını bir eksiklik olarak görüyorum. İzlenimlerime göre ülkemizde yaygın eğitimde genellikle piyano, keman, gitar, flüt enstrümanları tercih edilmektedir ancak bu enstrümanların çok sesli bir çocuk orkestrasının kurulabilmesi açısından yeterli olmadığını düşünüyorum. Çalgının tanınırlığı ve sistemde yer alması açısından kullanılmasının faydalı olacağını düşünüyorum. Viyolonsel gibi yaylı orkestralarının temelini oluşturan enstrümanın programda yer alması çocukların müzikal bakış açılarını genişleterek yeni farklı kültürlerle ait müzikleri tanıma ve aynı zamanda enstrümanı kendi kültürümüze eserlere entegre etme anlamında da büyük önem taşımaktadır. Sonrasında kurulacak kuartet ve küçük oda müziği grupları ile çok sesli müzik yapma alışkanlığı kazanmanın yanında grubun bir parçası olmanın sosyal anlamda birlikte hareket etme becerilerini geliştirme açısından da önemli olduğunu düşünüyorum.” (K3)

“Viyolonsel çalgısı müziksel anlatımın tam ve anlaşılır olması açısından muhakkak müzikte kullanılmalıdır.” (K3)

“Çalgı eğitimi açısından viyolonsel eğitimi çeşitliliği sağlayacağı için yer almalıdır.” (K5)

Viyolonsel eğitiminin yaygınlaştırılması, müzik eğitim kurumlarında çalgı çeşitliliğinin artması ve öğrencilerin oda müziği topluluklarına katılma fırsatı sağlanabileceği düşünülmektedir. Öğrencilerin müzikal deneyimlerini zenginleştirmede ve iş birliği becerilerini arttırmada önemli bir rol oynadığı ifade edilmiştir. Viyolonsel gibi diğer yaylı çalgılar, çok sesli müzik yapma yeteneklerini desteklemekle kalmayıp, farklı kültürlere ait müziklerin tanınmasına olanak tanıdığı belirtilmiştir. Son olarak, öğrencilerin müzikal ifadelerini etkili bir şekilde iletebilmeleri için viyolonsel eğitiminin müzik eğitimi programlarında yer alması görüşüne varılmıştır.

Yaygın eğitimde kullanılabilecek viyolonsel çalgı eğitimi programına giriş koşulları neler olmalıdır (yaş sınırı, enstrümana sahibi olmak, müziksel yeteneğin belirlenerek seçilmiş olmak)?

“Çalgıya sahip olmak, müziksel yeteneğe sahip olmak, en önemlisi iyi bir işitme yeteneğine sahip olmak.” (K1)

“Çalgı eğitiminin insan üzerindeki olumlu etkilerini düşünürsek, ilgilenen herkesin koşulsuz eğitimini alabilmesi gerektiğini düşünüyorum. Erken yaş viyolonsel eğitimi özel bilgi gerektirdiği için yaş sınırını en düşük 6 olması gerektiğini düşünüyorum. Tabi ki çalgıya sahip olunması da gerekiyor. Müziksel yeteneği belirlenip, zayıf olduğu düşünülen kişilerin mutlaka ayrıca bona ve solfej bilgi ve çalışmalarıyla desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.” (K2)

“Öğrenciler fiziki gelişmişliklerine göre 10-11-12 yaşlarında viyolonsele başlayabilir. Bunu yaşla sınırlamamak daha doğru olur çünkü müziksel yetenekleri olan özel çocuklar daha erken yaşlarda başlamaya uygun olabilir. Çocuklara küçük bir sınav yaparak ritim işitme ve ezgileri tekrar etme gibi sorularla yeteneklerini ölçmek gerekmektedir.

Sınavda başarılı olan öğrenciler eğitime başlatılmasının dana uygun olacağını düşünüyorum. Eğitim hakkı kazanan öğrencilerin mutlaka kendilerine ait viyolonsele sahip olmaları gerekmektedir.” (K3)

“Yetenekli olması gerekmektedir, ilgi ve sevgisinin de olması beklenmektedir.” (K4)

“Yetenekli olmalı ancak fiziksel gelişim de önemli, bazı yetişkinlerin parmak ve fiziksel yapıları uygun olmayabilir. Bu hususta dikkat edilmeli.” (K5)

Katılımcıların görüşleri doğrultusunda müzik eğitime erken yaşlarda başlamak, öğrencilere müziği daha derinden anlama ve içselleştirme fırsatı verdiği düşünülmektedir. Ancak her öğrencinin müzikal yetenekleri farklı olduğu, bazı öğrencilerin ise ileri yaşlarda da viyolonsel eğitime başlayabildiği durumunun da unutulmaması gerektiği ortaya konmuştur. Bu nedenle, öğrencilerin müzikal yeteneklerini ölçmek için yetenek belirleme sınavlarına başvurulması gerektiği düşünülmüştür. Viyolonsel eğitime başlayacak olan öğrencilerin kendi enstrümanlarına sahip olmalarının da önemli olduğu belirtilmiştir.

4.4. Yaygın Eğitimde Kullanılabilecek Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı Uygulamasına İlişkin Bulgular

Ders vermesi öngörülen öğretmenler hangi eğitim kurumlarından mezun olmalıdır? Neden?

“Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Lisans Programlarından mezun olmuş öğretmenler bu eğitimi vermelidir. Ancak pedagojik formasyon programlarının varlığı da düşünüldüğünde pedagojik formasyon eğitimi almış olan konservatuar mezunlarının da bu eğitimi verebileceği söylenebilir. Müzik eğitimi lisans programlarında ve konservatuarlarda çalgı eğitimi dersleri, müzik eğitiminin çok önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Bu dersler usta-çırak geleneği diyebileceğimiz bir yöntemle verildiğinden, çalgı eğitimi alanında ders verecek kişiler için önemli bir deneyim oluşturmaktadır. Eğitimci adayları, öğrenci oldukları dönemde çalgı öğretmenlerinin kendilerine uyguladıkları yöntem ve teknikleri içselleştirmiş olduklarından bu deneyimlerini kendi öğrencilerine daha iyi aktarabilirler.” (K1)

“Ülkemizde öğretmenlerin öğretildiği bir kurum olmadığı için, mezun olunan eğitim kurumunun çok önemli olduğunu düşünüyorum. Çalgı eğitimi öğretmenliği özel ilgi gerektirir. Doğru teknik, doğru öğretim yöntemleri ve materyalleri kullanılmalıdır. Bu sebeple öğretmen herhangi bir kurumdan mezun olabilir.” (K2)

“Öğretmen müzik eğitimi ABD’den ya da devlet konservatuvarların lisans programından mezunu olmalıdır. Öğretmen viyolonselde olan yeterliliği bakımında kuruma gönderdiği performans kayıtları ve CV ile seçilmelidir.” (K3)

“Müzik öğretmenliği ve konservatuvardan mezun olunmalıdır.” (K4)

“Müzik öğretmenliği ve konservatuvardan mezun olmak gereklidir.” (K5)

Katılımcılar, müzik eğitimi alanında öğretmenlik yapacak kişilerin hem müzik eğitimi lisans programlarından hem de pedagojik formasyon programlarından mezun olmaları gerektiği belirtmektedirler. Pedagojik formasyon eğitimi almış olan konservatuvar mezunlarının da müzik eğitimi verebileceği ifade etmişlerdir. Konservatuvar eğitimi, müzik alanındaki derin bilgi ve deneyimi sağlar ve pedagojik formasyon eğitimi ile bu bilgi ve deneyimin öğrencilere etkili bir şekilde aktarılması sağlamakta olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca çalgı eğitimi derslerinin usta-çırak geleneğiyle de verilebileceği, bu yöntem ile öğrencilerin öğretmenlerinden gözlemleyerek ve onlarla çalışarak müzikal becerilerini geliştirmelerine olanak tanıyacağı da ifade edilmiştir. Öğretmen adaylarının kendi öğrencilik dönemlerinde aldıkları çalgı eğitimi deneyiminin, kendi öğrencilerine daha iyi aktarabilmelerine yardımcı olduğu ifade edilmiştir. Bu deneyimin, öğretmenlerin müzikal anlayışlarını ve öğretim yöntemlerini şekillendirdiği belirtilmiştir. Öğretmenlerin, müzik eğitimi alanında lisans eğitimi almış olmalarının ve viyolonsel alanında yeterliliklerinin belirli kriterlerle değerlendirilmesi gerektiği üzerinde durulmuş ve performans kayıtları, CV gibi belgelerin öğretmen seçiminde önemli olduğu ifade edilmiştir.

Haftada kaç saat olmalıdır? Niçin?

“Haftada 2 saat olmalıdır. Yaygın eğitime devam edecek kişilerin çalgı çalışma disiplininin oluşabilmesi, bu eğitimi alacak kişilerin kas gelişimlerinin tamamlanmış olması

bakımından (18 yaş sonrası yaylı çalgıya başlamanın dezavantajları düşünüldüğünde) çalgıya hakimiyetin oluşması zaman alacağından haftada en az 2 saat olması gerektiğini düşünüyorum.” (K1)

“Derste öğrenilen bilgilerin tekrarı, pratik edilmesi çok önemlidir. Bu sebeple ders saatinin fazlalığı önemsizdir. Maksimum 2 saat olmalıdır. Bu maksimum saatin de belirli bir bölümü “evde ne yapmalıyım?”, “nasıl pratik yapmalıyım?” Sorularına cevap aranacak şekilde işlenmelidir.” (K2)

“Haftada en az 2 ders saati olmalıdır.” (K3)

“Haftada en az 2 saat ama öğrenme sürecinin sağlıklı ve nitelikli olduğu düşünüldüğünde yeterli olur.” (K4)

“En az 2 en fazla 4 saat yeterlidir.” (K5)

Çalgı eğitiminin düzenli ve yeterli sürelerde yapılmasının önemli olduğu, çalgı eğitimi için haftalık minimum 2 saatlik bir sürenin gerekliliği düşünülmektedir. Bu süre, öğrencilerin çalgıya hakimiyetlerini geliştirmeleri ve disiplinli bir çalışma alışkanlığı kazanmaları için önemli olduğu belirtilmiştir. Ders saatlerinin fazlalığından ziyade, derslerde öğrenilen bilgilerin tekrarı ve pratiğin önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Maksimum 2 saatlik bir dersin yeterli olduğu ifade edilirken, bu sürenin bir kısmının evde yapılacak pratikler için ayrılması gerektiği vurgulanmıştır. Çalgı eğitimi için belirlenen haftalık süre, öğrencilerin müzikal gelişimlerini ve disiplinli çalışma alışkanlıklarını desteklemek amacıyla önemli olduğu belirtilmiştir.

4.5. Yaygın Eğitimde Kullanılabilecek Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde kullanılabilecek viyolonsel çalgı eğitimi kurs programında hangi ölçme araçları kullanılmalıdır (sözlü, yazılı çoktan seçmeli sınavlar)? Niçin?

“Müziksel işitme okuma ve yazma becerilerinin ölçüldüğü sözlü ve yazılı sınavlar ile performans gerektiren çalgı sınavları olmalıdır. Duyduğu sesi yazabilen, okuyabilen, seslendirebilen ve çalabilen kişilerle çalgı eğitimi çok daha verimli geçecektir.” (K1)

“Genel anlamda doğru ve dikkatli yapılacak sözlü değerlendirme yeterlidir diye düşünüyorum. Çünkü önemli olanın doğru bir teknik ve çalışma ile viyolonsel eğitiminin kişi üzerindeki duyumsal, fiziksel etkilerinin gözlemlenmesidir. Yazılı bir değerlendirme bu anlamda anlamsız kalacaktır.” (K2)

“Solfej ve çalma sınavı yeterli olabilir Tekniğinin, ritim ve müzikalitesinin doğru olması yeterlidir.” (K3)

“Müziksel işitme, okuma, yazma ve performans sınavlarıyla duyduğu sesi yazıp çalabilen bireylerle çalgı eğitimi daha verimli olur.” (K4)

“Doğru teknik ve çalışmayla viyolonselın duyusal ve fiziksel etkilerinin gözlemlenmesi önemli olduğundan, sözlü değerlendirme yeterli, yazılı değerlendirme ise gereksizdir.” (K5)

Katılımcılar, müzik eğitiminde müziksel işitme, okuma ve yazma becerilerinin ölçülmesinin önemli olduğunu belirtmişlerdir. Duyduğu sesi yazabilen, okuyabilen ve çalabilen öğrencilerin müzik eğitiminden daha fazla verim alacağını bu yüzden performansa dönük sınavların olabileceğini belirtmişlerdir. Sözlü ve yazılı değerlendirme için ise doğru ve dikkatli bir şekilde yapılacak sözlü değerlendirmenin yeterli olduğu görülmüştür. Çünkü asıl önemli olanın doğru bir teknik ve çalışma ile viyolonsel eğitiminin kişi üzerindeki duyumsal ve fiziksel etkilerinin gözlemlenmesi olduğu belirtilmiştir. Bu nedenle, yazılı değerlendirmelerin anlamsız kalabileceği ifade edilmiştir. Solfej ve çalma sınavlarının yeterli olabileceği düşünülmektedir. Öğrencinin teknik, ritim ve müzikalite konularındaki yetkinliğinin değerlendirilmesinde bu sınavların önemli bir rol oynayabileceği ifade edilmiştir.

Yaygın eğitimde kullanılabilecek viyolonsel çalgı eğitimi öneri kurs programı için görüş ve önerileriniz nelerdir?

“Kurs programı içerisinde çalgı eğitimi temel yöntemlere ek olarak, farklılıklar gözetilerek kişiye göre tasarlanıp, ilerlenmelidir.” (K1)

“Çocuklar için grup halinde haftada 1 kez etüt dersleri önerilebilir. Bu derslerde viyolonsel çalmak yerine müzik kültürü ve tarihi dersleri verilip, farklı dönemlerden viyolonsel ile ilgili eserlerin dinletilmesi çocukların müziği daha iyi tanınması ve algılaması anlamında faydalı olabilir.” (K2)

Kurs programlarının, öğrencinin bireysel farklılıklarını göz önünde bulundurarak tasarlanması gerektiği belirtmektedir. Her öğrencinin müzikal yetenekleri, hedefleri ve öğrenme şekilleri farklı olduğundan, bireysel ihtiyaçlara ve ilgi alanlarına yönelik programlar hazırlanması sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca çocuklar için haftada bir kez grup etüt derslerinin olumlu olacağı ve bu derslerde, viyolonsel çalmak yerine müzik kültürü ve tarihi derslerinin verilmesi ve farklı dönemlerden viyolonsel ile ilgili eserlerin dinletilmesi önerilmektedir.

4.6. Yaygın Eğitim İçin Oluşturulacak Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği ile İlgili Bulgular

Bu bölümde, Yaygın Eğitim İçin Oluşturulacak Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği kapsamında hazırlanan anket sorularının cevaplanmasıyla elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgular, kurs programının içeriğinin şekillendirilmesi ve uygulanabilirliğinin değerlendirilmesi açısından önemli veriler sunmaktadır.

4.6.1. Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı 1. Dönem İçeriğine Yönelik Bulgular

Tablo 4

Önerilen dönem/düzey 1. Dönemi için görüşler

Önerilen Dönem/Düzey 1. Dönem			
Yaygın eğitimde kullanılabilecek viyolonsel çalgı eğitimi kurs programında;	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum
1. Viyolonselin tarihsel süreçteki değişimi ve gelişimi yer almalıdır.	5		
2. Viyolonsel çalgısına ait evrensel eserler yer almalıdır.	5		
3. Viyolonsel çalgısına ait barok dönem eserleri yer almalıdır.	3		2
4. Viyolonsel çalgısına ait klasik dönem eserleri yer almalıdır.	3		2
5. Viyolonsel çalgısına ait romantik dönem eserleri yer almalıdır.	3		2
6. Viyolonselin yapısal özellikleri tanıtılmalıdır.	5		
7. Detache (Bağısız)yay tekniği yer almalıdır.	5		
8. Legato (Bağlı) yay tekniği yer almalıdır.	4		1
9. Staccato yay tekniği yer almalıdır.	4		1
10. Martele yay tekniği yer almalıdır.	3		2
11. Spiccato yay tekniği yer almalıdır.	3		2
12. Sautille yay tekniği yer almalıdır.	2	1	2
13. Akorlu çalma yer almalıdır.	2		3
14. Çift ses çalma yer almalıdır.	2		3
15. Sol el I. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	5		
16. Sol el II. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	3		2
17. Sol el III. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	1	1	3
18. Sol el IV. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	3	1	1
19. I. konum dizilerden başlangıç dizisi do dizisi olmalıdır.	5		
20. I. konum dizilerden başlangıç dizisi sol dizisi olmalıdır.	3	1	1
21. I. konum dizilerden başlangıç dizisi re dizisi olmalıdır.	3	1	1
22. I. konum dizilerden la dizisi yer almalıdır.	3	1	1
23. 1 diyez 1 bemol içeren diziler yer almalıdır.	3	1	1
24. 2 diyez 2 bemol içeren diziler yer almalıdır.	2	1	2

Tablo 4'ün devamı

25.	3 diyez 3 bemol içeren diziler yer almalıdır.	1	1	3
26.	Başlangıç konumu 1. Konumda olmalıdır.	5		
27.	Başlangıç konumu 4. Konumda olmalıdır.	2	2	1
28.	Konumlar arası geçiş ilk olarak 1. ve 4. konum arası olmalıdır.	3	1	1
29.	Konumlar arası geçiş içeren etütler yer almalıdır.	3		2
30.	Konumlar arası geçiş içeren eserler yer almalıdır.	1	1	3
31.	Pozisyon geçişli en az iki oktav gam yer almalıdır	3		2
32.	Pozisyon geçişli en az iki oktav arpej yer almalıdır.	2		3
33.	Vibrato tekniği yer almalıdır.	1		4
34.	Ajilite becerileri (çalışmaları) yer almalıdır.	1	1	3
35.	Nüans bilgisi yer almalıdır.	4	1	
36.	Süslemeli çalma (çalışmaları) yer almalıdır.	1		4
37.	Pizzicato tekniği yer almalıdır.	4	1	
38.	Flageolet çalma tekniği yer almalıdır.	2		3
39.	Pus yedinci konum çalışmaları olmalıdır.	1		4
40.	Türk Müziği eserleri yer almalıdır.	1	2	2
41.	Klasik Batı Müziği eserleri yer almalıdır.	5		
42.	Türk Pop Müziği eserleri yer almalıdır.	1	2	2
43.	Evrensel müzik türleri eserleri yer almalıdır.	4		1
44.	Orkestra eserleri yer almalıdır.	3		2
45.	Türk müziğinin temel tür, biçim ve özellikleri yer almalıdır.		1	4

(n= 5)

Yaygın eğitimde kullanılabilecek viyolonsel çalgı eğitimi kurs programında kullanılacak 1. Dönem Kurs Programı içeriğinde “Viyolonselin tarihsel süreçteki değişimi ve gelişimi yer almalıdır” “Viyolonsel çalgısına ait evrensel eserler yer almalıdır” “Viyolonsel çalgısına ait barok dönem eserleri yer almalıdır.” “Viyolonsel çalgısına ait klasik dönem eserleri yer almalıdır.”, “Viyolonsel çalgısına ait romantik dönem eserleri yer almalıdır.” “Viyolonselin yapısal özellikleri tanıtılmalıdır.”, “Detache (Bağısız) yay tekniği yer almalıdır.”, “Legato (Bağlı) yay tekniği yer almalıdır.”, “Staccato yay tekniği yer almalıdır.”, “Sol el I. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.”, “Sol el IV. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.”, “I. konum dizilerden başlangıç dizisi do dizisi olmalıdır.”, “I. konum dizilerden başlangıç dizisi re dizisi olmalıdır.”, “I. konum dizilerden

la dizisi yer almalıdır.”, “1 diyez 1 bemol içeren diziler yer almalıdır.”, “Konumlar arası geçiş ilk olarak 1. ve 4. konum arası olmalıdır.”, “Konumlar arası geçiş içeren etütler yer almalıdır.”, “Pozisyon geçişli en az iki oktav gam yer almalıdır.”, “Nüans bilgisi yer almalıdır.”, “Pizzicato tekniği yer almalıdır.”, “Klasik Batı Müziği eserleri yer almalıdır.”, “Evrensel müzik türleri eserleri yer almalıdır.”, “Orkestra eserleri yer almalıdır.” Seçeneklerine katılımcılar olumlu yönde cevap vermiştir. Böylelikle oluşturulacak kurs programı içeriğinde bu konuların yer alması bulgusuna ulaşılmıştır.

Öte yandan Sautille yay tekniği yer almalıdır. Akorlu çalma yer almalıdır. Çift ses çalma yer almalıdır. Sol el III. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır. I. konum dizilerden başlangıç dizisi sol dizisi olmalıdır. 2 diyez 2 bemol içeren diziler yer almalıdır. 3 diyez 3 bemol içeren diziler yer almalıdır. Konumlar arası geçiş içeren eserler yer almalıdır. Pozisyon geçişli en az iki oktav arpej yer almalıdır. Vibrato tekniği yer almalıdır. Ajilite becerileri (çalışmaları) yer almalıdır. Süslemeli çalma (çalışmaları) yer almalıdır. Flageolet çalma tekniği yer almalıdır. Türk Müziği eserleri yer almalıdır. Türk Pop Müziği eserleri yer almalıdır. Türk müziğinin temel tür, biçim ve özellikleri yer almalıdır. İfadelerine olumsuz yanıtlar verilmiştir.

4.6.2. Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı 2. Dönem İçeriğine Yönelik Bulgular

Tablo 5

Önerilen dönem/düzey 2. dönem için görüşleri

Önerilen Dönem/Düzey 2. Dönem			
Yaygın eğitimde kullanılabilecek viyolonsel çalgı eğitimi kurs programında;	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum
1. Viyolonselin tarihsel süreçteki değişimi ve gelişimi yer almalıdır.	5		
2. Viyolonsel çalgısına ait evrensel eserler yer almalıdır.	5		
3. Viyolonsel çalgısına ait barok dönem eserleri yer almalıdır.	4		1
4. Viyolonsel çalgısına ait klasik dönem eserleri yer almalıdır.	2	1	2
5. Viyolonsel çalgısına ait romantik dönem eserleri yer almalıdır.	2	1	2

Tablo 5'in devamı

6.	Viyolonsel in yapısal özellikleri tanıtılmalıdır.	5	
7.	Detache (Bağısız) yay tekniği yer almalıdır.	5	
8.	Legato (Bağlı) yay tekniği yer almalıdır.	5	
9.	Staccato yay tekniği yer almalıdır.	5	
10.	Martele yay tekniği yer almalıdır.	4	1
11.	Spiccato yay tekniği yer almalıdır.	3	2
12.	Sautille yay tekniği yer almalıdır.	1	2 2
13.	Akorlu çalma yer almalıdır.	2	1 3
14.	Çift ses çalma yer almalıdır.	3	2
15.	Sol el I. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	5	
16.	Sol el II. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	4	1
17.	Sol el III. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	1	1 3
18.	Sol el IV. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	4	1
19.	I. konum dizilerden başlangıç dizisi do dizisi olmalıdır.	5	
20.	I. konum dizilerden başlangıç dizisi sol dizisi olmalıdır.	3	1 1
21.	I. konum dizilerden başlangıç dizisi re dizisi olmalıdır.	3	1 1
22.	I. konum dizilerden la dizisi yer almalıdır.	3	1 1
23.	1 diyez 1 bemol içeren diziler yer almalıdır.	4	1
24.	2 diyez 2 bemol içeren diziler yer almalıdır.	2	1 2
25.	3 diyez 3 bemol içeren diziler yer almalıdır.	1	1 3
26.	Başlangıç konumu 1. Konumda olmalıdır.	5	
27.	Başlangıç konumu 4. Konumda olmalıdır.	4	1
28.	Konumlar arası geçiş ilk olarak 1. ve 4. konum arası olmalıdır.	4	1
29.	Konumlar arası geçiş içeren etütler yer almalıdır.	3	2
30.	Konumlar arası geçiş içeren eserler yer almalıdır.	1	1 3
31.	Pozisyon geçişli en az iki oktav gam yer almalıdır	3	2
32.	Pozisyon geçişli en az iki oktav arpej yer almalıdır.	3	1 1
33.	Vibrato tekniği yer almalıdır.	1	4
34.	Ajilite becerileri (çalışmaları) yer almalıdır.	1	1 3
35.	Nüans bilgisi yer almalıdır.	4	1
36.	Süslemeli çalma (çalışmaları) yer almalıdır.	1	4
37.	Pizzicato tekniği yer almalıdır.	4	1
38.	Flageolet çalma tekniği yer almalıdır.	1	4
39.	Pus yedinci konum çalışmaları olmalıdır.	1	4

Tablo 5'in devamı

29.	Konumlar arası geçiş içeren etütler yer almalıdır.	3	2
30.	Konumlar arası geçiş içeren eserler yer almalıdır.	1	1 3
31.	Pozisyon geçişli en az iki oktav gam yer almalıdır	3	2
32.	Pozisyon geçişli en az iki oktav arpej yer almalıdır.	3	1 1
33.	Vibrato tekniği yer almalıdır.	1	4
34.	Ajilite becerileri (çalışmaları) yer almalıdır.	1	1 3
35.	Nüans bilgisi yer almalıdır.	4	1
36.	Süslemeli çalma (çalışmaları) yer almalıdır.	1	4
37.	Pizzicato tekniği yer almalıdır.	4	1
38.	Flageolet çalma tekniği yer almalıdır.	1	4
39.	Pus yedinci konum çalışmaları olmalıdır.	1	4
40.	Türk Müziği eserleri yer almalıdır.	3	1 1
41.	Klasik Batı Müziği eserleri yer almalıdır.	5	
42.	Türk Pop Müziği eserleri yer almalıdır.	3	1 1
43.	Evrensel müzik türleri eserleri yer almalıdır.	4	1
44.	Orkestra eserleri yer almalıdır.	3	1 1
45.	Türk müziğinin temel tür, biçim ve özellikleri yer almalıdır.	1	4

(n=5)

Yaygın eğitim viyolonsel çalgı eğitimi kurs programı içeriği ile ilgili önerilen 2. dönem bulguları incelendiğinde “Viyolonselin tarihsel süreçteki değişimi ve gelişimi yer almalıdır.”, “Viyolonsel çalgısına ait evrensel eserler yer almalıdır.”, “Viyolonsel çalgısına ait barok dönem eserleri yer almalıdır.”, “Viyolonselin yapısal özellikleri tanıtılmalıdır.”, “Detache (Bağırsız)yay tekniği yer almalıdır.”, “Legato (Bağlı) yay tekniği yer almalıdır.”, “Staccato yay tekniği yer almalıdır.”, “Martele yay tekniği yer almalıdır.”, “Sol el I. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.”, “1 diyez 1 bemol içeren diziler yer almalıdır.”, “Sol el II. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.”, “Sol el IV. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.”, “I. konum dizilerden başlangıç dizisi do dizisi olmalıdır.”, “1 diyez 1 bemol içeren diziler yer almalıdır.”, “Başlangıç konumu 1. Konumda olmalıdır.”, “Başlangıç konumu 4. Konumda olmalıdır.”, “Konumlar arası geçiş ilk olarak 1. ve 4. konum arası olmalıdır.”, “Nüans bilgisi yer almalıdır.”, “Pizzicato tekniği yer almalıdır.”, “Klasik Batı Müziği eserleri yer almalıdır.”, “Evrensel müzik türleri eserleri yer almalıdır.” “Spiccato yay tekniği yer almalıdır. Çift ses çalma yer almalıdır. I. konum dizilerden

başlangıç dizisi sol dizisi olmalıdır. I. konum dizilerden başlangıç dizisi re dizisi olmalıdır. I. konum dizilerden la dizisi yer almalıdır. Konumlar arası geçiş içeren etütler yer almalıdır. “Pozisyon geçişli en az iki oktav gam yer almalıdır. Pozisyon geçişli en az iki oktav arpej yer almalıdır. Türk Müziği eserleri yer almalıdır. Orkestra eserleri yer almalıdır. Seçeneklerine katılımcılar olumlu yönde cevap vermiştir. Böylelikle oluşturulacak kurs programı içeriğinde bu konuların yer alması bulgusuna ulaşılmıştır.

Öte yandan, Viyolonsel çalgısına ait klasik dönem eserleri yer almalıdır. Viyolonsel çalgısına ait romantik dönem eserleri yer almalıdır. Akorlu çalma yer almalıdır. Sol el III. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır. 2 diyez 2 bemol içeren diziler yer almalıdır. 3 diyez 3 bemol içeren diziler yer almalıdır. Konumlar arası geçiş içeren eserler yer almalıdır. Vibrato tekniği yer almalıdır. Ajilite becerileri (çalışmaları) yer almalıdır. Süslemeli çalma (çalışmaları) yer almalıdır. Flageolet çalma tekniği yer almalıdır. Pus yedinci konum çalışmaları olmalıdır. Türk müziğinin temel tür, biçim ve özellikleri yer almalıdır. Seçeneklerine katılımcılar önerilen kurs programında bulunmaması yönünde görüş bildirmişlerdir.

4.6.3. Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı 3. Dönem İçeriğine Yönelik Bulgular

Tablo 6

Önerilen dönem/düzy 3. dönem için görüşleri

Önerilen Dönem/Düzy 3. Dönem			
Yaygın eğitimde kullanılabilecek viyolonsel çalgı eğitimi kurs programında;	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum
1. Viyolonsel tarihse süreçteki değışimi ve gelişimi yer almalıdır.	5		
2. Viyolonsel çalgısına ait evrensel eserler yer almalıdır.	5		
3. Viyolonsel çalgısına ait barok dönem eserleri yer almalıdır.	4		1
4. Viyolonsel çalgısına ait klasik dönem eserleri yer almalıdır.	3	1	1
5. Viyolonsel çalgısına ait romantik dönem eserleri yer almalıdır.	3	1	1
6. Viyolonsel yapısal özellikleri tanıtılmalıdır.	3		2

Tablo 6'nın devamı

7.	Detache (Bağısız)yay tekniği yer almalıdır.	5		
8.	Legato (Bağlı) yay tekniği yer almalıdır.	5		
9.	Staccato yay tekniği yer almalıdır.	5		
10.	Martele yay tekniği yer almalıdır.	4	1	
11.	Spiccato yay tekniği yer almalıdır.	4	1	
12.	Sautille yay tekniği yer almalıdır.	3	2	
13.	Akorlu çalma yer almalıdır.	3	2	
14.	Çift ses çalma yer almalıdır.	4	1	
15.	Sol el I. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	5		
16.	Sol el II. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	4	1	
17.	Sol el III. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	3	1	1
18.	Sol el IV. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	5		
19.	I. konum dizilerden başlangıç dizisi do dizisi olmalıdır.	5		
20.	I. konum dizilerden başlangıç dizisi sol dizisi olmalıdır.	4	1	
21.	I. konum dizilerden başlangıç dizisi re dizisi olmalıdır.	4	1	
22.	I. konum dizilerden la dizisi yer almalıdır.	4	1	
23.	1 diyez 1 bemol içeren diziler yer almalıdır.	5		
24.	2 diyez 2 bemol içeren diziler yer almalıdır.	5		
25.	3 diyez 3 bemol içeren diziler yer almalıdır.	3	1	1
26.	Başlangıç konumu 1. Konumda olmalıdır.	5		
27.	Başlangıç konumu 4. Konumda olmalıdır.	4	1	
28.	Konumlar arası geçiş ilk olarak 1. ve 4. konum arası olmalıdır.	4	1	
29.	Konumlar arası geçiş içeren etütler yer almalıdır.	5		
30.	Konumlar arası geçiş içeren eserler yer almalıdır.	4	1	
31.	Pozisyon geçişli en az iki oktav gam yer almalıdır	4	1	
32.	Pozisyon geçişli en az iki oktav arpej yer almalıdır.	5		
33.	Vibrato tekniği yer almalıdır.	3	1	1
34.	Ajilite becerileri (çalışmaları) yer almalıdır.	5		
35.	Nüans bilgisi yer almalıdır.	5		
36.	Süslemeli çalma (çalışmaları) yer almalıdır.	4	1	
37.	Pizzicato tekniği yer almalıdır.	5		
38.	Flageolet çalma tekniği yer almalıdır.	4	1	
39.	Pus yedinci konum çalışmaları olmalıdır.	1	4	

Tablo 6'nın devamı

40.	Türk Müziği eserleri yer almalıdır.	4	1
41.	Klasik Batı Müziği eserleri yer almalıdır.	5	
42.	Türk Pop Müziği eserleri yer almalıdır.	1	2 2
43.	Evrensel müzik türleri eserleri yer almalıdır.	4	1
44.	Orkestra eserleri yer almalıdır.	4	1
45.	Türk müziğinin temel tür, biçim ve özellikleri yer almalıdır.	1	1 3

(n=5)

Viyolonselın tarihsel süreçteki değişimi ve gelişimi yer almalıdır. Viyolonsel çalgısına ait evrensel eserler yer almalıdır. Viyolonsel çalgısına ait barok dönem eserleri yer almalıdır. Viyolonsel çalgısına ait klasik dönem eserleri yer almalıdır. Viyolonsel çalgısına ait romantik dönem eserleri yer almalıdır. Viyolonselın yapısal özellikleri tanıtılmalıdır. Detache (Bağırsız)yay tekniği yer almalıdır. Legato (Bağlı) yay tekniği yer almalıdır. Staccato yay tekniği yer almalıdır. Martele yay tekniği yer almalıdır. Spiccato yay tekniği yer almalıdır. Sautille yay tekniği yer almalıdır. Akorlu çalma yer almalıdır. Çift ses çalma yer almalıdır. Sol el I. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır. Sol el II. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır. Sol el III. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır. Sol el IV. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır. I. konum dizilerden başlangıç dizisi do dizisi olmalıdır. I. konum dizilerden başlangıç dizisi sol dizisi olmalıdır. I. konum dizilerden başlangıç dizisi re dizisi olmalıdır. I. konum dizilerden la dizisi yer almalıdır. 1 diyez 1 bemol içeren diziler yer almalıdır. 2 diyez 2 bemol içeren diziler yer almalıdır. 3 diyez 3 bemol içeren diziler yer almalıdır. Başlangıç konumu 1. Konumda olmalıdır. Başlangıç konumu 4. Konumda olmalıdır. Konumlar arası geçiş ilk olarak 1. ve 4. konum arası olmalıdır. Konumlar arası geçiş içeren etütler yer almalıdır. Konumlar arası geçiş içeren eserler yer almalıdır. Pozisyon geçişli en az iki oktav gam yer almalıdır Pozisyon geçişli en az iki oktav arpej yer almalıdır. Vibrato tekniği yer almalıdır. Ajilite becerileri (çalışmaları) yer almalıdır. Nüans bilgisi yer almalıdır. Süslemeli çalma (çalışmaları) yer almalıdır. Pizzicato tekniği yer almalıdır. Flageolet çalma tekniği yer almalıdır. Türk Müziği eserleri yer almalıdır. Klasik Batı Müziği eserleri yer almalıdır. Evrensel müzik türleri eserleri yer almalıdır. Orkestra eserleri yer almalıdır. Seçeneklerine katılımcılar olumlu yönde cevap vermiştir. Böylelikle oluşturulacak kurs programı içeriğinde bu konuların yer alması bulgusuna ulaşılmıştır.

“Pus yedinci konum çalışmaları olmalıdır.”, “Türk Pop Müziği eserleri yer almalıdır.”, “Türk müziğinin temel tür, biçim ve özellikleri yer almalıdır.” seçeneklerine katılımcılar önerilen kurs programında bulunmaması yönünde görüş bildirmişlerdir.

4.6.4. Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı 4. Dönem İçeriğine Yönelik Bulgular

Tablo 7

Önerilen dönem/düzey 4. Dönem için görüşleri

Önerilen Dönem/Düzey 4. Dönem				
Yaygın eğitimde kullanılabilecek viyolonsel çalgı eğitimi kurs programında;		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum
1.	Viyolonselin tarihsel süreçteki değişimi ve gelişimi yer almalıdır.	5		
2.	Viyolonsel çalgısına ait evrensel eserler yer almalıdır.	5		
3.	Viyolonsel çalgısına ait barok dönem eserleri yer almalıdır.	5		
4.	Viyolonsel çalgısına ait klasik dönem eserleri yer almalıdır.	4		1
5.	Viyolonsel çalgısına ait romantik dönem eserleri yer almalıdır.	4		1
6.	Viyolonselin yapısal özellikleri tanıtılmalıdır.	3		2
7.	Detache (Bağısız)yay tekniği yer almalıdır.	4		1
8.	Legato (Bağlı) yay tekniği yer almalıdır.	5		
9.	Staccato yay tekniği yer almalıdır.	5		
10.	Martele yay tekniği yer almalıdır.	5		
11.	Spiccato yay tekniği yer almalıdır.	4		1
12.	Sautille yay tekniği yer almalıdır.	2	1	2
13.	Akorlu çalma yer almalıdır.	3		2
14.	Çift ses çalma yer almalıdır.	4		1
15.	Sol el I. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	5		
16.	Sol el II. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	5		
17.	Sol el III. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	5		
18.	Sol el IV. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.	4		1
19.	I. konum dizilerden başlangıç dizisi do dizisi olmalıdır.	5		
20.	I. konum dizilerden başlangıç dizisi sol dizisi olmalıdır.	4		1

Tablo 7'nin devamı

21.	I. konum dizilerden başlangıç dizisi re dizisi olmalıdır.	4	1
22.	I. konum dizilerden la dizisi yer almalıdır.	4	1
23.	1 diyez 1 bemol içeren diziler yer almalıdır.	5	
24.	2 diyez 2 bemol içeren diziler yer almalıdır.	5	
25.	3 diyez 3 bemol içeren diziler yer almalıdır.	4	1
26.	Başlangıç konumu 1. Konumda olmalıdır.	5	
27.	Başlangıç konumu 4. Konumda olmalıdır.	4	1
28.	Konumlar arası geçiş ilk olarak 1. ve 4. konum arası olmalıdır.	4	1
29.	Konumlar arası geçiş içeren etütler yer almalıdır.	5	
30.	Konumlar arası geçiş içeren eserler yer almalıdır.	4	1
31.	Pozisyon geçişli en az iki oktav gam yer almalıdır	5	
32.	Pozisyon geçişli en az iki oktav arpej yer almalıdır.	5	
33.	Vibrato tekniği yer almalıdır.	4	1
34.	Ajilite becerileri (çalışmaları) yer almalıdır.	5	
35.	Nüans bilgisi yer almalıdır.	5	
36.	Süslemeli çalma (çalışmaları) yer almalıdır.	4	1
37.	Pizzicato tekniği yer almalıdır.	5	
38.	Flageolet çalma tekniği yer almalıdır.	5	
39.	Pus yedinci konum çalışmaları olmalıdır.	1	1 3
40.	Türk Müziği eserleri yer almalıdır.	4	1
41.	Klasik Batı Müziği eserleri yer almalıdır.	5	
42.	Türk Pop Müziği eserleri yer almalıdır.	4	1
43.	Evrensel müzik türleri eserleri yer almalıdır.	4	1
44.	Orkestra eserleri yer almalıdır.	4	1
45.	Türk müziğinin temel tür, biçim ve özellikleri yer almalıdır.	1	1 3

(n=5)

I. konum dizilerden başlangıç dizisi sol dizisi olmalıdır. I. konum dizilerden başlangıç dizisi re dizisi olmalıdır. I. konum dizilerden la dizisi yer almalıdır. 1 diyez 1 bemol içeren diziler yer almalıdır. 2 diyez 2 bemol içeren diziler yer almalıdır. 3 diyez 3 bemol içeren diziler yer almalıdır. Başlangıç konumu 1. Konumda olmalıdır. Başlangıç konumu 4. Konumda olmalıdır. Konumlar arası geçiş ilk olarak 1. ve 4. konum arası olmalıdır. Konumlar arası geçiş içeren etütler yer almalıdır. Konumlar arası geçiş içeren

eserler yer almalıdır. Pozisyon geçişli en az iki oktav gam yer almalıdır Pozisyon geçişli en az iki oktav arpej yer almalıdır. Vibrato tekniği yer almalıdır. Ajilite becerileri (alışmaları) yer almalıdır. Nüans bilgisi yer almalıdır. Süslemeli alma (alışmaları) yer almalıdır. Pizzicato tekniği yer almalıdır. Flageolet alma tekniği yer almalıdır. Türk Müziği eserleri yer almalıdır. Klasik Batı Müziği eserleri yer almalıdır. Türk Pop Müziği eserleri yer almalıdır. Evrensel müzik türleri eserleri yer almalıdır. Orkestra eserleri yer almalıdır. Seçeneklerine katılımcılar olumlu yönde cevap vermiştir. Oluşturulacak kurs programı içeriğinde bu konuların yer alması bulgusuna ulaşılmıştır.

Sautille yay tekniği yer almalıdır. Pus yedinci konum çalışmaları olmalıdır. Türk müziğinin temel tür, biçim ve özellikleri yer almalıdır. Seçeneklerine katılımcılar önerilen kurs programında bulunmaması yönünde görüş bildirmişlerdir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın bulgularına dayalı sonuçlara, bu sonuçlara dayalı olarak geliştirilen önerilere yer verilecektir.

5.1. Sonuç

5.1.1. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Kurs Programlarının Genel Görünümüne İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Müzik ve Gösteri Sanatları Çalgı Kurs Programları incelenerek, özellikle 'programın dayanağı', 'programa giriş koşulları', 'eğitimin niteliği', 'programın amaçları', 'programın uygulanmasıyla ilgili açıklamalar', 'program kredisi', 'program süresi ve içeriği', 'ölçme ve değerlendirmeyle ilgili esaslar', 'programın uygulanmasında kullanılacak öğretim araç-gereçleri' ve 'belgelendirme' parametrelerinde programların güçlü ve zayıf yönlerine ilişkin değerlendirme sonuçlarına yer verilmiştir.

Keman Eğitimi Kurs Programı ile İlgili Sonuçlar

Keman eğitimi programının içeriği incelendiğinde, programın hem güçlü hem de zayıf yönleri olduğu görülmektedir. Program, keman eğitime dair birçok konuyu ayrıntılı şekilde ele almakta olup kapsamlı içeriğiyle dikkat çekmektedir. Kurs içeriğinin genişliği ve derinliği olumlu bir özellik olarak öne çıkarken, programın uygulanmasında esnek bir yapı benimsenmesi, öğrencilere çevresel faktörler ve olanaklar doğrultusunda etkinlikleri uyarlama özgürlüğü tanımaktadır. Program, yalnızca müzikal becerileri geliştirmekle kalmayıp aynı zamanda sorumluluk, çalışkanlık, kurallara uyma, sabır, nezaket ve ahlak gibi temel değerleri kazandırmayı amaçlamaktadır. Yeni etkinlikler geliştirilirken farklı öğrenme stilleri ve zekâ türleri göz önünde bulundurulmakta, böylece öğrencilere çeşitli öğrenme yöntemleri sunulmaktadır. Aktaş ve Madanoğlu (2024), "Profesyonel Keman Öğretim Programı Model Önerisi" adlı çalışmalarında, öğrencilerin farklı müzikal öğrenme stillerine sahip olduğunu ve bu nedenle bireysel metot ve tekniklerin kullanılması

gerektiğini vurgulamaktadır. Bu bulgu, programın bireyselleştirilmiş eğitim anlayışına uygun olarak güçlü yönlerinden biri olarak uyumlu olduğu değerlendirilmektedir.

Programın süresi, günlük 8 saati aşmamak kaydıyla toplam 240 saat olarak planlanmıştır. Bu düzenleme, haftalık 30 saatlik bir ders programına karşılık gelmektedir. Ancak vd., (2021) "*Özengen Keman Eğitimi Sürecine Yönelik Öğretmen Görüşleri*" adlı araştırmasında, öğretmenlerin keman derslerini genellikle haftada bir kez ve 50-60 dakika süresince gerçekleştirdikleri belirtilmiştir. Bu durum, haftalık ders saatinin fazlalığının olumsuz bir yön olarak değerlendirilebileceğini göstermektedir.

Bunun yanı sıra, programda değerlendirme süreci genel hatlarıyla sunulmuş olmasına rağmen, değerlendirme ölçütleri, kriterleri ve puanlama yöntemleri hakkında yeterli ayrıntıya yer verilmemiştir. Eğitimcilerin niteliklerine dair belirli bir bilgi sunulmamış, yalnızca öğretmenlerin atanma kriterleri ve müzik alanındaki eğitim seviyelerine genel bir gönderme yapılmıştır. Ayrıca, programın dayandığı yasal düzenlemeler belirtilmiş olmasına karşın, bu kuralların programın tasarımına nasıl etki ettiği konusunda açıklayıcı bir çerçeve sunulmamaktadır. Etkinliklerin program içerisinde vurgulanması olumlu bir yön olarak değerlendirilebilirken, hangi tür etkinliklerin planlanması gerektiğine dair yeterli bilginin sunulmamış olması bir eksiklik olarak görülmektedir.

Program içeriğinde, Si bemol majör, Sol minör, Mi bemol majör ve Do minör dizilerine yönelik etüt ve eserlerin kullanımı önerilmektedir. Ancak, bu dizilerin amatör keman öğretiminde yaygın olarak kullanılan *Ömer Can Keman Metodu* ve *Suzuki Metotları*ndaki başlangıç dizileri ile örtüşmediği anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra, programda *Martele* ve *Staccato* çalma teknikleri, öğrenilmesi gereken ilk yay teknikleri olarak belirtilmiştir. Bu yaklaşım, geleneksel başlangıç keman metotlarında yaygın olarak tercih edilen *Detaché* ve *Legato* yay teknikleriyle başlanmasına kıyasla farklılık göstermektedir (Özdemir, 2015).

Genel olarak değerlendirildiğinde, programın kapsamlı içeriği, esnek yapısı ve müzikal becerilerin yanı sıra genel değerleri de hedeflemesi güçlü yönler olarak öne çıkmaktadır. Ancak, değerlendirme süreçlerinin yetersizliği, öğretim süresinin yoğunluğu, eğitimci niteliklerine dair net bilgi eksikliği ve önerilen tekniklerin yaygın başlangıç

metotlarıyla örtüşmemesi gibi unsurlar, programın geliştirilmesi gereken yönleri arasında yer almaktadır.

Yan Flüt [Flüt] (Batı Müziği) Kurs Programı ile İlgili Sonuçlar

Programda geçen “Yan Flüt (Batı Müziği)” ifadesi müzik eğitimi terminolojisinde (Say, 2001) yalnızca “flüt” olarak adlandırılmakta, sanat ve müzik eğitimi alanlarında sadece “flüt” olarak kullanılmaktadır. Ancak bu çalışmada programda yazdığı şekliyle “yan flüt” olarak yer almış, ancak çalgıdan bahsedilirken “flüt” kelimesi kullanılmıştır. Hazırlanan program, flüt çalmayı öğrenmek isteyen bireylere yönelik detaylı ve kapsamlı bir içeriğe sahiptir. Program, Millî Eğitim Temel Kanunu, Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı ve Güzel Sanatlar Lisesi Çalgı Eğitimi Öğretim Programı gibi dayanaklara dayanmaktadır. Ayrıca, programın uygulanmasıyla ilgili bir dizi açıklama ve öneri, öğretim sürecini desteklemek amacıyla sunulmuştur. Programın başarıyla tamamlanabilmesi için belirli giriş koşulları bulunmaktadır, bunlar arasında okur-yazar olma şartı ve 13 yaşını tamamlama gerekliliği yer almaktadır. Programa katılacak öğretmenlerin belirli niteliklere sahip olmaları beklenmektedir ve bu öğretmenler, müzik alanında uzmanlık veya müzikle ilgili lisans programını tamamlamış olmalıdır. Programın amaçları, katılımcılara müzik yazısı temel öğelerini anlama, flütte temel teknikleri uygulama, farklı oktav ve dizilerde çalabilme yeteneği kazandırma gibi belirli hedeflere odaklanmaktadır. Bu hedeflere ulaşmak için öğretimde eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim gibi ortak becerilerin yanı sıra, yan flüt öğretimine özgü becerilere vurgu yapılmaktadır. Programın uygulanması sırasında, öğretmcilerin öğrencileriyle birlikte yan flüt çalması, etkinliklere önem verilmesi, konser, sergi, festival gibi etkinliklerin düzenlenmesi, öğrencilere sanatçıların yaşamları ve çalışmaları hakkında bilgi verilmesi gibi önemli stratejilere vurgu yapılmaktadır. Ölçme ve değerlendirme süreçleri, yaygın eğitim kurumları yönetmeliğine uygun olarak belirlenmeli ve uygulanmalıdır. Değerlendirme, yazılı, sözlü, uygulamalı sınavlar ve ödev veya projeler aracılığıyla gerçekleştirilir. Programın uygulanmasında kullanılacak öğretim araç-gereçleri arasında Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri ve müzik alanındaki standart donanımlar bulunmaktadır. Programın uygulanması sırasında, öğretmcilerin öğrencileriyle birlikte flüt çalması, etkinliklere önem verilmesi, konser, sergi, festival gibi etkinliklerin düzenlenmesi, öğrencilere sanatçıların yaşamları ve çalışmaları hakkında bilgi verilmesi gibi önemli stratejilere vurgu

yapılmaktadır. Ölçme ve değerlendirme süreçlerinin yaygın eğitim kurumları yönetmeliğine uygun olarak belirlenmesi ve uygulanması vurgulanmıştır. Değerlendirme; yazılı, sözlü, uygulamalı sınavlar ve ödev veya projeler aracılığıyla gerçekleştirilir. Programın uygulanmasında kullanılacak öğretim araç-gereçleri arasında Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri ve müzik alanındaki standart donanımlar bulunmaktadır.

Ancak programda geçen bazı ifadelerin belirsiz veya açıklayıcı olmadığı görülmektedir. Örneğin, "gerekli ortam sağlandığında" gibi ifadeler, neyin veya nasıl sağlanacağı konusunda netlik kazandırılmamıştır. Programda yer alan ifadeler hiçbir değiştirilmeden aktarılmış olup, içerik değişkeninde yer alan '6.1.2.Yan flütte do majör dizisinde çıkıcı ve inici alpejler' ve '6.1.3.Yapılan do majör dizi ve alpej çalışmaları farklı artikülasyonlar ile çeşitlendirilir (dilli-bağlı, bağlı-dilli, staccato)' ifadesinde 'alpej' kelimesinin yanlış yazıldığı görülmektedir. Programın bazı bölümlerinde ifade ve dil kullanımı terimlerinin anlaşılması zor olabilir. Özellikle müzik terimleri veya teknikleriyle ilgili açıklamalar daha anlaşılır bir dilde ifade edilmelidir. Örneğin; dilli bağlı, bağlı dilli ifadeleri net ifadeler değildir. Programda geçen bazı terimler, özellikle "2. düzey" ve "1. oktav" gibi kavramların daha detaylı ve açıklayıcı bir şekilde tanımlanması gerekmektedir. Flüt eğitiminin başlangıç safhasında do1 sesini ve la3 sesinden sonraki tiz frekanstaki notaları elde etmek zorlu bir süreçtir. Bu sesler, başlangıç düzeyindeki flüt eğitim metotlarında genellikle ilk önce ele alınmamaktadır (Aytemur ve Şirin, 2022). Ancak program içeriğinde verilen ilk seslerin "Birinci oktav do, re, mi, fa, sol, la, si seslerinin yeri" konusunda bulunan kalın sesler olduğu görülmektedir.

Programda, öğretmenlerin nitelikleri belirtilirken "tercihen ana çalgısı yan flüt olan öğretmenler" ifadesi kullanılmaktadır. Bu ifade daha kesin ve standart bir kriterle belirlenebilir. Ayrıca değerlendirme süreçleri ve başarı kriterleri de daha net bir şekilde belirtilmelidir. Kullanılan ölçeklerin standartlaştırılması hem öğrenciler hem de öğretmenler için kolaylık sağlayacaktır. Programın uygulanmasında kullanılacak öğretim araç-gereçleri konusunda spesifik bilgiler verilmediği görülmektedir. Hangi metotların kullanılacağı, eğitim materyallerinin ne tür olacağı gibi konular detaylı açıklanmamıştır.

Ayrıca içerik bölümünde çalgı isminin sürekli değişime uğraması, eğitimci ve öğrenci açısından kafa karıştırıcı olabilmektedir.

Klasik Gitar Eğitimi Kurs Programı ile ilgili Sonuçlar

Klasik Gitar Eğitimi Kurs Programı, müziğin temel öğelerinden gitar çalmaya, tekniklerden dönemlere kadar geniş bir konu yelpazesini kapsamaktadır. Gitarın tarihçesi ve yapısı gibi konulara değinmesi, öğrencilere enstrümanın kökenleri hakkında bilgi sağlamaktadır. Aynı zamanda programın, öğrencilerin sahne deneyimi kazanmalarını ve performans becerilerini geliştirmelerini de teşvik ettiği görülmektedir. Programda bireysel öğrenmeyi destekleyici yöntemlere vurgu yapılması, öğrencilere beceri kazanmalarına ve geliştirmelerine olanak tanımaktadır. Ancak, programın bazı bölümlerinde oldukça teknik ve uzmanlık gerektiren bir dil kullanıldığı tespit edilmiştir. Gitar çalma teknikleri, müzik notalarının ayrıntılı açıklamaları, solfej terimleri gibi konulara ait terimler, müzik eğitimi alanında uzmanlaşmamış kişiler için anlaması zor olabilmektedir. Bu tür terimlerin yeni başlayan öğrenciler için daha açıklayıcı bir şekilde ifade edilmesinin, öğrencilerin konuları daha iyi kavramalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Ölçme ve değerlendirme sürecinin yalnızca uygulamalı sınav üzerine odaklanması, değerlendirme kapsamını daraltmaktadır. Programda, öğrenci performansını izleme ve geri bildirim sürecine fazla odaklanılmadığı anlaşılmaktadır. Program, öğrencilerden belirli niteliklere sahip olmalarını beklemektedir, ancak bu niteliklerin neler olduğu belirgin bir şekilde ifade edilmemiştir. Programın geniş bir yelpazede çeşitli konuları kapsadığı görülmektedir. Ancak, bu durum bazı öğrenciler için ağır gelebilecek bir yapı oluşturabilir. Belirli seviyelere yönelik modüller bir yapıya dönüşmesinin, programın daha esnek ve erişilebilir hale gelmesini sağlayacağı düşünülmektedir. Program, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim gibi ortak becerilerin yanı sıra, gitar öğretimine ait sağ ve sol el koordinasyon becerisi, temiz ses elde etme becerisi, çeşitli yay şekillerini uygulayabilme, çeşitli yay tekniklerini uygulayabilme, deşifre becerisi, yorumlama becerisi, sahne ve performans becerilerini içermektedir. Ancak, 'çeşitli yay teknikleri uygulayabilme' ifadesi yanlış veya bağlam dışı bir kullanım içermekte olup, programın başka bir kaynaktan alıntı yapıldığı izlenimini uyandırmaktadır.

Piyano I Kurs Programı ile İlgili Sonuçlar

Piyano I Kurs Programının, öğrencilere temel müzik teorisi, piyanoda doğru duruş ve oturuş teknikleri, piyano edebiyatından eserler gibi önemli konuları öğretmeyi amaçladığı görülmektedir. Program, müziğin temel kavramlarını, piyano çalma tekniklerini ve repertuarı kapsamaktadır. Aynı zamanda müzik teorisi, pratiği ve performans becerileri üzerine dengeli bir vurgu yapmaktadır. Öğrencilerin motivasyonunu artıracak konser, sergi, festival gibi etkinliklere vurgu yapılması, programın etkililiğini artıracaktır.

Eğitimciler için belirlenen nitelikler arasında, 'en az lise mezunu olup, en az 1 yıl (eğitim-öğretim yılı) piyano eğitimi aldığına veya piyano eğitimi verdiğine ilişkin belgeye sahip olanlar, eğitimci olarak görevlendirilir' şeklinde bir açıklama sunulmuştur. Bu maddenin eğitimci niteliğini nasıl etkilediği, başka bir araştırma konusu olarak ele alınabilir. Programın bazı bölümlerinde belirsiz ifadeler ve eksik ayrıntılar bulunmaktadır. Daha açık ve detaylı ifadelerle güncellenmesi gerekmektedir. 'I. basamak piyano edebiyatı' içerik açıklamalarında, birinci basamak piyano ifadesinin neyi kapsadığı anlaşılamamaktadır.

Ses Eğitimi Kurs Programı ile İlgili Sonuçlar

Programda değerlendirme yöntemleri açıklanmış, ancak daha spesifik ve ölçülebilir kriterlerin gerekliliği vurgulanmaktadır. Değerlendirme sürecinde somut ölçütler ve performans standartlarının eksikliği, objektif değerlendirme yaklaşımını zayıflatmaktadır. Programın uygulanmasında kullanılacak öğretim araç-gereçleri yalnızca genel hatlarıyla sunulmuş, ancak bu araçlarla ilgili detaylara yer verilmemiştir.

Program, kursiyerlerin öğrenmeye etkin katılımını desteklemek için yapılandırılmış etkinlikler önermektedir, ancak bu etkinliklere daha fazla örnek ve ayrıntı eklenmesi gerekmektedir. Program, bilişim teknolojisinin kullanılmasını belirtmiş, ancak bu kullanımın ne şekilde ve hangi araçlarla gerçekleştirileceği detaylı bir şekilde açıklanmamıştır. Bunun yanı sıra, uygulama ile ilgili açıklamalar bölümünde numaralandırma hataları görülmektedir. Programda "Program sonunda Bireyin Araştırma Teknikleri kurs düzeyinin ölçülmesi için değerlendirme yapılmalıdır" şeklinde yer alan ifadede "araştırma teknikleri kurs düzeyinin ölçülmesi" açıklaması ile neyin ifade edildiği

anlaşılamamaktadır. Bu ifade nedeniyle programın başka bir kaynaktan alıntı yapılarak oluşturulduğu düşünülmektedir. Programda ‘marjlar’ kelimesi gibi yazım hataları tespit edilmiştir. Programların bazı bölümlerinde dil ve ifade eksiklikleri bulunmakta, açıklamalar belirsiz olabilmektedir. Programlarda hatalı kavramlar ve terimler bulunmaktadır. Programların belgelendirme süreçlerinde net ve standart bir yaklaşım gerekmektedir.

Eğitim sistemlerinin temelini eğitim programları oluşturmaktadır. Programlar hedef, içerik, eğitim durumu ve değerlendirme öğeleri ile tasarlanarak uygulamaya konulmaktadır (Demirel, 2021). Örgün ve yaygın eğitimde kullanılan her programın incelenmesi ve değerlendirilmesi eğitim ve öğretim sürecinin kalitesinin artırılmasına, eğitimcilerin ihtiyaçlarının belirlenmesine olanak sağlamaktadır. İncelenen çalgı eğitimi programlarının da bu öğeleri içerecek şekilde hazırlandığı görülmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı’nın Müzik ve Gösteri Sanatları Çalgı Kurs Programlarını hazırlaması olumlu ve müzik eğitimi açısından oldukça önemlidir. Ancak incelenen her programda birçok yazım yanlış, ifade ve içerik açısından anlam yetersizlikleri bulunduğu söylenebilir. Çok sayıda basit ve müzik eğitimi alanının dışında ifadeler içeren yazım yanlışlıkları karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, programların özensiz ve hızlı bir şekilde hazırlandığı, kontrol ve denetimden geçmediği izlenimi uyandırmaktadır. Ayrıca, yaygın eğitim kurumlarının farklı öğrenci profillerini göz önünde bulundurduğumuzda, dayanak programın esnetilmesi ve farklı dayanaklara ihtiyaç olabileceği düşünülmektedir.

Son olarak incelenen programlardan elde edilen bulgular ile viyola ve klarnet (batı müziği) gibi bilinen batı müziği çalgılarının eğitimi programının olmadığı ve bu alanda açık olduğu sonucuna da ulaşılmıştır.

5.1.2. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Müzik ve Gösteri Sanatları Alanında Viyolonsel Kurs Programının Genel Durumuna İlişkin Sonuçlar

Halk Eğitimi Merkezi çello kurs programı, yaygın eğitimin temel ilkeleri doğrultusunda uzman görüşlerine dayanarak şu sonuçlara ulaşılmıştır. Sadece güzel sanatlar lisesi öğretim programına dayandırılması, çello eğitiminin derinliği ve çeşitliliği açısından yetersizdir. Programın, farklı yaş gruplarına ve seviyelere yönelik daha belirgin ve

genişletilmiş içeriklerle desteklenmesi gerektiği açıktır. Programın 7 yaş sınırı genel olarak kabul edilebilir olsa da bireysel farklılıklar göz önüne alınarak, çocukların gelişim seviyelerine göre esneklik sağlanması önerilmektedir. Daha erken yaşlarda eğitime başlanabilmesi için uygun çalgılar ve yöntemler kullanılabilir. Eğitimcilerin yalnızca bir yıllık çello eğitimi almış ve mahalli sanatçı olmuş kişilerden seçilmesi yeterli bulunmamıştır. Eğitimcilerin profesyonel müzik eğitimi almış, alanında yetkin ve pedagojik formasyona sahip olmaları gerektiği vurgulanmaktadır. Programın amaçlarının yaygın eğitim açısından uygun olduğu, ancak uygulama sırasında öğretim süreçlerinin etkili yönetilmesi gerektiği belirtilmiştir. "Kök değerler" olarak tanımlanan adalet, dostluk, dürüstlük gibi değerler, programın disiplinler arası katkısını artırmakla birlikte, iş birliği gibi ek değerlerle desteklenebileceği görüşü sunulmuştur. Değerlendirme yöntemleri teorik açıdan yeterli bulunmakla birlikte, çello eğitiminin ağırlıklı olarak uygulamalı bir süreç olduğu göz önünde bulundurularak, performans ve beceri ölçümlerine yönelik değerlendirme kriterlerinin eklenmesi gerekmektedir. Haftalık ders saatlerinin amatör öğrenciler için optimize edilmesi ve seviye bazlı bir yapı oluşturularak, programın devamlılık arz etmesi gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca, içeriklerin açıklanması sırasında teorik bilgilerin uygulama ile dengeli şekilde sunulmasının önemli düşünülmüştür.

Genel olarak, çello kurs programı müzik eğitime katkı sunma açısından önemli olduğu görülmektedir ancak daha etkili sonuçlar için kapsamlı bir şekilde yenilenmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir. Programın altyapısı, eğitimci nitelikleri ve öğrenci ihtiyaçlarına duyarlılığı arttırılarak yaygın eğitim hedeflerine daha güçlü bir şekilde hizmet edebilir sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.3. Yaygın Eğitimde Viyolonsel Çalgı Eğitiminin Kullanılabilmesine İlişkin Sonuçlar

Viyolonsel eğitiminin yaygınlaştırılmasının, müzik eğitim kurumlarında çalgı çeşitliliğinin artmasına ve öğrencilerin oda müziği topluluklarına katılma fırsatlarının sağlanmasına olanak tanıyacağı sonucuna ulaşılmıştır. Viyolonsel eğitiminin, öğrencilerin müzikal deneyimlerini zenginleştirmede ve iş birliği becerilerini artırmada önemli bir rol oynadığı ifade edilmiştir. Bu sayede, saygı, sabır, dinleme, topluluk disiplini ve sorumluluk gibi toplumsal ve bireysel öğretiler de sağlanmış olacaktır (Delikara, 2017, aktaran Ural

2024). Ayrıca, viyolonsel ve benzeri yaylı çalgıların, çok sesli müzik yapma yeteneklerini desteklemekle kalmayıp, farklı kültürlerle ait müziklerin tanınmasına da katkıda bulunduğu belirtilmiştir.

Sonuç olarak, öğrencilerin müzikal ifadelerini etkili bir şekilde iletebilmeleri için viyolonsel eğitiminin müzik eğitimi programlarında yer alması gerektiği görüşüne varılmıştır. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda, müzik eğitime erken yaşlarda başlamak, öğrencilere müziği daha derinden anlama ve içselleştirme fırsatı sunmaktadır. Sakar'a (1997) göre de viyolonsel eğitime erken yaşta başlamak, öğrencinin gelişim ve olgunlaşma süreçlerinde istenen ilerlemeleri sağlaması açısından önemlidir. Bu nedenle, erken başlamak büyük bir fırsat sunmaktadır. Ancak yaygın eğitimde bulunan halk eğitim merkezleri, çeşitli etkinliklerle örgün eğitim sistemine girmemiş veya herhangi bir kademesinde bulunan herkese eğitim veren kurumlar (MEB,2010) olduğu düşünüldüğünde her yaştan öğrencinin olacağı da unutulmamalıdır.

Her öğrencinin müzikal yetenekleri ve eğitim fırsatları farklı olduğundan, bazı öğrencilerin ileri yaşlarda da viyolonsel eğitime başlayabileceği belirtilmiştir. Bu nedenle, öğrencilerin müzikal yeteneklerini ölçmek için yetenek belirleme sınavlarına başvurulması gerektiği düşünülmüştür. Ayrıca viyolonsel eğitime başlayacak olan öğrencilerin kendi enstrümanlarına sahip olmalarının da önemli olduğu belirtilmiştir.

5.1.4. Yaygın Eğitimde Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı Uygulamasına İlişkin Sonuçlar

Araştırma bulguları, müzik eğitimi alanında öğretmenlik yapacak bireylerin hem müzik eğitimi lisans programlarından hem de pedagojik formasyon programlarından mezun olmaları gerektiğini vurgulamaktadır. Bu yeterlik, öğretmenlerin hem alan bilgisi hem de pedagojik becerilerle donatılmasını sağlamaktadır. Pedagojik formasyon eğitimi almış olan konservatuvar mezunlarının da müzik eğitimi verebileceği, konservatuvar eğitiminin sağladığı derin bilgi ve deneyimin pedagojik formasyon ile öğrencilere etkili bir şekilde aktarılabilmesi ifade edilmiştir. Bu durum, Millî Eğitim Bakanlığı'nın öğretmenlik mesleği alanları açısından da tutarlı görünmektedir. Öğretmenlerin mesleki bilgi, mesleki beceri ve tutum ve değerler alanında yeterli olması gerekmektedir (MEB, 2004). Öğretmenlerin lisans

eğitimi almış olmaları ve viyolonsel alanında yeterliliklerinin belirli kriterlerle değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmış, performans kayıtları ve CV gibi belgelerin öğretmen seçiminde önemli olduğu belirtilmiştir.

Çalgı eğitiminin düzenli ve yeterli sürelerde yapılmasının önemine dikkat çekilmiş ve haftalık minimum 2 saatlik bir sürenin gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır. Bu süre, öğrencilerin çalgıya hakimiyetlerini geliştirmeleri ve disiplinli bir çalışma alışkanlığı kazanmaları açısından kritiktir. Ders saatlerinin fazlalığından ziyade, bilgilerin tekrarı ve pratiğin önemi vurgulanmış; maksimum 2 saatlik ders süresinin yeterli olduğu, bu sürenin bir kısmının evde yapılacak pratikler için ayrılması gerektiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, çalgı eğitimi için belirlenen haftalık sürenin, öğrencilerin müzikal gelişimlerini ve disiplinli çalışma alışkanlıklarını desteklemek amacıyla önemli olduğu belirtilmiştir. Öğretmenlerin niteliği ve ders içeriği, öğrencilerin başarısını etkileyen önemli unsurlar arasında yer almaktadır. Çalgı eğitimi veren öğretmenin destekleyici, motive edici, hoşgörölü ve disiplinli olması; dersini sevmesi ve ilgi çekici hale getirebilmesi; yanlış teknik ve duruşları düzeltmek için ek çalışmalar yapması, çalgı eğitiminin niteliğini artıran önemli etkenlerdir (Topalak, 2013). Çilden (2003), etkili çalgı çalmayla ilgili temel doğru teknik ve müzikal davranışları öğrenciye kazandıracak olan çalgı öğretmeninin, aynı zamanda iyi bir öğretmenlik formasyonu almış olması gerektiğini vurgulamaktadır (aktaran Ayhan, 2012; Topalak, 2013). Bu bulgular, müzik eğitimi alanında öğretmen yetiştirme sürecinde hem akademik hem de pratik deneyimin birlikte değerlendirilmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

5.1.5. Yaygın Eğitimde Viyolonsel algı Eğitimi Kurs Programı Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Sonuçlar

Araştırma bulguları, müzik eğitiminde müziksel işitme, okuma ve yazma becerilerinin ölçölmesinin önemini vurgulamaktadır. Duyduğu sesi yazabilen, okuyabilen ve çalabilen öğrencilerin müzik eğitiminden daha fazla verim alacağı ifade edilmiştir. Schleuter'a (1996) göre de müzik performansının değerlendirilmesi, öğrencinin gelişimini izlemek açısından gereklidir. Öğrencilerin müzikal ilerlemesi, düzenli olarak takip edilmeli ve bu doğrultuda en uygun içerik, materyal ve zorluk seviyesi tespit edilmelidir. Ayrıca,

müzik performansına dayalı öğretim ve bu öğretim sürecinin değerlendirilmesi, nesnel bir temele dayandırılmalıdır (Schleuter, 1996). Bu nedenle, performansa dönük sınavların yapılabileceği belirtilmiştir. Sözlü ve yazılı değerlendirme yöntemleri üzerinde durulmuş, ancak doğru ve dikkatli bir şekilde yapılacak sözlü değerlendirmenin yeterli olduğu sonucuna varılmıştır. Yazılı değerlendirmelerin, viyolonsel eğitiminin öğrenci üzerindeki duyuşsal ve fiziksel etkilerini gözlemlemek açısından anlamsız kalabileceği ifade edilmiştir.

Solfej ve çalma sınavlarının, öğrencinin teknik, ritim ve müzikalite konularındaki yetkinliğinin değerlendirilmesinde yeterli olabileceği düşünülmektedir. Kurs programlarının, öğrencinin bireysel farklılıklarını göz önünde bulundurarak tasarlanması gerektiği vurgulanmıştır. Her öğrencinin müzikal yetenekleri, hedefleri ve öğrenme şekilleri farklı olduğundan, bireysel ihtiyaçlara yönelik programlar hazırlanması gerektiği vurgulanmıştır.

Çocuklar için haftada bir kez grup etüt derslerinin olumlu olacağı ve bu derslerde viyolonsel çalmak yerine müzik kültürü ve tarihi derslerinin verilmesi, ayrıca farklı dönemlerden viyolonsel eserlerinin dinletilmesi sonucuna ulaşılmıştır.

Performans değerlendirme, öğrencinin bir resim yaparken veya bir enstrüman çalarken gösterdiği becerileri gözlemlemeyi mümkün kılar. Bu değerlendirme türü, üst düzey bilişsel becerilere (analiz, sentez, değerlendirme) odaklanmakta ve hem bireysel olarak hem de geniş gruplara uygulanabilmektedir. Performans değerlendirme, öğrencilerin öğrendiklerine dair daha geniş bir perspektif sunmakta ve bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak, öğrencilerin zayıf ve güçlü yönlerini belirlemeye olanak sağlamaktadır (Güler, 2012). Sonuç olarak, müzik eğitiminde müziksel işitme, okuma ve yazma becerilerinin performansa dönük sınavlarla ölçülmesi, sözlü değerlendirmenin öne çıkarılması, bireysel farklılıklara göre kurs programlarının tasarlanması ve grup etüt derslerinin müzik kültürü ve tarihi üzerine odaklanması gerektiği belirtilmiştir. Bu yaklaşımlar, öğrencilerin teknik ve müzikal gelişimlerini desteklemek amacıyla önemlidir. Ayrıca değerlendirme sonundaki belgelendirme de kursiyerler açısından Alp (2024) Amatör Çalgı Eğitiminde Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisi (Çello Orkestrası Örneği) adlı çalışmasında sertifika alan bireylerin, bir hedef doğrultusunda hareket ederek,

motivasyonunu sağladığı ve çalgısıyla olan ilişkisini güçlendirmek istediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda, değerlendirme ve belgelendirme değişkenlerinin ayrıntılı bir şekilde ele alınmasının ve düzenlenmesinin önemli olduğu görülmektedir.

5.1.6. Oluşturulacak Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği ile İlgili Sonuçlar

Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği İçin Önerilen 1. Dönem Sonuçları

Yaygın eğitimde kullanılacak viyolonsel çalgı eğitimi kurs programının 1. Dönem içeriği, katılımcıların olumlu geri bildirimleri doğrultusunda belirlenmiştir. Bu kurs programı, viyolonsel eğitiminin kapsamlı ve derinlemesine bir anlayışını sunmayı hedeflemektedir. Programda yer alacak konular şunlardır:

- Viyolonselin Tarihsel Süreçteki Değişimi ve Gelişimi: Viyolonselin tarih boyunca geçirdiği evrim ve bu süreçteki önemli değişikliklerin incelenmesi,
- Viyolonsel Çalgısına Ait Evrensel Eserler: Katılımcılar, viyolonsel için yazılmış evrensel çapta tanınmış eserlerin öğrenilmesi ve çalınması, Viyolonselin farklı müzik türlerindeki kullanımı ve bu türlere ait eserler üzerinde durulması.
- Barok Dönem Eserleri: Barok dönemin viyolonsel repertuarı tanıtılması ve bu dönemden seçilmiş eserler üzerinde çalışılması
- Klasik Dönem Eserleri: Klasik dönem müzikleri ve bu döneme ait viyolonsel eserleri üzerinde durulması.
- Romantik Dönem Eserleri: Romantik dönemin karakteristik viyolonsel eserleri incelenmesi ve çalışılması.
- Viyolonselin Yapısal Özellikleri: Viyolonselin fiziksel yapısı, bileşenleri ve bu yapıların nasıl bir işlevi olduğu detaylı olarak anlatılması.

- Yay Teknikleri: Detache (Bağısız) Yay Tekniği, Legato (Bağlı) Yay Tekniği, Staccato Yay Tekniği, Pizzicato yay tekniği.
- Sol El Çalışmaları: I. Konum Do-Sol-Re-La Teli Çalışmaları, IV. Konum Do-Sol-Re-La Teli Çalışmaları, I. Konum Diziler: Do, Re, La Dizileri, 1 Diyez ve 1 Bemol İçeren Diziler, Konumlar Arası Geçiş: İlk olarak 1. ve 4. Konum Arası, Konumlar Arası Geçiş İçeren Etütler, Pozisyon Geçişli En Az İki Oktav Gam.
- Nüans Bilgisi: Müzikal ifadelerin detayları ve nüans bilgisi üzerinde durulması.
- Orkestra Eserleri: Orkestrada viyolonsel rolü ve orkestra repertuarından seçilmiş eserler çalışılması sonucuna varılmıştır.

Literatür incelendiğinde, başlangıç çello eğitiminde olması gereken alanların birçok araştırmada paralellik gösterdiği görülmektedir. Basit'in (2024) araştırmasında, ilköğretim kademesinde amatör viyolonsel eğitimi alan öğrencilerin en çok “pozisyon geçişleri, anahtarlar ve akor çalma” konularında güçlük yaşadıkları belirlenmiştir. Lise kademesinde amatör viyolonsel eğitimi alan öğrenciler ise en çok “ritmik öğeler, yay teknikleri (bağlı çalma, ayrı çalma, portato, staccato, martele, sotiye, spiccato, ricochet gibi) ve pozisyon geçişleri” konularında zorluk yaşamaktadırlar. Çalgı eğitiminde başlangıcın önemi konusunda eğitimciler arasında fikir birliği olmasına rağmen, uygulamada farklılıklar gözlemlenmektedir. Katılımcıların bildirimleri doğrultusunda, bu kapsamlı ve geniş içerikli kurs programı, viyolonsel eğitimi konusunda derinlemesine bilgi ve beceri kazandırmayı hedeflemektedir.

Tileklioğlu (2023), “Suzuki Çello Okulu 1” Metodunun Teknik ve Müzikal Analizi adlı çalışmasında, sağ el tekniğine göre incelenen 17 eserin tamamında détaché, legato, staccato ve bağlı staccato tekniklerinin kullanıldığını ve bu tekniklerin eserlerde kademeli olarak zorlaştığını belirtmiştir. Bu durum, oluşturulacak çello eğitimi kurs programında sağ el tekniklerinin belirlenmesi açısından paralellik göstermekte ve müfredatın aşamalı bir yapı içinde planlanmasının önemini vurgulamaktadır.

Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği İçin Önerilen 2. Dönem Sonuçları

Yapılan araştırma ve değerlendirmeler sonucunda yaygın eğitim viyolonsel çalgı eğitimi kurs programının içeriğine dair katılımcıların olumlu ve olumsuz görüşleri belirlenmiştir. Bu bulgular doğrultusunda kurs programının içeriğinin şekillendirilmesi gerekmektedir. Olumlu görüşler, viyolonselin tarihsel gelişimi, evrensel ve barok dönem eserleri, çeşitli yay teknikleri ve sol el pozisyon çalışmaları gibi konuları içermektedir. Ayrıca, başlangıç konumları ve diziler, nüans bilgisi, pizzicato tekniği ve klasik Batı müziği eserleri gibi konuların da programda ter alması sonucuna ulaşılmıştır. Öte yandan klasik ve romantik dönem eserleri, akorlu çalma, sol el III. konum çalışmaları, daha karmaşık diziler ve vibrato tekniği gibi konuların bu dönemde yer almaması sonucuna ulaşılmıştır. Oluşturulacak kurs programı içeriğinin belirlenmesinde önemli bir yol gösterici olarak kullanılacaktır. Katılımcıların olumlu görüş bildirdiği konular, kurs programının temel taşlarını oluşturacak ve eğitimin ana içeriğini belirleyecektir. Buna karşılık, katılımcıların olumsuz görüş bildirdiği konular ise programın dışında bırakılacak veya daha az ağırlık verilecektir. Bu şekilde, katılımcıların ihtiyaç ve beklentilerine uygun, etkili ve kapsamlı bir viyolonsel eğitimi sunulması hedeflenmektedir.

Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği İçin Önerilen 3. Dönem Sonuçları

Yapılan araştırma ve değerlendirmeler sonucunda, yaygın eğitim kapsamında önerilen viyolonsel çalgı eğitimi kurs programının içeriğine dair katılımcıların görüşleri belirlenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, kurs programının içeriğinin katılımcı ihtiyaçları ve beklentileri doğrultusunda şekillendirilmesi gerekmektedir.

Bu dönem için katılımcıların olumsuz görüş bildirdiği konuların sayısının daha az olduğu tespit edilmiştir. Özellikle pus yedinci konum çalışmaları, Türk pop müziği eserleri ve Türk müziğinin temel tür, biçim ve özellikleri gibi konuların, önerilen kurs programında yer almaması gerektiği yönünde ortak bir görüş oluşmuştur. Basit (2023) tarafından gerçekleştirilen Viyolonsel Eğitimine Yönelik Öğrenci İhtiyacı Çerçevesinde Popüler Müzik Eksenine Dayalı Materyal Hazırlama ve Öğretmen Görüşleri adlı çalışmada,

lisansüstü ve lisans düzeyinde amatör viyolonsel eğitimi alan öğrencilerin, viyolonsel çalma ve çalışma sürecinde en çok entonasyon, pozisyon geçişleri ve pus pozisyonları konularında güçlük yaşadığı belirlenmiştir. Öte yandan, lise düzeyinde mesleki viyolonsel eğitimi alan öğrenciler, viyolonsel çalma ve çalışma sürecinde en çok pozisyon geçişleri, akor çalma ve entonasyon konularında zorluk yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bu bulgular, bu aşamada alınan görüşler ile paralellik göstermekte olup, viyolonsel eğitiminde karşılaşılan teknik zorlukların belirlenmesi açısından önemli bir çerçeve sunmaktadır.

Bu değerlendirmeler ışığında hazırlanan kurs programı, katılımcıların beklentilerini karşılayacak şekilde yapılandırılmış olup, viyolonsel eğitimi için kapsamlı ve dengeli bir müfredat sunmayı hedeflemektedir. Olumlu görüşlerin programda öncelikli olarak ele alınması, eğitim sürecinin daha verimli ilerlemesini sağlayarak katılımcı memnuniyetini artıracaktır. Öte yandan, olumsuz görüşlerin dikkate alınması, kurs programının gereksiz veya katılımcılar tarafından tercih edilmeyen içeriklerden arındırılmasını sağlayarak, programın daha işlevsel hâle getirilmesine katkıda bulunacaktır.

Bu şekilde oluşturulan program, hedeflenen eğitim amaçlarına ulaşılmasını sağlayarak, katılımcıların viyolonsel çalma becerilerini geliştirmeye ve müziksel yetkinliklerini artırmaya yönelik kapsamlı bir öğrenme süreci sunacaktır.

Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği İçin Önerilen 4. Dönem Sonuçları

Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı kapsamında önerilen 4. döneme ilişkin yapılan değerlendirmelerde, yalnızca iki konunun programda yer almaması hususunda olumsuz görüşler bildirilmiştir. Söz konusu eksiklikler şu şekildedir: Pus ve yedinci konum çalışmaları ve Türk müziğinin temel tür, biçim ve özellikleri. Bu konuların kurs programında bulunmamasına yönelik eleştirilerin yanı sıra, çalgı eğitiminde kullanılan yöntem ve tekniklerin evrensel kaynaklara dayalı olması gerektiğine dair güçlü bir kanaatin mevcut olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, Saraç (1992) tarafından yapılan araştırmada, viyolonsel eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun viyolonsel öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerin evrensel kaynaklara dayalı olduğunu ve bu sebeple uygulamada geçerli ve etkin olduğu yönündeki görüşleri tespit edilmiştir. Benzer şekilde, Bilir (2018) tarafından

gerçekleştirilen Güzel Sanatlar Lisesi Çello Dersi Öğretim Programına Dayalı Kullanılan Kitapların Türk Müziği Kazanımları Açısından Değerlendirilmesi adlı çalışmada, öğretmenlerin neredeyse tamamının makam dizilerini ve makamsal eserleri öğretirken tampere ses sistemini kullanmayı tercih ettikleri belirlenmiştir. Bilindiği üzere, incelenen çello öğretim programı ve öğretim kitapları tampere sistemde yazılmıştır. Bu durum, ilgili araştırmalarla paralellik gösteren bir sonuç olarak değerlendirilmekte olup, viyolonsel eğitimi kapsamında kullanılan pedagojik yaklaşımların batı müziği temelli teknik ve sistemlerle şekillendiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca Basit’e ait (2023) Viyolonsel Eğitimine Yönelik Öğrenci İhtiyacı Çerçevesinde Popüler Müzik Eksenine Dayalı Materyal Hazırlama Ve Öğretmen Görüşleri çalışmasında hazırlanmış popüler müziklerin, viyolonsel eğitiminde kullanılması ile ilgili olumlu düşüncelerin çoğunlukta olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.2. Öneriler

5.2.1. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Kurs Programlarının Genel Görünümüne İlişkin Öneriler

Keman Eğitimi Kurs Programı Önerileri

Değerlendirme kriterleri ve ölçütleri daha detaylı bir şekilde açıklanmalı, bu sayede standart bir değerlendirme süreci oluşturulmalıdır. Eğitimcilerin nitelikleri hakkında daha spesifik bilgiler verilerek, programın uygulanmasında kalite standartlarının sağlanması amaçlanmalıdır. Programın dayandığı kanunlar ve kuralların programın tasarımına nasıl etki ettiği açıklanmalıdır. Hangi tür etkinliklerin planlanması gerektiği hakkında daha fazla bilgi sağlanarak, öğreticilere rehberlik edilmelidir. “2. düzey” ifadesinin içeriği ve anlamı netleştirilmeli, bu seviyenin ne anlama geldiği açıkça belirtilmelidir. Programda önerilen diziler ve teknikler, amatör keman öğretiminde yaygın olarak kullanılan metotlarla uyumlu hale getirilmelidir.

Yan Flüt (Batı Müziği) Kurs Programı ile İlgili Öneriler

Programda kullanılan belirsiz ifadeler netleştirilmeli ve uygulama şartları daha spesifik olarak belirtilmelidir. Müzik terminolojisine uygun doğru terimlerin kullanılması sağlanmalıdır. Değerlendirme kriterleri ve ölçütleri daha detaylı bir şekilde açıklanarak standart bir değerlendirme süreci oluşturulmalıdır. Programın uygulanmasında kullanılacak

eğitim materyalleri ve öğretim araç-gereçleri konusunda daha spesifik bilgiler sağlanmalıdır. Bu öneriler, programın daha etkili bir şekilde uygulanmasını ve yan flüt eğitiminin kalitesini artırmayı amaçlamaktadır.

Klasik Gitar Eğitimi Kurs Programı ile İlgili Öneriler

Programda kullanılan belirsiz ifadeler netleştirilmeli ve uygulama şartları daha spesifik olarak belirtilmelidir. Müzik terminolojisine uygun doğru terimlerin kullanılması sağlanmalıdır. Değerlendirme kriterleri ve ölçütleri daha detaylı bir şekilde açıklanarak standart bir değerlendirme süreci oluşturulmalıdır. Programın uygulanmasında kullanılacak eğitim materyalleri ve öğretim araç-gereçleri konusunda daha spesifik bilgiler sağlanmalıdır. Program, belirli seviyelere yönelik modüler bir yapıya dönüştürülerek öğrencilerin ilerlemesi ve gelişimi daha rahat bir şekilde takip edilebilir.

Piyano I Kurs Programı ile İlgili Öneriler

Programda kullanılan belirsiz ifadeler netleştirilmeli ve uygulama şartları daha spesifik olarak belirtilmelidir. Eğitimci niteliklerinin daha yüksek standartlarda belirlenmesi, programın kalitesini artıracaktır. Değerlendirme kriterleri ve ölçütleri daha detaylı bir şekilde açıklanarak standart bir değerlendirme süreci oluşturulmalıdır. Müzik terminolojisine uygun doğru terimlerin kullanılması sağlanmalı ve yeni başlayan öğrenciler için daha açıklayıcı bir dil kullanılmalıdır.

Ses Eğitimi Kurs Programı ile İlgili Öneriler

Programda kullanılan belirsiz ifadeler netleştirilmeli ve uygulama şartları daha spesifik olarak belirtilmelidir. Değerlendirme kriterleri ve ölçütleri daha detaylı bir şekilde açıklanarak standart bir değerlendirme süreci oluşturulmalıdır. Programda kullanılan terimler ve ifadeler daha açıklayıcı ve doğru bir şekilde yazılmalıdır. Özellikle "marjlar" gibi terimlerin doğru yazılması ve kullanılması sağlanmalıdır. Programın uygulanmasında kullanılacak öğretim araç-gereçleri hakkında daha spesifik bilgiler verilmelidir. Kursiyerlerin öğrenmeye etkin katılımını desteklemek için daha fazla etkinlik örneği ve ayrıntı eklenmelidir.

Son olarak, gelecekte hazırlanabilecek çalgı eğitimi programlarının içerik, dil ve anlaşılabilirlik yönünden geliştirilebileceği düşünülmektedir. Ayrıca eğitim yöneticilerine ve öğretmenlere, sorumlusu oldukları öğrenenlerin gerçek ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlayacak çalgı eğitimi verme fırsatı tanınmalıdır.

5.2.2. Viyolonsel Çalgı Eğitiminin Yaygın Eğitimde Kullanılabilmesine İlişkin Öneriler

- Her yaştan bireye viyolonsel eğitimi sunmak amacıyla, halk eğitim merkezlerinde ve diğer yaygın eğitim kurumlarında viyolonsel kursları açılmalıdır. Bu kurslar, farklı yaş gruplarına ve seviyelere uygun olarak düzenlenmelidir.
- Viyolonsel eğitimine erken yaşta başlanmasını teşvik etmek için okullarda ve yaygın eğitim merkezlerinde çocuklar için viyolonsel kursları açılmalı ve ebeveynler bu konuda bilinçlendirilmelidir.
- Viyolonsel eğitimi için gerekli materyallerin ve kaynakların erişilebilir hale getirilmesi sağlanmalıdır. Eğitim materyalleri ve kaynaklar dijital platformlarda erişime açılmalı ve öğrencilere ücretsiz veya düşük maliyetli olarak sunulmalıdır.
- Maddi durumu yetersiz olan öğrencilere burs ve destek sağlamak amacıyla burs ve destek programları oluşturulmalıdır. Bu, daha fazla öğrencinin viyolonsel eğitimi almasını mümkün kılacaktır.
- Öğrencilerin müzikal yeteneklerini değerlendirmek için viyolonsel kurslarına katılmak isteyen öğrenciler için yetenek belirleme sınavları düzenlenmelidir. Bu sınavlar, öğrencilerin seviyelerine uygun eğitim almalarını sağlayacaktır.
- Viyolonsel eğitimine başlayacak olan öğrencilerin kendi enstrümanlarına sahip olmaları teşvik edilmelidir. Öğrencilere enstrüman edinmeleri konusunda finansal destek sağlanmalı ve uygun fiyatlı enstrüman temini için iş birlikleri yapılmalıdır.

- Viyolonsel eğitimi veren öğretmenlerin sürekli mesleki gelişimlerine önem verilmelidir. Öğretmenler için düzenli aralıklarla mesleki gelişim seminerleri ve atölyeler düzenlenmelidir.
- Viyolonsel eğitimi, öğrencilerin saygı, sabır, dinleme, topluluk disiplini ve sorumluluk gibi toplumsal ve bireysel öğretileri kazanmalarına yardımcı olmaktadır. Bu öğretiler, eğitim programlarında vurgulanmalıdır.

5.2.3. Yaygın Eğitimde Kullanılabilecek Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı Uygulamasına İlişkin Öneriler

Müzik eğitimi alanında öğretmenlik yapacak bireylerin hem müzik eğitimi lisans programlarından hem de pedagojik formasyon programlarından mezun olmaları sağlanmalıdır.

5.2.4. Yaygın Eğitimde Kullanılabilecek Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Öneriler

- Müzik eğitiminde, öğrencilerin teknik ve müzikal gelişimlerini desteklemek amacıyla, müziksel işitme, okuma ve yazma becerilerinin performansa dönük sınavlarla ölçülmesi, sözlü değerlendirmenin öne çıkarılması, bireysel farklılıklara göre kurs programlarının tasarlanması ve grup etüt derslerinin müzik kültürü ve tarihi üzerine odaklanması sağlanmalıdır.
- Performans değerlendirme yöntemleri, üst düzey bilişsel becerilere (analiz, sentez, değerlendirme) odaklanmalı ve hem bireysel olarak hem de geniş gruplara uygulanabilir olmalıdır.

5.2.5. Oluşturulacak Yaygın Eğitim Viyolonsel Çalgı Eğitimi Kurs Programı İçeriği ile İlgili Öneriler

Ayrıca, düzenli geri bildirim mekanizmaları ile programın etkinliği değerlendirilerek gerekli güncellemeler yapılmalıdır. Bu şekilde, programın hem teorik hem de pratik açıdan en yüksek verimlilikte uygulanması sağlanabilir.

5.3. Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Viyolonsel Çalgı Eğitimi Öneri Kurs Programları

Viyolonsel çalgı eğitimi programına yönelik yapılan araştırmada, viyolonsel öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda elde edilen veriler temel alınarak 1. Dönem Öneri Viyolonsel Kurs Programı oluşturulmuştur. 2, 3 ve 4. Dönem öneri kurs programları ise Ekler bölümünde detaylı olarak sunulmuştur (Bkz. EK-6).

5.3.1. Araştırma Sonucu Oluşturulan Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Viyolonsel Çalgı Eğitimi 1. Dönem Öneri Kurs Programı

Tablo 8

Viyolonsel çalgı eğitimi 1. dönem kurs programı

PROGRAMIN ADI
Çello Eğitimi I
PROGRAMIN DAYANAĞI
10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 1), 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 11.04.2018 tarihli ve 30388 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği, - Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarihli ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı, “Halk Eğitimi Merkezi Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Viyolonsel Eğitimine Yönelik Kurs Program Önerisi” adlı Yüksek Lisans Tez çalışmasının bulguları doğrultusunda programın dayanağı belirlenmiştir

Tablo 8'in devamı

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

- Okur-yazar olmak
- 7 yaşını tamamlamış olmak
- 18 yaş altı kursiyerler için veli/vasi izin belgesi
- Kursun gerektirdiği eğitimi tamamlayabilecek fiziksel ve zihinsel yeterliliğe ve temel müzik yeteneğine sahip olmak
- Viyolonsel (Çello) enstrümanına sahip olmak

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Kurs programının uygulanmasında eğiticiler aşağıdaki öncelik sırasına göre görevlendirilirler;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelgeye" göre
- Müzik alan öğretmeni olarak atananlar, bu alanlarda Hayat Boyu Öğrenme Kurumlarındaki öğretmenler
- Müzik alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi, öğretim görevlileri,
- Resmî kurumlarda çalışanlardan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge ile Müzik alanında/alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları/fakülte mezunları,

Tablo 8'in devamı

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge ile Müzik alanında/alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları/fakülte mezunları,

PROGRAMIN AMAÇLARI

Çello Eğitimi kurs programını bitiren bireyin,

- Viyolonsel in tarihsel süreçteki değişimi ve gelişimi hakkında bilgi sahibi olması,
- Viyolonsel in yapısal özelliklerini tanınması,
- Viyolonsel çalmada temel davranış ve becerileri kavraması ve uygulaması,
- Temel müzik eğitimi ile ilgili davranış ve becerileri kavraması ve uygulaması,
- Viyolonselde teknik ve müzikal gelişimini sağlamada sorumluluk bilinci kazanması,
- Türk ve Dünya Müziği eserlerinden bir dağarcık oluşturmaları,
- Bireysel sahne performanslarında kaygı düzeyini asgariye indirmesi,
- Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk ve iş birliği bilinci geliştirmesi, amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

- Programın hazırlanması aşamasında kursiyerlerin özellikle çalgılarıyla duygusal anlamda bütünleşmeleri, belleklerini, seslendirme ve yorumlama yetilerini geliştirmeleri, Türk ve Dünya Müziğini tanıma amaçları güdülmüştür. Bu amaçla

Tablo 8'in devamı

hazırlanan programın uygulanmasında da özellikle ünite başlıkları ve kazanımlardaki içerik sınırlamasına dikkat edilmesi gerekmektedir. • Öğretmen kazanımları gerçekleştirirken kursiyerin motivasyonunu, hazır bulunuşluk düzeyini dikkate almalıdır. • Öğretmen programın kazanımları ile örtüşen farklı eserleri kursiyere verebilir. Bu durumda öğretmenin göz önünde bulundurması gereken en önemli hususlardan birisi, eserin teknik düzey olarak kursiyere uygunluğudur. Yanlış eser seçiminin kursiyerin başarısını olumsuz yönde etkileyeceği unutulmamalıdır. Programdaki kazanımların sıralanışı, dersin işleniş sırası olarak düşünülmelidir. Dolayısıyla seçilen eserlerin de kursiyerden beklenen kazanımlara uygun olması, öğretici özellikler taşıması gerekmektedir. • Dinleme çalışmalarında kursiyerlerin eserlerin müziksel ve dönem özellikleri, seslendirme, yorumlama özelliklerini dikkate alarak fikir edinmeleri sağlanmalıdır. • Programda kursiyerlerin yaş gruplarını da dikkate alarak popüler müziklerden yararlanılması düşünülmüştür. Dolayısıyla öğretmen kursiyerlerin taleplerini ve program kazanımlarını gözетerek farklı türlerdeki eserlerden yararlanabilir. • Kursiyerler müzikte öğrendiklerini diğer konu alanlarına uygulayabilirler. Doğru şartlar altında hayat boyu öğrenme ve kariyer becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak yaratıcı yeterlilikler ve beceriler edinebilirler. Müzik öğrenimi bilişsel, duysal ve psikomotor becerilerin edinilmesini gerektirir. Bu bakımdan kursiyerlerin bilgi, beceri ve tutumları ilişkilendirmelerine olanak sağlayacak etkinlikler tasarlanmalı ve uygulanmalıdır. • Kurs programında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik, iş birliği.

Tablo 8'in devamı

Bu değerler, öğrenme ve öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem de diğer kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

- Müzik manevi, kültürel ve evrensel değerlerin sanat yoluyla aktarılmasında önemli bir yer tutmaktadır. Bu bakımdan öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek yukarıda belirtilen değerlere ilişkin çalışma etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinlik ve çalışmalar planlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir.

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirilme yapılmamaktadır.

PROGRAMIN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; haftada 2 kez günde en fazla 2 (iki) ders saati uygulanacak şekilde toplam 120 saattir.

Konular	Süre (DersSaati)
TEMEL MÜZİK KAVRAMLARI	10
VİYOLONSELİN YAPISAL ÖZELLİKLERİ ve VİYOLONSEL ÇALMADA TEMEL DAVRANIŞLAR	10
VİYOLONSELDE KONUMLAR ve ÖRNEK UYGULAMALAR	40
VİYOLONSELDE YAY TEKNİKLERİ, SESLENDİRME ve YORUMLAMADA TEMEL UNSURLAR	40
VİYOLONSEL İLE İLGİLİ DAĞARCIK	20
TOPLAM	120

İÇERİK

Tablo 8'in devamı

1. TEMEL MÜZİK KAVRAMLARI
1.1. Temel Müzik Bilgileri
1.1.1. Müzik Yazısı Öğeleri
1.1.2. Ölçü Kavramı ve Çeşitleri
1.1.3. Aralık Bilgisi
1.2. Müzikte Dizi ve Ton Kavramları
1.2.1. Dizi Kavramı
1.2.2. Majör Tonalite Bilgisi
1.2.3. Minör Tonalite Bilgisi
1.3. Müzik Tarihi
1.3.1. Müzik Tarihi Dönemleri
1.3.2. Evrensel Müzik
1.3.3. Türk Müziği Tarihi
1.3.4. Barok, Klasik ve Romantik Dönem
1.4. Müzik Kültürü
1.4.1. Müzik Türleri
1.4.2. Dünya Müzikleri
1.4.3. Türk Müziği Türleri
2. VİYOLONSELNUN YAPISAL ÖZELLİKLERİ VİYOLONSEL ÇALMADA TEMEL DAVRANIŞLAR
2.1. Viyolonselin Tarihsel Süreçteki Değişimi ve Gelişimi:
2.2. Viyolonselin fiziksel yapısı, bileşenleri ve bu yapıların işlevleri
2.3. Viyolonselde Ses Üretimi
2.4. Viyoloncel Çalmada Temel Davranışlar. (Duruş, yay kullanımı ve sol el parmak konumları)
2.5. Viyolonselde Ses Üretimi
2.6. VİYOLONSELDE KONUMLAR VE ÖRNEK UYGULAMALAR
2.7. Sol el I. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları
2.8. Sol el IV. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları

Tablo 8'in devamı

2.9. Diziler ve Gamlar
2.10. I. konum dizilerden başlangıç dizisi do dizisi
2.11. I. konum dizilerden başlangıç dizisi sol dizisi
2.12. I. konum dizilerden la dizisi
2.13. 1 diyez 1 bemol içeren diziler
2.14. Konumlar arası geçiş: İlk olarak 1. ve 4. konum arası
2.15. Konumlar arası geçiş içeren etütler
2.16. Pozisyon geçişli en az iki oktav gam
3.VİYOLONSELDE YAY TEKNİKLERİ, SESLENDİRME ve YORUMLAMADA TEMEL UNSURLAR
3.1. Detache (Bağısız) yay tekniği
3.2. Legato (Bağlı) yay tekniği
3.3. Staccato yay tekniği
3.4. Pizzicato yay tekniği
3.5. Nüans Bilgisi
4.VİYOLONSEL İLE İLGİLİ DAĞARCIK
4.1. Barok Dönem Eserleri: Barok dönemin viyolonsel repertuvarının tanıtılması ve bu dönemden seçilmiş eser çalışmaları
4.2. Klasik Dönem Eserleri: Klasik dönem müzikleri ve bu döneme ait viyolonsel eserleri.
4.3. Romantik Dönem Eserleri: Romantik dönemin karakteristik viyolonsel eserlerinin incelenmesi.
4.4. Evrensel Müzik Türleri Eserleri.
4.5. Diziler ve Gamlar
4.6. Diziler ve Gamlar
4.7. I. konum dizilerden başlangıç dizisi do dizisi

Tablo 8'in devamı

4.8. I. konum dizilerden başlangıç dizisi sol dizisi
4.9. I. konum dizilerden la dizisi
4.10. 1 diyez 1 bemol içeren diziler
4.11. Konumlar arası geçiş: İlk olarak 1. ve 4. konum arası
4.12. Konumlar arası geçiş içeren etütler
4.13. Pozisyon geçişli en az iki oktav gam
5.VİYOLONSELDE YAY TEKNİKLERİ, SESLENDİRME ve YORUMLAMADA TEMEL UNSURLAR
5.1. Detache (Bağısız) yay tekniği
5.2. Legato (Bağlı) yay tekniği
5.3. Staccato yay tekniği
5.4. Pizzicato yay tekniği
5.5. Nüans Bilgisi
6.VİYOLONSEL İLE İLGİLİ DAĞARCIK
6.1. Barok Dönem Eserleri: Barok dönemin viyolonsel repertuvarının tanıtılması ve bu dönemden seçilmiş eser çalışmaları
6.2. Klasik Dönem Eserleri: Klasik dönem müzikleri ve bu döneme ait viyolonsel eserleri.
6.3. Romantik Dönem Eserleri: Romantik dönemin karakteristik viyolonsel eserlerinin incelenmesi.
6.4. Evrensel Müzik Türleri Eserleri.
4.5. Orkestra Eserleri: Orkestrada viyolonselin rolü ve orkestra repertuvarından seçilmiş eser çalışmaları.

Tablo 8'in devamı

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Değerlendirme, “Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği” esaslarına göre yapılmalıdır.

1. Kurslarda başarı, programın özelliğine göre ders öğretmeni tarafından değerlendirilir.
2. Değerlendirme; uygulamalı sınavlar veya varsa ödev ya da projelere göre yapılır. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan kursun puanı, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan kursun başarı puanı olarak değerlendirilir.
3. Kursiyerlerin kendi kendine yaptıkları tüm öğrenme faaliyetleri de değerlendirme kapsamına alınabilir.
4. Programların özelliğine göre sınavlar ve başarı değerlendirmesi bilişim teknolojisi kullanılarak da yapılabilir.
5. Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır
6. Kursiyerlerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenme faaliyetleri ile kursiyere kurs sonunda yapılan yazılı, sözlü ve performansa dayalı (uygulamalı) tüm sınavlar 100 puan üzerinden değerlendirilir.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde;

1. Ders kitabı olarak Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu materyaller kullanılmalıdır.

Tablo 8'in devamı

2. Ders kitabı olarak Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu materyaller kullanılmalıdır. 3. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri, kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notları kullanılmalıdır. 4. Yararlanılacak kaynak araç-gereçlerin programın amaçlarını gerçekleştirecek nitelikte öğretim, yöntem ve tekniklerine uygun olması önem taşımaktadır. Yararlanılacak kaynak araç-gereçler; • Viyolonsel • Viyolonsel metotları, notaları, müzik kayıtları • Viyolonsel öğretimi ile ilgili görseller • Nota sehpası BELGELENDİRME Kursu başarı ile tamamlayanlara, "Kurs Bitirme Belgesi" düzenlenir.
--

KAYNAKÇA

- Akbal, G. B. (2019). Bilim ve Sanat Merkezlerinde Uygulanan Keman Eğitimi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırklareli.
- Akın, G. (2001). Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Uygulanabilecek Viyolonsel Müfredatının İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Akman, D. H., and Erişen, M. A. (2022). “Nitel araştırmalarda görüşme tekniği”. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(2), 141-160. <https://doi.org/10.18037/ausbd.1227330>
- Alacapınar, F. G. (2019). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Anı Yayıncılık: Ankara.
- Albuz, A., ve Demirel, S. (2019). “2009 ortaöğretim müzik dersi öğretim programı ile 2018 ortaöğretim müzik dersi öğretim programının karşılaştırılmalı kuramsal çerçeve analizi”. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 42, 146-156. <https://doi.org/10.32547/ataunigsed.505277>
- Algı, S. (2017). “Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda bağlama öğretim yöntemleri (Konya ili örneği)”. *NWSA Academic Journals*, 12(2), 64-82. <https://doi.org/10.12739/NWSA.2017.12.2.D0190>
- Alkan, C. (2001). “Sanat eğitiminin önemi ve bireysel gelişime katkıları”. *Sanat ve Eğitim Dergisi*, 7(3), 15-23.
- Alp, F. E. (2024). Amatör Çalgı Eğitiminde Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisi: Çello Orkestrası Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı.
- Apaydınlı, K., ve Yener, S. (2016). “Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumların çeşitliliği ve mezunların istihdam sorunları”. *The Journal of Academic Social Science*. 42, 225-249

- Arun, Ö. (2013). “İçerik analizi çalışmalarında örneklem sorunu”. *Selçuk İletişim*, 4(3), 21-28. <https://doi.org/10.18094/si.51496>
- Avgın, İ., ve Gül, G. (2023). “Carabo-Cone yönteminin kullanılabilirliğinin okul öncesi eğitim programında yer alan gelişim özellikleri açısından değerlendirilmesi”. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 14(1), 182-195. <https://doi.org/10.51460/baebd.1180922>
- Avrupa Birliği Konseyi. (2002). 27 Haziran 2002 tarihli yaşam boyu öğrenme konulu Konsey kararı (2002/C 163/01). Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi, C 163, 1-3.
- Aydemir, H. (2019). Yaşam Boyu Öğrenme Kapsamında 50 Yaş Üzeri Bireylerde Sanat Eğitimi: Türkiye-Amerika Örneği. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Aydemir, H., ve Gökay, M. (2023). “Yetişkin eğitimi ihtiyaç analizi”. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 13(3), 3119-3142. <https://doi.org/10.48146/odusobiad.1231068>
- Aytemur, B., ve Şirin, C. (2022). “Leh, macar ve Türk flüt metotlarının ulusalcı yaklaşım çerçevesinde incelenmesi”. *Journal of Arts*, 6(2), 53-70. <https://doi.org/10.31566/arts.6.2.01>
- Bağcı, E. (2011). “Avrupa birliği'ne üyelik sürecinde Türkiye'de yaşam boyu eğitim politikaları”. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(2), 139-173.
- Baltacı, A. (2018). “Nitel araştırmalarda örnekleme yöntemleri ve örnek hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir inceleme”. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 231-274.
- Barışeri, N. (2013). “Müziksel yaratıcılık öğrenme alanında yapılan ders planlarının öğrenme-öğretme süreçlerinin incelenmesi”. *İDİL*, 2(6).
- Basit, A. C. (2023). Viyolonsel Eğitimine Yönelik Öğrenci İhtiyacı Çerçevesinde Popüler Müzik Eksenine Dayalı Materyal Hazırlama ve Öğretmen Görüşleri. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Bilirdönmez, K., ve Karabulut, N. (2016). “Sanat eğitimi süreç ve kuramları”. *EKEV Akademi Dergisi* (65), 343-356.
- Boşnak, B. (2022). “Sivil toplum çalışmalarında yarı yapılandırılmış mülakatlar: sahadan örnekler”. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (51), 239-255. <https://doi.org/10.30794/pausbed.1116964>
- Büyüköztürk, Ş. (2015). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Pegem Akademi Yayınları: Ankara.
- Celep, C. (2003). *Halk Eğitimi*. Anı Yayıncılık: Ankara.
- Çanakçı, P., ve Çoban, S. (2021). “Covid-19 sürecinde probleme dayalı öğrenme modeli ile uzaktan çalgı eğitimi (viyolonsel örneği)”. *İdil*, 85, 1329-1342. <https://doi.org/10.7816/idil-10-85-05>
- Çelik, Ş. (2022). Türkiye, İngiltere ve İtalya Ortaokul Müzik Ders Kitaplarının Karşılaştırılması. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Çevikkol, Y. (2022). Halk Eğitimi Merkezleri Yöneticilerinin Hayat Boyu Öğrenmeye İlişkin Görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Çiçek, H. (2022). “Eğitim sanatı: pedagojiden andragojiye”. *Yüzyüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 55, 10-23. <https://doi.org/10.53568/yyusbed.1111563>
- Demirel, Ö. (2005). *Eğitim Sözlüğü*. Pegema Yayıncılık: Ankara.
- Demirel, Ö. (2021). *Eğitimde Program Geliştirme: Kuramdan Uygulamaya*. Pegem Akademi: Ankara.
- Dinçer, M. (2003). “Eğitimin toplumsal değişme sürecindeki gücü”. *Ege Eğitim Dergisi*, 3(1), 102-112
- Duman, T. (2003). *Yaygın Eğitim ve Yanlış Kabuller*. Eğitim Yayınları: Konya.

- Elginöz, K. (2022). “Türkiye’de basılan müziksel işitme okuma yazma kitaplarındaki içerik birimlerinin organizasyon ve üslup bağlamında incelenmesi”. *EKEV Akademi Dergisi*. (65), 343-356.
- Erdamar, G., ve Yunus Gündüz. (2015). “The development of music education in Turkey since the early republican period”. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*. 5(10), 17-34.
- Habron, J, J. (2024). “Music and movement for flourishing: Using the PERMA model of well-being to understand participants’ experiences of Dalcroze Eurhythmics”. *International Journal of Education & the Arts*, 24(2.6). <https://doi.org/10.26209/ijea24si2.6>
- Harrison, S. (2004). *Lifelong Learning in Music Education: A Brief Examination*. Griffith University: Brisbane
- Jorgensen, E. R. (2010). “Okul müzik eğitimi ve değişim”. *Müzik Eğitimcileri Dergisi*, 96(4), 21-27. <https://doi.org/10.1177/0027432110369779>
- Karasar, N. (2004). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayınları: Ankara.
- Karatağ, M. (2019). Yaygın Eğitim Kurumlarında Öğrenim Gören Kursiyerlerin Müzik Eğitimi Kurslarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi (Bursa İli Örneği) Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Kirana, B. F., Ardini, N. W., and Wiyati, W. S. (2024). “Suzuki method of learning the violin in the Amabile music stage”. *Melodious: Journal of Music*, 3, 21–29. <https://doi.org/10.59997/melodious.v3i1.3102>
- Koç, E. G. ve Gündüz Y. (2015). “Cumhuriyet döneminden günümüze Türkiye’de müzik eğitiminin gelişimi”. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 5(10), 17-34.
- Koçak, A., ve Arun, Ö. (2006). “İçerik analizi çalışmalarında örneklem sorunu”. *Selçuk İletişim*, 4(3), 21-28. <https://doi.org/10.18094/si.51496>

- Kruse, N. B. (2007). *Andragogy And Music: Canadian And American Models Of Music Learning Among Adults*. Doctoral Dissertation, Michigan State University, Usa.
- Li, F., and Li, X. (2017). “Music education mode optimization and vocal training system construction from the perspective of cultural and aesthetic”. *International Journal for 21st Century Education*, 3(Special Issue), 15-24.
- Martínez, A. M. G. (2016). “La música en el ámbito educativo: las comunidades de aprendizaje”. *International Journal for 21st Century Education*, 3(Special Issue), 15-24.
- Mercin, L., ve Alakuş, A. O. (2007). “Birey ve toplum için sanat eğitiminin gerekliliği”. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9, 14-20.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2004). *Müzik Öğretmenliği Alan Yeterlikleri Taslağı*. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları: Ankara.
- Millî Eğitim Bakanlığı (MEB). (2020). 2019 yılı birim faaliyet raporu. Erişim tarihi: 18 Şubat 2025, https://yegitek.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_03/11102304_birimfaaliyet_raporu2019.pdf
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2010). Millî Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği. Resmî Gazete, 21 Mayıs 2010, Sayı: 27587.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2016). Hayat boyu öğrenme genel müdürlüğü müzik ve gösteri sanatları alanı keman eğitimi kurs programı. Erişim Tarihi: 20.01.2025, <https://e-yaygin.meb.gov.tr/download.ashx?fileID=3631>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2016). Hayat boyu öğrenme genel müdürlüğü müzik ve gösteri sanatları alanı klasik gitar eğitimi kurs programı. Erişim Tarihi: 24.01.2025, <https://e-yaygin.meb.gov.tr/download.ashx?fileID=3630>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2016). Hayat boyu öğrenme genel müdürlüğü müzik ve gösteri sanatları alanı ses eğitimi kurs programı. Erişim Tarihi: 24.01.2025, <https://e-yaygin.meb.gov.tr/download.ashx?fileID=3666>

- Millî Eğitim Bakanlığı. (2016). Yaygın eğitim kurumları çerçeve kurs programı. Erişim Tarihi: 20.01.2025, https://hbogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_12/01103015_yaygin_egitim_kurumlari_cerceve_kurs_programi.pdf
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2016). Yetişkin eğitimi: 2016 haber bülteninde yapılan ana revizyona ilişkin metodolojik doküman. Erişim Tarihi: 24.01.2025, https://www.tuik.gov.tr/indir/metodolojikDokumanlar/yea_metod_tr.pdf
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2017). Hayat boyu öğrenme genel müdürlüğü müzik ve gösteri sanatları alanı piyano 1 kurs programı. <https://e-yaygin.meb.gov.tr/download.ashx?fileID=3768>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). *Millî eğitim bakanlığı hayat boyu öğrenme kurumları yönetmeliği*. Resmî Gazete, 11 Nisan 2018, Sayı: 30388.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2020). Öğretim programlarını değerlendirme raporu. Erişim Tarihi: 20.01.2025, https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_08/24113242_ogretimprogramlari_dr.pdf
- Oğuz, M. (2025). Resim Sanatında Alımlama Aracı Olarak Deformasyon ve Güncel Sanat Pratiğine Yansımaları. Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Antalya.
- Okçabol, R. (2006). *Halk Eğitimi (Yetişkin Eğitimi)* Ütopya Yayınevi: Ankara.
- Özen, N. (2004). “Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri”. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2).
- Özengi, M. (2018). Halk Eğitimi Merkezlerinin Kursiyer Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi: Amasra Halk Eğitimi Merkezi Örneği. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Sabancı, A., ve Rodoplu, D. E. (2013). “Halk eğitimi merkezlerinin denetiminde karşılaşılan sorunlar”. *E-International Journal of Educational Research*, 4(2), 61-77.

- Sağır, T. (2018). “Türkiye Cumhuriyeti’nin müzik kurumları yapılanması ve müziksel değişim-1950 sonrası”. *Inonu University Journal of Art and Design*, ISSN: 1309-9876, E-ISSN: 1309-9884.
- Sağlam, P., Özudoğru, O., ve Çıray, F. (2011). “Avrupa birliği eğitim politikaları ve Türk Eğitim Sistemi’ne etkileri”. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 87-109.
- Saraç, A. G. (1992). Türkiye’de Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Viyolonsel Öğretiminde Kullanılan Yöntem ve Tekniklerin Öğrenciye Yansıması. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Saraç, A. G. (1996). Türkiye’de Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Çalgı Eğitiminin Bir Boyutu Olarak Viyolonsel Öğretim Programlarında Belirlenen Devinişsel Hedefler ve Hedef Davranışların Gerçekleşme Dereceleri Yayımlanmamış Doktora Tezi. Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Say, A. (2001). *Müziğin Kitabı*. Say Yayınları: İstanbul.
- Schleuter, S. L. (1996). *A Sound Approach to Teaching Instrumentalist*. Cengage Learning: New York.
- Sever, Ö. (2010). İlköğretim 3. Sınıf Müzik Dersi Müziksel Yaratıcılık Öğrenme Alanı Kazanımlarının Edinilmesinde Yaratıcı Dramanın Etkisi. Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Bölümü,
- Smilde, R. (2005). *Lifelong Learning in Music*. The Hague: Groningen.
- Soytok, N. S. (2024). “Özengen müzik eğitimi kurumlarında görev yapan çalgı eğitimcilerinin mesleki doyum düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi”. *International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, 10(2), 192-202. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10900878>
- Sönmez, V. (2002). *Eğitim felsefesi*. Anı Yayıncılık: Ankara.

- Şen, Ç., ve Özdemir, M. A. (2017). “Viyolonsel eğitimi sürecinde dizgeli öğretim modelinin öğrenci başarısına etkisi”. *Journal of Human Sciences*, 14(4), 3009-3029. <https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.4881>
- Şirin, A. (2008). Halk Eğitim Merkezlerinin Sanat Eğitimi Bağlamında Yetişkin Eğitimindeki Yeri ve Önemi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi.
- Tez, E. (2014). Halk Eğitim Merkezleri Nakış Kurslarına ve Tercih Nedenlerine İlişkin Kursiyer Görüşleri (Ankara İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tileklioglu, M. (2023). “Suzuki Çello Okulu 1” Metodunun Teknik ve Müzikal Analizi. Yüksek Lisans Tezi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Töreyin, A. M. (2008). *Ses Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yöntemler*. Sözkese Matbaacılık: Ankara.
- Türkiye Cumhuriyeti Resmî Gazete. (1973). *Millî Eğitim Temel Kanunu* (Kanun No. 1739, 14 Haziran 1973). Resmî Gazete, 24 Haziran 1973, Sayı: 14574.
- Uçan, A., Yönetken, H. B., Fenmen, M., ve Su, M. (1993). *Müzik Eğitimi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları: Ankara.
- Uçan, A. (1995). Türkiye’de güzel sanatlar fakültelerinin yeniden planlanması ve eğitim programlarının yeniden düzenlenmesi. Erişim Tarihi: 20.01.2025, <https://earsiv.anadolu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/11421/1037/109422.pdf?sequence>
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar – İlkeler – Yaklaşımlar ve Türkiye’de Cumhuriyetin İlk Altmış Yılındaki Durum*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları: Ankara.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar, İlkeler ve Yaklaşımlar*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları: Ankara.
- Uçan, A. (2018). *Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*. Arkadaş Yayınevi: Ankara.

- Uğraş, B. F. (2018). “Güzel sanatlar lisesi Çello dersi öğretim programında yer alan Türk müziği kazanımlarının öğrenci ve öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi”. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16 (1), 1308-1337.
- Urhan, N. (2020). “Hayat boyu öğrenme: Avrupa Birliği ve Türkiye karşılaştırması”. *Çalışma İlişkileri Dergisi*, 1, 18-45.
- Uyan, Z. (2013). “Özengen Müzik eğitimi alma durumu ile okula yönelik tutum arasındaki ilişkiler”. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 8(2), 252-268.
- Wason, D. (2024). Orff Schulwerk For New Educators Lecture Recital And Paper. William Paterson University, Program in Music Education, College Of Arts, Humanities, And Social Sciences, Usa.
- Yacob, S., et al. (2023). “In Proceedings of the 2023 7th international seminar on education, management and social sciences (ISEMSS 2023)”, *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 779. https://doi.org/10.2991/978-2-38476-126-5_53
- Yalçın, H. (2017). “Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumların mevcut durumları”. *Online Journal of Music Sciences*, 2(3), 37-66.
- Yalçınkaya, B. (2010). Flüt Eğitiminde Geleneksel Türk Müziği Eserlerinin Seslendirilmesine Yönelik Oluşturulan Etüt Yazma Modeli ve Bu Modelle Bestelenen Özgün Etütlerin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkileri. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yazar, T., ve Keskin, İ. (2018). “Millî eğitim şuralarında yaşam boyu öğrenme, halk eğitimi, yetişkin eğitimi ve yaygın eğitimi ile ilgili kararların değerlendirilmesi”. *HAYEF: Journal of Education*, 15(3), 63-83. <http://doi.org/10.26650/hayef.2018.15.1.0002>
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık: Ankara.
- Yıldız, Y. D. D. G., ve Demircioğlu, A. G. N. (1996). “Müziğin eğitimdeki yeri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 5(5), 150-152.

Zenker, R. A. R. (1994). Music Appreciation And Education. Master's Thesis. The University Of British Columbia. Faculty Of Graduate Studies: Vancouver.

EKLER

EK 1- ETİK KURUL İZNİ

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu
Bilimsel Araştırma Etik Kurulu

Sayı : E-84026528-050.01.04-2300018538
Konu : Başvuru İncelenmesi

19.01.2023

Sayın Çiğdem SAYLAM KIRCIOĞLU

Yürüttüclüğünüzü yapmış olduğunuz 2023-YÖNP-0039 nolu projeniz ile ilgili Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'nun almış olduğu 19.01.2023 tarih ve 01/08 sayılı kararı aşağıdadır.

Bilgilerinize rica ederim.

KARAR 08- Sorumlu yürüttüclüğünü **Prof. Dr. Begüm AYTEMUR**'un yaptığı ve proje araştırmacısı **Çiğdem SAYLAM KIRCIOĞLU** tarafından gerçekleştirilen "Halk Eğitimi Merkezi Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Viyolonsel Eğitimine Yönelik Kurs Program Önerisi" başlıklı araştırmanın, ilgili **taahhüt edilen izinlerin alınması** ve Bilimsel Araştırmalar Etik Kuruluna sunulması koşulu ile Etik Kurul ilkelerine **uygun** olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

EK 2
GÖRÜŞME ve ANKET SORULARI

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ ONAM METNİ

Sizi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Begüm AYTEMUR danışmanlığında, Yüksek lisans öğrencisi Çiğdem SAYLAM KIRCIOĞLU tarafından yürütülen “Halk Eğitimi Merkezi Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Viyolonsel Eğitimine Yönelik Kurs Program Önerisi” başlıklı araştırmaya davet ediyoruz. Bu çalışmada halk eğitimi merkezi müzik ve gösteri sanatları alanında kullanılabilecek viyolonsel eğitimi için öneri kurs programının oluşturulması amaçlanmaktadır. Araştırmada sizden tahminen 30 dk ayırmanız istenmektedir. Araştırmaya sizin dışınızda tahminen 30 kişi katılacaktır. Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmanın amacına ulaşması için sizden beklenen, bütün soruları eksiksiz, kimsenin baskısı veya telkini altında olmadan, size en uygun gelen cevapları içtenlikle verecek şekilde cevaplamanızdır. Bu formu okuyup onaylamanız, araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelecektir. Ancak, çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına da sahipsiniz. Bu çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacaktır.

-
- ☐ Araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.
- ☐ Araştırmaya katılmayı kabul etmiyorum.

Sayın Öğretim Elemanı,

Bu görüşme formu, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Begüm AYTEMUR danışmanlığında yüksek lisans öğrencisi Çiğdem SAYLAM KIRCIOĞLU tarafından “Halk Eğitimi Merkezi Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Viyolonsel Eğitime Yönelik Kurs Program Önerisi” adlı yüksek lisans tezi için gerekli olan verilerin bir kısmını elde etmek amacıyla hazırlanmıştır. Araştırmada, halk eğitimi merkezi müzik ve gösteri sanatları alanında viyolonsel çalgı eğitimi kurs programına yönelik bir program önerisi oluşturmak amaçlanmaktadır. Bu araştırmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için, soruların içtenlikle ve eksiksiz cevaplanması önem taşımaktadır. Araştırmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına sahipsiniz. Formdan elde edilecek veriler hiçbir kurum/kuruluş ya da üçüncü şahıslarla paylaşılmayacak sadece araştırma amacı ile kullanılacaktır.

Halk eğitimi merkezleri mesleki eğitim yanında, müzik kurs programları ile sanat eğitimi veren önemli kurumlardan biridir. Kültürel ve sanatsal açıdan yaygın eğitimde farklı kitlelere ulaşmayı ve nitelikli eğitim sağlamayı amaçlamaktadır. Bireylerin geleneksel ve evrensel sanat biçimlerini tanıma fırsatı bulduğu bu merkezlerde sanatın çeşitli alanlarına yönelik kurslar verilmektedir. Hayat boyu öğrenme genel müdürlüğü halk eğitimi merkezlerince hazırlanan çalgı kurs programları geleneksel Türk müziği ve batı müziği çalgı eğitimi programlarını içermektedir. Ancak yapılan inceleme sonucunda Batı müziği çalgılarından keman, flüt, gitar, piyano ve ses eğitimi kurs programının bulunduğu, viyolonsel eğitimi programının ise olmadığı görülmektedir. Bu durum CİMER’e yapılan başvuru ve alınan cevap ile teyit edilmiştir.

Araştırmada verilerin toplanması için hazırlanan veri toplama aracı üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm viyolonsel eğitimcilerinin kişisel bilgileri, ikinci bölüm viyolonsel kurs programının kullanılabilirlik durumu, üçüncü bölüm ise oluşturulacak yaygın eğitim viyolonsel çalgı eğitimi kurs programı içeriği ile ilgili sorulardan oluşmaktadır.

Bu görüşme formuna ortalama 30 dakika ayırmanız beklenmektedir. İlginiz, görüşmeleriniz ve katkılarınız için teşekkür ederiz.

Çiğdem SAYLAM KIRCIOĞLU

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Yüksek Lisans Öğrencisi

I. BÖLÜM

KİŞİSEL BİLGİLER

- a) Cinsiyetiniz:
- b) Yaşınız:
- c) Öğrenim durumunuz:
- d) Unvanınız:
- e) Meslekteki çalışma süreniz:

II. BÖLÜM

VİYOLONSEL KURS PROGRAMININ KULLANILABİLME DURUMU İLE İLGİLİ SORULAR

1- VİYOLONSEL ÇALGI EĞİTİMİNİN YAYGIN EĞİTİMDE KULLANILABİLMESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

- a) Viyolonsel çalgı eğitimi programının yaygın eğitimde bulunmasına ilişkin görüşleriniz nelerdir?
- b) Yaygın eğitimde kullanılabilecek viyolonsel çalgı eğitimi programına giriş koşulları neler olmalıdır (yaş sınırı, enstrümana sahibi olmak, müziksel yeteneğin belirlenerek seçilmiş olmak)?

2- YAYGIN EĞİTİMDE KULLANILABİLECEK VİYOLONSEL ÇALGI EĞİTİMİ KURS PROGRAMI UYGULAMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLER

- a) Ders vermesi öngörülen öğretmenler hangi eğitim kurumlarından mezun olmalıdır? Neden?
- b) Haftada kaç saat olmalıdır? Niçin?

3- YAYGIN EĞİTİMDE KULLANILABİLECEK VİYOLONSEL ÇALGI EĞİTİMİ KURS PROGRAMI ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

- a) Yaygın eğitimde kullanılabilecek viyolonsel çalgı eğitimi kurs programında hangi ölçme araçları kullanılmalıdır (sözlü, yazılı çoktan seçmeli sınavlar)? Niçin?
- b) Yaygın eğitimde kullanılabilecek viyolonsel çalgı eğitimi öneri kurs programı için görüş ve önerileriniz nelerdir?

III. BÖLÜM
OLUŞTURULACAK YAYGIN EĞİTİM VİYOLONSEL ÇALGI EĞİTİMİ KURS
PROGRAMI İÇERİĞİ İLE İLGİLİ SORULAR

Lütfen size uygun gelen görüşü X işareti koyarak belirtiniz.

	Yaygın eğitimde kullanılabilecek viyolonsel çalgı eğitimi kurs programında;	Katılıyor	Kararsız	Katılmıyor	Önerilen Dönem/Düzy							
					1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Viyolonselin tarihsel süreçteki değişimi ve gelişimi yer almalıdır.											
2.	Viyolonsel çalgısına ait evrensel eserler yer almalıdır.											
3.	Viyolonsel çalgısına ait barok, klasik ve romantik dönem eserleri yer almalıdır.											
4.	Viyolonselin yapısal özellikleri tanıtılmalıdır.											
5.	Detache (Bağısız) yay tekniği yer almalıdır.											
6.	Legato (Bağlı) yay tekniği yer almalıdır.											
7.	Staccato yay tekniği yer almalıdır.											
8.	Martele yay tekniği yer almalıdır.											
9.	Spiccato yay tekniği yer almalıdır.											
10.	Sautille yay tekniği yer almalıdır.											
11.	Akorlu çalma yer almalıdır.											
12.	Çift ses çalma yer almalıdır.											
13.	Sol el I. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.											
14.	Sol el II. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.											
15.	Sol el III. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.											
16.	Sol el IV. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları bulunmalıdır.											
17.	I. konum dizilerden başlangıç dizisi do dizisi olmalıdır.											
18.	I. konum dizilerden başlangıç dizisi sol dizisi olmalıdır.											
19.	I. konum dizilerden başlangıç dizisi re dizisi olmalıdır.											
20.	I. konum dizilerden la dizisi yer almalıdır.											
21.	1 diyez 1 bemol içeren diziler yer almalıdır.											
22.	2 diyez 2 bemol içeren diziler yer almalıdır.											
23.	3 diyez 3 bemol içeren diziler yer almalıdır.											
24.	Başlangıç konumu I. Konumda olmalıdır.											

[illegible]

Çalışma ile ilgili eklemek istediklerinizi yazabilirsiniz.....

**HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (HBÖGM) MÜZİK VE
GÖSTERİ SANATLARI (MGSA) VİYOLONSEL EĞİTİMİ KURS
PROGRAMININ GENEL YAPISINI İLE İLGİLİ SORULAR**

1. Yaygın eğitimde kullanılacak olan çello programının dayanağını hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
2. Yaygın eğitimde kullanılacak bu programın 7 yaş sınırı hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?
3. Eğitimcilerin niteliği ile ilgili açıklamadaki görüşleriniz nelerdir?
4. Programın amacı yaygın eğitim programı açısından uygun mudur?
5. Hazır bulunuşluluk düzeyi hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
6. Programda yer alan “Öğretmen programın kazanımları ile örtüşen farklı eserleri kursiyere verebilir. Bu durumda öğretmenin göz önünde bulundurması gereken en önemli hususlardan birisi, eserin teknik düzey olarak kursiyere uygunluğudur. Yanlış eser seçiminin kursiyerin başarısını olumsuz yönde etkileyeceği unutulmamalıdır. Programdaki kazanımların sıralanışı, dersin işleniş sırası olarak düşünülmelidir. Dolayısıyla seçilen eserlerin de kursiyerden beklenen kazanımlara uygun olması, öğretici özellikler taşıması gerekmektedir.” ifadesi hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?
7. “Kurs programında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme ve öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem de diğer kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır. Bu maddede yer alan değerler hakkındaki görüşleriniz nelerdir?” Bu maddede yer alan değerler hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
8. Programın süresi ve konular ile haftalık ders saati hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
9. İçerikte yer alan çellonun temelleri konu alanı hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
10. Hazırlanan kurs programında değerlendirme ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

EK3

CİMER'E YAPILAN BAŞVURU VE CEVAP MAİLİ

31.07.2024 12:41

İletişim Başkanlığı - Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) Başvuru Sorgulama

Bu çıktı resmi belge değildir.
Resmi işlemlerde kullanılmaz.

İletişim Başkanlığı

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) Başvuru Sorgulama

Başvuru Bilgileri

Başvuru Sayısı 2201590172

Başvuru Zamanı 04/04/2022 10:51:06

Başvuru Tipi Bilgi Edinme

Başvuru Durumu Başvuru Yapıldı

Başvuru Metni

Edirne Keşan Yusuf Çapraz Anadolu lisesinde müzik öğretmeni olarak görev yapmaktayım. Aynı zamanda Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalında yüksek lisans öğrencisiyim. Yapacağım araştırma ile ilgili, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünden, Türkiye genelinde Halk Eğitimi merkezlerinde açılmış viyolonsel(çello) eğitimi kurslarının nerede olduğunu ve burada görev alan kaç tane viyolonsel(çello) eğitimci olduğunu öğrenmek istiyorum.

Başvuru Yolu

CİMER Sayfası

Cevaplar

Cevap Zamanı Cevap

Kurum Birim Adı

06/04/2022
14:03:13

Sayın başvuru sahibi Halk Eğitimi Merkezlerinde uygulanan kurs programları içerisinde viyolonsel(çello) kurs programı bulunmamaktadır.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (MEB) >
HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

Hareket Listesi

Kayıt Zamanı

Hareket

Açıklama

04/04/2022
10:51:06

Başvuru
Yapıldı

04/04/2022 10:51:06 tarihinde internet üzerinden başvuru alındı.

04/04/2022
10:51:06

Sevk Edildi

04/04/2022 10:51:06 tarihinde CİMER tarafından MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (MEB) tarafına sevk edildi.

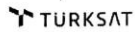
06/04/2022
11:56:23

Cevaplandı

06/04/2022 11:56:23 tarihinde MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (MEB) > HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ tarafından cevap yazıldı.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI
DİJİTAL DÖNÜŞÜM OFİSİ

tarafından yapılmaktadır.

e-Devlet Kapısı'nın kurulması ve yönetilmesi görevi T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yürütülmekte olup, sistemin geliştirilmesi ve işletilmesi Türksat A.Ş.

EK 4

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
MÜZİK VE GÖSTERİ SANATLARI ALANI VİYOLONSEL, KEMAN, FLÜT,
KLASİK GİTAR, PİYANO I ve SES EĞİTİMİ KURS PROGRAMLARI**

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

**MÜZİK VE GÖSTERİ SANATLARI ALANI
ÇELLO EĞİTİMİ
KURS PROGRAMI**

Ankara, 2022

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI

PROGRAMIN DAYANAĞI

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

PROGRAMIN AMAÇLARI

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

PROGRAMIN KREDİSİ

PROGRAMIN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

BELGELENDİRME

PROGRAMIN ADI

Çello Eğitimi

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 1),
2. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
3. 11.04.2018 tarihli ve 30388 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği,
4. Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarihli ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı,
5. Talim ve Terbiye Kurulu'nun 29.06.2016 tarihli ve 44 sayılı kararı ile kabul edilen Güzel Sanatlar Lisesi Çalgı Eğitimi Çello Dersi Öğretim Programı.

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okur-yazar olmak
2. 7 yaşını tamamlamış olmak
3. 18 yaş altı kursiyerler için veli/vasi izin belgesi
4. Kursun gerektirdiği eğitimi tamamlayabilecek fiziksel ve zihinsel yeterliliğe sahip olmak

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Kurs programının uygulanmasında eğiticiler aşağıdaki öncelik sırasına göre görevlendirilirler;

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelgeye" göre **Müzik** alan öğretmeni olarak atananlar, bu alanlarda Hayat Boyu Öğrenme Kurumlarındaki öğretmenler ve kadrolu usta öğreticiler,
2. **Müzik** alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi, öğretim görevlileri,
3. Resmi kurumlarda çalışanlardan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge ile **Müzik** alanında/alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları/fakülte mezunları,

4. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge ile **Müzik** alanında/alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları/fakülte mezunları,
5. Yukarıda ifade edilen şartları taşıyan eğitimci bulunmaması durumunda Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği 26. Maddesinde belirtilen şartları taşıyanlar arasından; En az lise mezunu olan ve en az 1 eğitim yılı çello eğitimi aldığına veya çello eğitimi verdiğine ilişkin belgeye sahip olanlar,
6. Yöresinde mahalli sanatçı olarak tanınan kişiler veya bu çalgıya kaynaklık teşkil edecek bilgiye sahip olanlar ve bu çalgıyla sanat icra edenler.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Çello Eğitimi kurs programını bitiren bireyin,

1. Çellonun tarihsel süreçteki değişimi ve gelişimi hakkında bilgi sahibi olması,
2. Çellonun yapısal özelliklerini tanıması,
3. Çello çalmada temel davranış ve becerileri kavraması ve uygulaması,
4. Çelloda teknik ve müzikal gelişimini sağlamada sorumluluk bilinci kazanması,
5. Türk ve Dünya Müziği eserlerinden bir dağarcık oluşturması,
6. Bireysel sahne performanslarında kaygı düzeyini asgariye indirmesi,
7. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmesi,
8. Türk Müziğinin temel tür, biçim ve özellikleri hakkında bilgi sahibi olması

amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Programın hazırlanması aşamasında kursiyerlerin özellikle çalgılarıyla duygusal anlamda bütünleşmeleri, belleklerini, seslendirme ve yorumlama yetilerini geliştirmeleri, Türk ve Dünya Müziğini tanıma amaçları güdülmüştür. Bu amaçla hazırlanan programın uygulanmasında da özellikle ünite başlıkları ve kazanımlardaki içerik sınırlamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.
2. Öğretmen kazanımları gerçekleştirirken kursiyerin motivasyonunu, hazır bulunuşluk düzeyini dikkate almalıdır.
3. Öğretmen programın kazanımları ile örtüşen farklı eserleri kursiyere verebilir. Bu durumda öğretmenin göz önünde bulundurması gereken en önemli hususlardan birisi, eserin teknik düzey olarak kursiyere uygunluğudur. Yanlış eser seçiminin kursiyerin başarısını olumsuz yönde etkileyeceği unutulmamalıdır. Programdaki kazanımların

sıralanışı, dersin işleniş sırası olarak düşünülmelidir. Dolayısıyla seçilen eserlerin de kursiyerden beklenen kazanımlara uygun olması, öğretici özellikler taşıması gerekmektedir.

4. Dinleme çalışmalarında kursiyerlerin eserlerin müziksel ve dönem özellikleri, seslendirme, yorumlama özelliklerini dikkate alarak fikir edinmeleri sağlanmalıdır.
5. Programda kursiyerlerin yaş gruplarını da dikkate alarak popüler müziklerden yararlanılması düşünülmüştür. Dolayısıyla öğretmen kursiyerlerin taleplerini ve program kazanımlarını gözeterek farklı türlerdeki eserlerden yararlanabilir.
6. Kursiyerler müzikte öğrendiklerini diğer konu alanlarına uygulayabilirler. Doğru şartlar altında hayat boyu öğrenme ve kariyer becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak yaratıcı yeterlilikler ve beceriler edinebilirler. Müzik öğrenimi bilişsel, duygusal ve psikomotor becerilerin edinilmesini gerektirir. Bu bakımdan kursiyerlerin bilgi, beceri ve tutumları ilişkilendirmelerine olanak sağlayacak etkinlikler tasarlanmalı ve uygulanmalıdır.
7. Kurs programında yer alan "kök değerler" şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme ve öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem de diğer kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.
8. Müzik manevi, kültürel ve evrensel değerlerin sanat yoluyla aktarılmasında önemli bir yer tutmaktadır. Bu bakımdan öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek yukarıda belirtilen değerlere ilişkin çalışma etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinlik ve çalışmalar planlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir.

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirilme yapılmamaktadır.

PROGRAMIN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; günde en fazla 4 (dört) ders saati uygulanacak şekilde toplam 250 saattir.

Konular	Süre (Ders Saati)
ÇELLONUN TEMELLERİ	40
ÇELLO ÇALMADA TEMEL UNSURLAR	60
ÇELLODA POZİSYON VE ÖRNEK UYGULAMALAR	50

ÇELLODA YAY TEKNİKLERİ, SESLENDİRME VE YORUMLAMADA TEMEL UNSURLAR	50
ÇELLODA DİZİ, MAKAMLAR VE İLGİLİ DAĞARCIK	50
TOPLAM	250

İÇERİK

1.ÇELLONUN TEMELLERİ

- 1.1. Çellonun Tarihsel Süreci
- 1.2. Çello ve Yayın Özellikleri
- 1.3. Çelloda Ses Üretimi

2.ÇELLO ÇALMADA TEMEL UNSURLAR

- 2.1. Çello Çalmada Temel Davranışlar
- 2.2. Çelloda Ses Üretimi
- 2.3. Çelloda Yay Şekilleri

3.ÇELLODA POZİSYON VE ÖRNEK UYGULAMALAR

- 3.1. Çelloda 1. Pozisyon
- 3.2. Do Majör Dizisi
- 3.3. Çargah Makamı

4.ÇELLODA YAY TEKNİKLERİ, SESLENDİRME VE YORUMLAMADA TEMEL UNSURLAR

- 4.1. Detaşe (Ayrı) Çalma Tekniği
- 4.2. Legato (Bağlı) Çalma Tekniği
- 4.3. Çello Çalmada Hız Değişimleri, Nüans

5.ÇELLODA DİZİ, MAKAMLAR VE İLGİLİ DAĞARCIK

- 5.1. Sol majör dizisi
- 5.2. Buselik makamı
- 5.3. Mi minör dizisi
- 5.4. La minör dizisi

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Değerlendirme, "Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği" esaslarına göre yapılmalıdır.

1. Kurslarda başarı, programın özelliğine göre ders öğretmeni tarafından değerlendirilir.
2. Değerlendirme; yazılı, uygulamalı sınavlar veya varsa ödev ya da projelere göre yapılır. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan kursun puanı, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan kursun başarı puanı olarak değerlendirilir.
3. Kursiyerlerin kendi kendine yaptıkları tüm öğrenme faaliyetleri de değerlendirme kapsamına alınabilir.
4. Programların özelliğine göre sınavlar ve başarı değerlendirmesi bilişim teknolojisi kullanılarak da yapılabilir.
5. Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır.
6. Kursiyerlerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenme faaliyetleri ile kursiyere kurs sonunda yapılan yazılı, sözlü ve performansa dayalı (uygulamalı) tüm sınavlar 100 puan üzerinden değerlendirilir.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde;

1. Ders kitabı olarak Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu materyaller kullanılmalıdır.
2. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri, kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notları kullanılmalıdır.
3. Yararlanılacak kaynak araç-gereçlerin programın amaçlarını gerçekleştirecek nitelikte öğretim, yöntem ve tekniklerine uygun olması önem taşımaktadır.

Yararlanılacak kaynak araç-gereçler;

- Çello
- Çello metotları, notaları, müzik kayıtları
- Nota sehpası

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara, "Kurs Bitirme Belgesi" düzenlenir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

MÜZİK VE GÖSTERİ SANATLARI ALANI
KEMAN EĞİTİMİ
KURS PROGRAMI

ANKARA, 2017

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI	1
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI.....	1
EĞİTİCİLERİN NİTELİĞİ	1
PROGRAMIN AMAÇLARI.....	1
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	2
PROGRAM KREDİSİ	3
PROGRAM SÜRESİ ve İÇERİĞİ.....	3
KEMAN ÇALMANIN TEMELLERİ.....	4
KEMANDA KONUMLAR.....	4
KEMANDA DİZİLER –ETÜTLER-ESERLER.....	4
KEMANDA TEKNİKLER	4
KEMAN MÜZİĞİNDE DÖNEMLER	4
KEMAN MÜZİĞİNDE UYGULAMA, GELİŞTİRME VE SERGİLEME DAĞARCIĞI.....	4
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	4
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ.....	5
BELGELENDİRME	5

PROGRAMIN ADI

Keman Eğitimi

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete' de Yayımlanan, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
2. Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarih ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen, Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı.
3. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 29.06.2016 tarih ve 44 sayılı kararı ile kabul edilen Güzel Sanatlar Lisesi Çalgı Eğitimi (Gitar, Flüt, Bağlama, Tambur, Keman, Viyola, Çello, Kontrbas, Ney, Ut, Klasik Kemençe, Kanun, Klarnet, Kaval, Vurmalı Çalgılar, Tar, Kemane ve Yaylı Sazlar (Kemança, Karadeniz Kemençesi, Kemane)) Öğretim Programı

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okur-yazar olmak,
2. 7 yaşını tamamlamış olmak,
3. Sağlık durumu kurs programını uygulamaya elverişli olmak.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına göre atanan Müzik alanı öğretmenleri, tercihen ana çalgısı keman olan ile ilgili yükseköğretim programı veya fakülte mezunu olanlar,
2. Lisans düzeyinde tercihen keman eğitimi almış Müzik ile ilgili yükseköğretim programı veya fakülte mezunu olanlar (Devlet Konservatuvarları, Müzik ve Sahne Fakülteleri Mezunları) arasından pedagojik formasyonu olanlar, görevlendirilir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Keman Eğitimi tamamlayan bireyin;

1. Keman icra etmenin temellerini uygulaması,
2. Kemande 2. ve 3. konumda düzeyine uygun örnekleri çalması,
3. Keman Eğitimi 2. düzey dizi, etüt ve eserleri icra etmesi,

4. Keman Eğitimi 2. düzey yay tekniklerinden Martele ve Staccato tekniklerini uygulaması,
5. Keman Eğitimi 2. düzey Barok ve Klasik dönem eser örneklerinden icra etmesi,
6. Keman Eğitimi 2. Düzey dağarcığındaki I., II., ve III. Pozisyonu içeren etüt ve eserleri, teknik, nüans ve hız özelliklerine göre çalması,
7. Keman çalarak anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmesi,
8. Keman ile ilgili Türk müziği ve evrensel müzik eserlerinden bir dağarcık oluşturması,
9. Bireysel ve grup çalışmalarında kişilerin sorumluluk bilinci geliştirmesi, amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Programda, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim gibi ortak becerilerin yanı sıra, keman öğretimine ait, sağ ve sol el koordinasyon becerisi, temiz ses elde etme becerisi, çeşitli yay şekillerini uygulayabilme becerisi, çeşitli yay tekniklerini uygulayabilme becerisi, deşifre becerisi, yorumlama becerisi, sahne ve performans becerileri yer almaktadır.
2. Kurs Programı, Millî Eğitim Bakanlığında görevli uzman, alan öğretmenleri ve alan uzmanları ile iş birliği içinde hazırlanmıştır.
3. Programın uygulanmasında kursiyer düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre ağırlıklı olarak bireysel öğrenmeyi destekleyici öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri kullanılır.
4. Eğitici, etkinlik (konser, sergi, festival, yarışma vb.) gezilerine önem vermelidir. Etkinlikleri planlarken, bir sonraki haftanın etkinlikleri dikkate alınarak planlama yapılması öğreticinin ve kursiyerlerin hazırlığı açısından önemlidir. Bu geziler aracılığı ile kursiyerlerin sanat zevki ve estetik duyguların genel kültürlerini geliştirmeleri sağlanmalıdır.
5. Bir kursiyerin motivasyonundaki en önemli etkenlerden biri de eğitimcisi çalarken izlemesidir. Bu konuda da öğreticiler kursiyerleri ile birlikte kemanı icra ederek performansa dâhil olmalıdırlar.
6. Eğitici, kurumun bulunduğu çevre ve imkânları dikkate alarak programda örnek olarak verilen etkinlikleri aynen uygulayabilir ya da kendisi yeni etkinlikler geliştirebilir. Yeni etkinlikler geliştirilirken, kazanımlar ve farklı öğrenme stil ve zekâ türlerine sahip öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları göz önüne alınarak aktif

öğrenmeye dayalı etkinlikler hazırlanmalıdır. Öğretici bilgi dağıtıcı rolü yerine, kursiyerlerin anlam kurmalarına yardımcı rolünü benimsemelidir.

7. Kursiyerlerin sanat ve sanat eserlerini anlamalarına yardımcı olabilmek amacıyla sanatçıların yaşamlarını ve çalışmalarını tanımalarına teşvik edilmelidir.
8. Eğitici, kurs içi ve kurs dışı etkinlikler ile geliştireceği becerileri pekiştirmek için ödev verebilir.
9. Kursiyerlerin topluluk önünde kemanı icra etme güven duygusunu kazanabilmesi için konser ve dinleti etkinlikleri düzenlenmelidir.
10. Eğitici, sadece öğrenme ürünü değil, öğrenme sürecini de değerlendirmelidir. Değerlendirmede geleneksel yöntemlerle alternatif değerlendirme yöntemleri birlikte kullanılarak kursiyerlerin tüm yeteneklerini değerlendirecek araç ve yöntemler kullanılmaya özen gösterilmelidir. Bu değerlendirme yöntemleri ve araçları; gözlem, performans ödevleri, vb.dir.
11. Program, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim kurumlarında veya diğer kurumlarca açılan ve eğitim-öğretime uygun ortamlarda uygulanır.
12. Keman Eğitimi (Batı Müziği) kursunu bitiren bireylere aşağıdaki tabloda verilen değerlerin kazandırılması hedeflenmiştir.

Değerler
Sorumluluk
Çalışkanlık
Kurallara uyma
Sabır
Nezaket
Ahlak

PROGRAM KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirme yapılmamaktadır.

PROGRAM SÜRESİ ve İÇERİĞİ

Kurs programının süresi günde 8 ders saatini geçmemek koşuluyla toplam **240** ders saatidir.

Konular	Süre (Ders Saati)
Keman Çalmanın Temelleri	50
Kemanda Konumlar	50
Kemanda Diziler –Etütler-Eserler	50
Kemanda Teknikler	40
Keman Müziğinde Dönemler	25

Keman Müziğinde Uygulama, Geliştirme ve Sergileme Dağarcığı	25
TOPLAM	240

İÇERİK;

1. KEMAN ÇALMANIN TEMELLERİ

- 1.1 Kemande Çift Ses Çalma,
- 1.2 Keman Çalmada Gürlük ve Gürlük Değişimi,
- 1.3 Keman Çalmada hız değişimi,

2. KEMANDA KONUMLAR

- 2.1 İkinci Konumda Kalıslı Çalışmalar,
- 2.2 İkinci Konumda Geçişli Çalışmalar,
- 2.3 Üçüncü Konumda Kalıslı Çalışmalar,
- 2.4 Üçüncü Konumda Geçişli Çalışmalar,

3. KEMANDA DİZİLER –ETÜTLER-ESERLER

- 3.1 Si bemol majör dizi, etüt, eser,
- 3.2 Sol minör dizi, etüt, eser,
- 3.3 Mi bemol majör Dizi, Etüt, Eser,
- 3.4 Do Minör Dizi, Etüt, Eser,

4- KEMANDA TEKNİKLER

- 4.1 Martele Çalma tekniği,
- 4.2 Staccato Çalma Tekniği,

5-KEMAN MÜZİĞİNDE DÖNEMLER

- 5.1 Barok Dönem,
- 5.2 Klasik Dönem,

6-KEMAN MÜZİĞİNDE UYGULAMA, GELİŞTİRME VE SERGİLEME DAĞARCICI

- 6.1 İkinci konumda barok ve Klasik dönem düzeye uygun dağarcık örnekleri
- 6.2 I.,II. Ve III. Konumları içeren, Barok ve Klasik dönem düzeye uygun dağarcık örnekleri

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

1. Değerlendirme, Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği esaslarına göre belirlenmelidir.

- Kursiyerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenim faaliyetler,

- Kursiyerin performansına dayalı olarak gerçekleştirilecek sınavlar,
 - Kursiyere kurs sonunda yapılan uygulamalı sınavlar,
- 100 puan üzerinden değerlendirilir.
2. Değerlendirme; ders öğretmeni tarafından yazılı, sözlü, uygulamalı sınavlar veya varsa ödev ya da projelere göre yapılır. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan dersin puanı veya notu, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan veya not, kursun başarı puanı ya da notu olarak değerlendirilir.
 3. Programların özelliğine göre sınavlar ve başarı değerlendirmesi bilişim teknolojisi kullanılarak da yapılabilir.
 4. Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

1. Keman
2. Keman metotları, notaları, müzik kayıtları.
3. Nota Sehpası

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara, kurs bitirme belgesi düzenlenir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

**MÜZİK VE GÖSTERİ SANATLARI ALANI
YAN FLÜT (BATI MÜZİĞİ) EĞİTİMİ
KURS PROGRAMI**

ANKARA, 2017

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI	1
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ.....	1
PROGRAMIN AMAÇLARI.....	1
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
PROGRAMIN KREDİSİ	2
PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ	3
MÜZİĞİN TEMEL ÖGELERİ	3
FLÜT ÇALMADA TEMEL TEKNİKLER.....	4
YAN FLÜTTE BİRİNCİ OKTAV VE İKİNCİ OKTAV SESLER.....	4
YAN FLÜT ÇALMADA 3.OKTAV SESLER İLE STACCATO VE LEGATO TEKNİĞİ.....	4
HIZ VE GÜRLÜK TERİMLERİ.....	5
DO MAJÖR VE LA MİNÖR DİZİLERİ	5
SOL MAJÖR VE Mİ MİNÖR DİZİLERİ	5
FA MAJÖR VE RE MİNÖR DİZİLERİ	5
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	6
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ.....	6
BELGELENDİRME	6

PROGRAMIN ADI

Yan Flüt Eğitimi (Batı Müziği)

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete' de Yayımlanan, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
3. Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarih ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen, Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı.
4. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 29/06/2016 tarih ve 44 sayılı Kararı ile kabul edilen Güzel Sanatlar Lisesi Çalgı Eğitimi Öğretim Programı.

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okur-yazar olmak,
2. 13 yaşını tamamlamış olmak.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

1. Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'nca yayınlanan Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına göre Atamaya Esas Olan alanı Müzik olan, tercihen ana çalgısı yan flüt olan öğretmenler veya
2. Fakülte ve konservatuvarların müzik ile ilgili bir lisans programını tamamlamış olup öğretmenlik formasyonu belgesine sahip olanlar görevlendirilir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Yan Flüt Eğitimi kurs programı ile bireylerin;

1. Gerekli ortam sağlandığında müzik yazısı temel öğeleri ile müzikte süre kavramını kullanabilmesi,
2. Flütte nefes alma-verme(diyafram) ilişkisi ve flüt tutuş pozisyonu öğretilmesi yoluyla flüt enstrümanına hâkimiyet kazanabilmesi,
3. Gerekli ortam sağlandığında yan flütte 1.oktav ve 2.oktav seslerini çalabilmesi,
4. Gerekli ortam sağlandığında flütte birinci, ikinci ve üçüncü oktav sesleri staccato ve legato tekniği ile çalabilmesi,
5. Gerekli ortam sağlandığında hız ve gürlük terimlerinin kullanım alanlarını fark edebilmesi,
6. Gerekli ortam sağlandığında yan flüt ile domajör ve la minör dizisini seslendirmesi,
7. Gerekli ortam sağlandığında yan flüt ile solmajör ve mi minör dizisini seslendirmesi,
8. Gerekli ortam sağlandığında yan flüt ile famajör ve re minör dizisini seslendirmesi, amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Programda, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim gibi ortak becerilerin yanı sıra, yan flüt öğretimine ait, sağ ve sol el koordinasyon becerisi, temiz ses elde etme becerisi, çeşitli üfleme tekniklerini uygulayabilme becerisi, deşifre becerisi, yorumlama becerisi, sahne ve performans becerileri yer almaktadır.
2. Kurs Programı, Milli Eğitim Bakanlığı'nda görevli uzman ve alan öğretmenleri ve alan uzmanları ile iş birliği içinde hazırlanmıştır.
3. Programın uygulanmasında kursiyer düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre ağırlıklı olarak bireysel öğrenmeyi destekleyici öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri kullanılır.
4. Öğretici, etkinlik (konser, sergi, festival, yarışma vb.) gezilerine önem vermelidir. Etkinlikleri planlarken, bir sonraki haftanın etkinlikleri dikkate alınarak planlama yapılması öğreticinin ve kursiyerlerin hazırlığı açısından önemlidir. Bu geziler aracılığı ile kursiyerlerin sanat zevki ve estetik duyguların genel kültürlerini geliştirmeleri sağlanmalıdır.
5. Bir kursiyerin motivasyonundaki en önemli etkenlerden biri de öğreticisini yan flüt çalarken izlemesidir. Bu konuda da öğreticiler kursiyerleri ile birlikte yan flüt icra ederek performansa dâhil olmalıdırlar.
6. Öğretici, kurumun bulunduğu çevre ve imkânları dikkate alarak programda örnek olarak verilen etkinlikleri aynen uygulayabilir ya da kendisi yeni etkinlikler geliştirebilir. Yeni etkinlikler geliştirilirken, kazanımlar ve farklı öğrenme stil ve zekâ türlerine sahip öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları göz önüne alınarak aktif öğrenmeye dayalı etkinlikler hazırlanmalıdır. Öğretici bilgi dağıtıcı rolü yerine, kursiyerlerin anlam kurmalarına yardımcı rolünü benimsemelidir.
7. Kursiyerlerin sanat ve sanat eserlerini anlamalarına yardımcı olabilmek amacıyla sanatçıların yaşamalarını ve çalışmalarını tanımalarına teşvik edilmelidir.
8. Öğretici kurs içi ve kurs dışı etkinlikler ile geliştireceği becerileri pekiştirmek için ödev verebilir.
9. Kursiyerlerin topluluk önünde yan flüt çalabilme güven duygusunu kazanabilmesi için konser ve dinleti etkinlikleri düzenlenmelidir.
10. Öğretici sadece öğrenme ürününü değil, öğrenme sürecini de değerlendirmelidir. Değerlendirmede geleneksel yöntemlerle alternatif değerlendirme yöntemleri birlikte kullanılarak kursiyerlerin tüm yeteneklerini değerlendirecek araç ve yöntemler kullanılmaya özen gösterilmelidir. Bu değerlendirme yöntemleri ve araçları; gözlem, performans ödevleri, vb.dir.
11. Program yaygın eğitim kurumlarında veya kurumlarca uygun görülen diğer yerlerde uygulanır.

12. Yan Flüt Eğitimi kursunu bitiren bireylere aşağıdaki tabloda verilen değerlerin kazandırılması hedeflenmiştir.

Değerler
Sorumluluk
Kurallara uyma
Çalışkanlık
Sabır
Nezaket
Duyarlılık

PROGRAM KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirme yapılmamaktadır.

PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Yan Flüt (Batı Müziği) Eğitimi Kurs programının süresi; günde en fazla 8 ders saati uygulanacak şekilde toplam 232 saattir.

Konular	Süre (Ders Saati)
Müziğin Temel Öğeleri	18
Flüt Çalmada Temel Teknikler	18
Yan Flütte Birinci Oktav Ve İkinci Oktav Sesler	34
Yan Flüt Çalmada 3.Oktav Sesler İle Staccato Ve Legato Tekniği	30
Hız Ve Gürlük Terimleri	30
Do Majör Ve La Minör Dizileri	34
Sol Majör Ve Mi Minör Dizileri	34
Fa Majör Ve Re Minör Dizileri	34
TOPLAM	232

İÇERİK

1.MÜZİĞİN TEMEL ÖGELERİ

- 1.1. Müzik Yazısı Temel Öğeleri
 - 1.1.1. Müziğin Tanımı,
 - 1.1.2. Müzik Yazısı,
 - 1.1.3. Dizek (Porte),
 - 1.1.4. Ölçü,
 - 1.1.5. Ölçü Çizgisi,
 - 1.1.6. Çift Ölçü Çizgisi,
 - 1.1.7. Bitirme (Final) Çizgisi,
 - 1.1.8. Müzikte Anahtar,
 - 1.1.9. Müzik Yazısında Kısaltma (Abbreviations) İşaretleri,

- 1.1.10. Müzikte Ses Değiştirici İşaretler
- 1.2. Müzikte Süre Kavramı
 - 1.2.1 Süre
 - 1.2.2. Ölçü (Usûl) ve Vuruş,
 - 1.2.3. Çoğaltma (Uzatma) Noktası,
 - 1.2.4. Çoğaltma Bağı (Legatura),

2. FLÜT ÇALMADA TEMEL TEKNİKLER

- 2.1. Yan Flüt
 - 2.1.1. Yan flütün tarihsel gelişimi
 - 2.1.2. Yan flütün yapısal özellikleri
- 2.2. Yan Flütü Tutuş Pozisyonu
 - 2.2.1. Flütü tutarken vücudun(kolların)alması gereken pozisyon
 - 2.2.2. Flütü kurallarına uygun tutuş(sağ ve sol el)
 - 2.2.3. Parmak tekniği
- 2.3. Yan Flütte Üfleme Tekniği
 - 2.3.1. Nefes alma-verme(diyafram)ilişkisi
 - 2.3.2. Temel dil vurma tekniğine yönelik diksiyon egzersizleri
 - 2.3.3. Ağızlıkla temel dil vurma tekniği(artikülasyon)

3. YAN FLÜTTE BİRİNCİ OKTAV VE İKİNCİ OKTAV SESLER

- 3.1. Birinci oktav do,re,mi,fasol,la,si seslerinin yeri
- 3.2. İkinci oktav do,re,mi,fa,sol,la,si seslerinin yeri
- 3.3. Yan flüt çalma tekniğine uygun olarak birlik, dörtlük, sekizlik ve onaltılık notaların tartımlanması.
- 3.4. Bağlama düzeni çalma tekniğine uygun olarak onaltılık ve sekizlik notaların tartımlanması,
- 3.5. Yan flüt çalma tekniğine uygun olarak çoğaltma (uzatma) noktalı kümelerin tartımlanması
- 3.6. Yan flüt çalma tekniğine uygun olarak senkoplu nota kümelerinin tartımlanması
- 3.7. Yan flüt çalma tekniğine uygun olarak kuvvetli zamanlarda susların tartımlanması
- 3.8. Birinci oktav ve ikinci oktav seslerine uygun etütler
- 3.9. Ses egzersizleri

4. YAN FLÜT ÇALMADA 3.OKTAV SESLER İLE STACCATO VE LEGATO TEKNİĞİ

- 4.1. Yan Flüt Çalmada 3.Oktav Sesler
 - 4.1.1. Yan Flütte Üçüncü Oktav(Do,Re,Mi,Fa,Sol,La,Si,Do)Sesleri

- 4.1.2. Yan Flütte Tüm Oktavlarda Ses Egzersizleri
- 4.2. Staccato Ve Legato Tekniği
 - 4.2.1. Flütte Tüm Oktavlarda Staccato Ve Legato Tekniğiyle İlgili Ses Egzersizleri

5. HIZ VE GÜRLÜK TERİMLERİ

- 5.1. Hız Terimleri
 - 5.1.1. Metronomunun kullanımı
 - 5.1.2. Largo, andante, moderato, allegro hız terimleri
- 5.2. Gürlük Terimleri
 - 5.2.1. Bağlama düzeninde dokuz zamanlı ritim kalıpları
 - 5.2.2. Piano (p), mezzoforte (mf), forte (f) gürlük terimleri

6. DO MAJÖR VE LA MİNÖR DİZİLERİ

- 6.1. Yan Flütte Do Majör Dizisi Ve Seslendirilmesi
 - 6.1.1. Yan flütte do majör dizisi
 - 6.1.2. Yan flütte do majör dizisinde çıkıcı ve inici alpejler.
 - 6.1.3. Yapılan do majör dizi ve alpej çalışmaları farklı artikülasyonlar ile çeşitlendirilir. (dilli-bağlı, bağlı-dilli, staccato)
- 6.2. Yan Flütte La Minör Dizisi Ve Seslendirilmesi
 - 6.2.1. Yan flütte la minör dizisi
 - 6.2.2. Yan flütte la minör dizisinde çıkıcı ve inici alpejler
 - 6.2.3. Yapılan la minör dizi ve alpej çalışmaları farklı artikülasyonlar ile çeşitlendirilir. (dilli-bağlı, bağlı-dilli, staccato)

7. SOL MAJÖR VE Mİ MİNÖR DİZİLERİ

- 7.1. Yan Flütte Sol Majör Dizisi Ve Seslendirilmesi
 - 7.1.1. Yan flütte sol majör dizisi
 - 7.1.2. Yan flütte Fa diyez notası
 - 7.1.3. Yapılan sol majör dizi ve alpej çalışmaları farklı artikülasyonlar çeşitlendirilir. (dilli-bağlı, bağlı-dilli, staccato)
- 7.2. Yan Flütte Mi Minör Dizisi Ve Seslendirilmesi
 - 7.2.1. Yan flütte mi minör dizisi
 - 7.2.2. Yan flütte fa diyez notası
 - 7.2.3. Yapılan mi minör dizi ve alpej çalışmaları farklı artikülasyonlar ile çeşitlendirilir. (dilli-bağlı, bağlı-dilli, staccato)

8. FA MAJÖR VE RE MİNÖR DİZİLERİ

- 8.1. Yan Flütte Fa Majör Dizisi Ve Seslendirilmesi

- 8.1.1. Yan flütte fa majör dizisi
- 8.1.2. Yan flütte si bemol notası
- 8.1.3. Yapılan fa majör dizi ve alpej çalışmaları farklı artikülasyonlar ile çeşitlendirilir.(dilli-bağlı, bağlı-dilli, staccato)
- 8.2. Yan Flütte Re Minör Dizisi Ve Seslendirilmesi
 - 8.2.1. Yan flütte re minör dizisi
 - 8.2.2. Yan flütte si bemol notası
 - 8.2.3. Yapılan re minör dizi ve alpej çalışmaları farklı artikülasyonlar ile çeşitlendirilir.(dilli-bağlı, bağlı- dilli, staccato)

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

1. Değerlendirme, Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği esaslarına göre belirlenmelidir. Buna göre,
 - Kursiyerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenim faaliyetler,
 - Kursiyerin performansına dayalı olarak gerçekleştirilecek sınavlar,
 - Kursiyere kurs sonunda uygulanan yazılı sınavlar,100 puan üzerinden değerlendirilir.
2. Değerlendirme; ders öğretmeni tarafından yazılı, sözlü, uygulamalı sınavlar veya varsa ödev ya da projelere göre yapılır. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan dersin puanı veya notu, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan veya not, kursun başarı puan ya da notu olarak değerlendirilir.
3. Programların özelliğine göre sınavlar ve başarı değerlendirmesi bilişim teknolojisi kullanılarak da yapılabilir.
4. Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

1. Ders kitabı olarak Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu materyaller kullanılmalıdır.
2. Programın uygulama sürecinde; kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri ve kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notlarından yararlanılabilir.
3. Programın uygulanabilmesi için müzik alanı standart donanımları ve programın gerektirdiği diğer donanımlar kullanılacaktır.

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara, kurs bitirme belgesi düzenlenir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

MÜZİK VE GÖSTERİ SANATLARI ALANI
KLASİK GİTAR EĞİTİMİ
KURS PROGRAMI

2016
ANKARA

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI.....	1
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI.....	1
EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ.....	1
PROGRAMIN AMAÇLARI.....	1
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	1
PROGRAM KREDİSİ.....	2
PROGRAM SÜRESİ ve İÇERİĞİ.....	3
1. MÜZİĞİN TEMEL ÖĞELERİ.....	3
2. GİTAR ÇALMANIN TEMELLERİ.....	3
3. GİTAR ÇALMADA OTURUŞ,TUTUŞ ve SAĞ EL TEKNİĞİ.....	3
4. GİTAR ÇALMADA SOL EL TEKNİĞİ ve SAĞ EL İLE UYUMU.....	3
5. GİTARDA 1. POZİSYON.....	3
6. İKİ PARTİLİ (BAS-EZGİ PARTİSİ) GİTAR MÜZİĞİ.....	3
7. GİTARDA TEKNİKLER.....	4
8. GİTARDA DİZİLER, KADANSLAR, ETÜTLER ve ESERLER.....	4
9. GİTAR DAĞARCIĞI.....	4
10.GİTAR MÜZİĞİNDE DÖNEMLER.....	4
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	4
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ.....	4
BELGELENDİRME	4

PROGRAMIN ADI
Gitar Eğitimi

PROGRAMIN DAYANAĞI

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 29/06/2016 tarih ve 44 sayılı Kararı ile kabul edilen Güzel Sanatlar Lisesi Çalgı Eğitimi (Gitar) Öğretim Programı

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okur-yazar olmak,
2. Altı yaşını doldurmuş olmak,
3. El, kol, parmaklar ve ayakları tam ve sağlıklı olmak
4. Kursa devam edebilecek fiziksel yeterliliğe sahip olmak.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

1. Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'nca yayınlanan Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına göre Atamaya Esas Olan alanı Müzik olan, tercihen ana çalgısı Gitar olan Müzik ile ilgili yükseköğretim programı veya fakülte mezunu olanlar,
2. Lisans düzeyinde tercihen Gitar eğitimi almış Müzik ile ilgili yükseköğretim programı veya fakülte mezunu olanlar (Devlet Konservatuvarları, Müzik ve Sahne Fakülteleri Mezunları) arasından pedagojik formasyonu olanlar, görevlendirilir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

- Gitar eğitimini tamamlayan bireyin;
1. Müziğin temel öğelerini açıklaması,
 2. Gitarda sol anahtarını yatay ve dikey olarak okuma, sağ ve sol el koordinasyon, deşifre, icra, sahne ve performans becerisi kazanmaları,
 3. Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık becerilerini geliştirmeleri,
 4. Müziğin dünyada ortak bir dil olduğu bilincini kazanmaları,
 5. Klasik ve folklorik türleri ile Türk müziği ve Batı müziği arasındaki fark ve benzerlikleri değerlendirmeleri,
 6. Gitar ile ilgili Türk müziği ve evrensel müzik eserlerinden bir dağarcık oluşturmaları,
 7. Gitarda birinci pozisyonda Apoyando tekniği ile çift ses çalışmalarını uygulaması,
 8. Gitarda Ezgi ve bas partisine dikkat ederek her iki partide yürüyücü çalışmaları uygulaması,
 9. Gitarda legato tekniğini, inici ve çıkıcı dizilerde uygulaması,
 10. Do Majör, La minör, Sol Majör, Mi minör, Fa Majör, Re minör tonlarında Dizi, Kadans, Etüt ve eserleri çalması,
 11. Öğrenilen tüm teknikleri ve konuları içeren, düzeyine uygun etüt ve eserleri çalması, amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Programda, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim gibi ortak becerilerin yanı sıra, gitar öğretimine ait, sağ ve sol el koordinasyon becerisi, temiz ses elde etme becerisi, çeşitli yay şekillerini uygulayabilme becerisi, çeşitli yay tekniklerini uygulayabilme becerisi, deşifre becerisi, yorumlama becerisi, sahne ve performans becerileri yer almaktadır.
2. Kurs Programı, Milli Eğitim Bakanlığı'nda görevli uzman ve alan öğretmenleri ve alan uzmanları ile iş birliği içinde hazırlanmıştır.
3. Programın uygulanmasında kursiyer düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre ağırlıklı olarak bireysel öğrenmeyi destekleyici öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri kullanılır.

4. Öğretici, etkinlik (konser, sergi, festival, yarışma vb.) gezilerine önem vermelidir. Etkinlikleri planlarken, bir sonraki haftanın etkinlikleri dikkate alınarak planlama yapılması öğreticinin ve kursiyerlerin hazırlığı açısından önemlidir. Bu geziler aracılığı ile kursiyerlerin sanat zevki ve estetik duyguların genel kültürlerini geliştirmeleri sağlanmalıdır.
5. Bir kursiyerin motivasyonundaki en önemli etkenlerden biri de öğreticisini gitarı çalarken izlemesidir. Bu konuda da öğreticiler kursiyerleri ile birlikte gitarı icra ederek performansa dâhil olmalıdırlar.
6. Öğretici, kurumun bulunduğu çevre ve imkânları dikkate alarak programda örnek olarak verilen etkinlikleri aynen uygulayabilir ya da kendisi yeni etkinlikler geliştirebilir. Yeni etkinlikler geliştirilirken, kazanımlar ve farklı öğrenme stil ve zekâ türlerine sahip öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları göz önüne alınarak aktif öğrenmeye dayalı etkinlikler hazırlanmalıdır. Öğretici bilgi dağıtıcı rolü yerine, kursiyerlerin anlam kurmalarına yardımcı rolünü benimsemelidir.
7. Kursiyerlerin sanat ve sanat eserlerini anlamalarına yardımcı olabilmek amacıyla sanatçıların yaşamlarını ve çalışmalarını tanımlarına teşvik edilmelidir.
8. Öğretici kurs içi ve kurs dışı etkinlikler ile geliştireceği becerileri pekiştirmek için ödev verebilir.
9. Öğrencilere sahne deneyimi kazandırmak için konser olanakları sağlanmalı ve sahneye çıkmaları için cesaret verilmelidir.
10. Öğretici sadece öğrenme ürününü değil, öğrenme sürecini de değerlendirmelidir. Değerlendirmede geleneksel yöntemlerle alternatif değerlendirme yöntemleri birlikte kullanılarak kursiyerlerin tüm yeteneklerini değerlendirecek araç ve yöntemler kullanılmaya özen gösterilmelidir. Bu değerlendirme yöntemleri ve araçları; gözlem, performans ödevleri, vb.dir.
11. Program yaygın eğitim kurumlarında veya kurumlarca uygun görülen diğer yerlerde uygulanır.
12. Müzik manevi, kültürel ve evrensel değerlerin sanat yoluyla aktarılmasında önemli bir yer tutmaktadır. Kursiyerler müzik ile hayat boyu öğrenme ve kariyer becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak yaratıcı yeterlilikler ve beceriler edinebilir; bu kazanımları diğer konu alanlarına uygulayabilirler. Bu bakımdan öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek tabloda sunulan değerlere ilişkin çalışma ve etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinlik ve çalışmalar planlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir.

Değerler
Sevgi
Saygı
Sorumluluk
Çalışkanlık
Alçak gönüllülük
Doğruluk ve dürüstlük
Empati/Sempati

PROGRAM KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirme yapılmamaktadır.

PROGRAM SÜRESİ ve İÇERİĞİ

Kurs programının süresi günde 8 ders saatini geçmemek koşuluyla toplam **240** ders saatidir.

Konular	Süre (Ders Saati)
Müziğin Temel Öğeleri	15
Gitar Çalmanın Temelleri	35
Gitar Çalmada Oturuş, Tutuş Ve Sağ El Tekniği	25
Gitar Çalmada Sol El Tekniği Ve Sağ El İle Uyum	25
Gitarda 1. Pozisyon	25
İki Partili (Bas-Ezgi Partisi) Gitar Müziği	25
Gitarda Teknikler	25
Gitarda Diziler, Kadanslar, Etütler Ve Eserler	25
Gitar Dağarcığı	25
Gitar Müziğinde Dönemler	15
TOPLAM	240

- MÜZİĞİN TEMEL ÖĞELERİ
 - Müzik nedir?
 - Müzik yazısına giriş
 - Nota Değerleri
 - Sus Değerleri
 - Ölçü, ölçü sayısı, ölçü çizgisi, bitiş çizgisi, dolap ve dönüş işaretleri, tekrar işaretleri
 - Uzatma Noktası, Uzatma Bağı
 - Ses Değiştirici İşaretler
- GİTAR ÇALMANIN TEMELLERİ
 - Gitarın tarihçesi,
 - Gitarın yapısı ve Bölümleri
 - Tırnakların işlevi
 - Gitar müziği yazımında kullanılan temel işaretler,
- GİTAR ÇALMADA OTURUŞ, TUTUŞ ve SAĞ EL TEKNIĞİ
 - Gitarla Oturuş
 - Gitarı Tutuş
 - Sağ El Tekniği
 - Desteksiz(Tirando) Vuruş
 - Arpej Tekniği
- GİTAR ÇALMADA SOL EL TEKNIĞİ ve SAĞ EL İLE UYUMU
 - Sol El Tekniği
 - Sol Elde Bağımsızlaştırma Çalışmaları
 - Gitar Çalmada Sağ ve Sol Elin Uyum
- GİTARDA 1. POZİSYON
 - Destekli Vuruş (Apoyando Tekniği)
 - I. Pozisyonda Tizler
 - I. Pozisyonda Baslar
 - I. Pozisyonda Çift Ses Çalışmaları
- İKİ PARTİLİ (BAS-EZGİ PARTİSİ) GİTAR MÜZİĞİ
 - Bas Partisi Tutan Ses, Ezgi Partisi Yürüyücü olan Çalışmalar

- 6.2. Ezgi Partisi Tutan Ses, Bas Partisi Yürüyücü Olan Çalışmalar
- 6.3. Her İki Partide Yürüyücü Çalışmalar
- 7. GİTARDA TEKNİKLER
 - 7.1. Bağlı (Legatolu) Çalma Teknikleri
 - 7.2. Çıkıcı Bağ
 - 7.3. İnici Bağ
- 8. GİTARDA DİZİLER, KADANSLAR, ETÜTLER ve ESERLER
 - 8.1. Do Majör Dizi, Kadans, Etüt, Eser
 - 8.2. La Minör Dizi, Kadans, Etüt, Eser
 - 8.3. Sol Majör Dizi, Kadans, Etüt, Eser
 - 8.4. Mi Minör Dizi, Kadans, Etüt, Eser
 - 8.5. Fa Majör Dizi, Kadans, Etüt, Eser
 - 8.6. Re Minör Dizi, Kadans, Etüt, Eser
- 9. GİTAR DAĞARCIĞI
 - 9.1. Uygulama, Geliştirme, Sergileme Dağarcığı
 - 9.1.1. Öğrenilen tüm teknik ve teorik bilgilere uygun etüt çalışması
 - 9.1.2. Öğrenilen tüm teknik ve teorik bilgilere uygun eser çalışması
- 10. GİTAR MÜZİĞİNDE DÖNEMLER
 - 10.1. Barok Dönemi
 - 10.2. Klasik Dönem
 - 10.3. Romantik Dönem
 - 10.4. Çağdaş Dönem

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

- 1. Ölçme ve değerlendirme ile ilgili açıklamaların aşağıdaki hususları içerecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.
- 2. Kurs programı sonunda kazanımların değerlendirebilmesi için UYGULAMALI sınav yapılacaktır.
- 3. Sınavda tüm kazanımların değerlendirilmesi yapılacaktır.
- 4. Kursiyerin, program ile kazandıkları amaç ve hedef davranışlar ölçülecektir.
- 5. Başarılı olabilmek için uygulamalı sınavda en az 50 puan alınması gereklidir.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

- 1. Gitar
- 2. Gitar Eğitimi Etüt ve Eser kitapları, Müzik kayıtları.
- 3. Nota sehпасı ve ayaklık.

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara, kurs bitirme belgesi düzenlenir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

MÜZİK VE GÖSTERİ SANATLARI ALANI
PİYANO I
KURS PROGRAMI

2016
ANKARA

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI	1
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI	1
EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ	1
PROGRAMIN AMAÇLARI	1
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	1
PROGRAM SÜRESİ ve İÇERİĞİ	3
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	4
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ	4
BELGELENDİRME	4

PROGRAMIN ADI

Piyano I

PROGRAMIN DAYANAĞI

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 29/06/2016 tarih ve 44 sayılı Kararı ile kabul edilen Güzel Sanatlar Lisesi Piyano Öğretim Programı (9, 10 ve 11. Sınıflar)

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okur-yazar olmak ,
2. El, kol, parmaklar ve ayakları tam ve sağlıklı olmak
3. Kursa devam edebilecek fiziksel yeterliliğe sahip olmak.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

(Değ: 06.11.2019 / 21871795 Makam Onayı) Kurs programının uygulanmasında öncelik sırasına göre;

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelgeye" göre, Müzik öğretmeni olarak atanmış, öğretmen bulunamaması durumunda öğretmen olarak atanabilecek nitelikte olanlar,

2. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge" ile Müzik Alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları / fakülte mezunları,

3. Müzik Alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi, öğretim görevlileri,

4. En az lise mezunu olup, en az 1 yıl (eğitim öğretim yılı) piyano eğitimi aldığına veya piyano eğitimi verdiğiğine ilişkin belgeye sahip olanlar,

Eğitimci olarak görevlendirilir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Piyano I eğitimini tamamlayan bireylerin,

1. I. basamak müzik teorisini açıklaması,
2. I. basamak piyano tekniklerini uygulaması,
3. I. basamak piyano edebiyatından seçme parçaları tekniğine uygun çalması, amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Programda, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim gibi ortak becerilerin yanı sıra, piyano öğretimine ait, sağ ve sol el koordinasyon becerisi, temiz ses elde etme becerisi, piyano tekniklerini uygulayabilme becerisi, deşifre becerisi, yorumlama becerisi, sahne ve performans becerileri yer almaktadır.
2. Kurs Programı, Milli Eğitim Bakanlığı'nda görevli uzman ve alan öğretmenleri ve alan uzmanları ile iş birliği içinde hazırlanmıştır.
3. Programın uygulanmasında kursiyer düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre ağırlıklı olarak bireysel öğrenmeyi destekleyici öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri kullanılır.

4. Öğretici, etkinlik (konser, sergi, festival, yarışma vb.) gezlerine önem vermelidir. Etkinlikleri planlarken, bir sonraki haftanın etkinlikleri dikkate alınarak planlama yapılması öğreticinin ve kursiyerlerin hazırlığı açısından önemlidir. Bu geziler aracılığı ile kursiyerlerin sanat zevki ve estetik duyguların genel kültürlerini geliştirmeleri sağlanmalıdır.
5. Bir kursiyerin motivasyonundaki en önemli etkenlerden biri de öğreticiyi piyano çalarken izlemesidir. Bu konuda da öğreticiler kursiyerleri ile birlikte piyano çalarak performansa dâhil olmalıdırlar.
6. Öğretici, okulun bulunduğu çevre ve imkânları dikkate alarak programda örnek olarak verilen etkinlikleri aynen uygulayabilir ya da kendisi yeni etkinlikler geliştirebilir. Yeni etkinlikler geliştirilirken, kazanımlar ve farklı öğrenme stil ve zekâ türlerine sahip kursiyerlerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları göz önüne alınarak aktif öğrenmeye dayalı etkinlikler hazırlanmalıdır. Öğretici bilgi dağıtıcı rolü yerine, kursiyerlerin anlam kurlmalarına yardımcı rolünü benimsemelidir.
7. Kursiyerlerin sanat ve sanat eserlerini anlamalarına yardımcı olabilmek amacıyla sanatçıların yaşamlarını ve çalışmalarını tanımalarına teşvik edilmelidir.
8. Öğretici, kursiyerlerin kurs içi ve kurs dışı etkinlikler ile geliştireceği becerileri pekiştirmek için kursiyerlere ödev verebilir.
9. Kursiyerlerin topluluk önünde piyano çalabilme güven duygusunu kazanabilmesi için konser ve dinleti etkinlikleri düzenlenmelidir.
10. Öğretici sadece öğrenme ürününü değil, öğrenme sürecini de değerlendirmelidir. Değerlendirmede geleneksel yöntemlerle alternatif değerlendirme yöntemleri birlikte kullanılarak kursiyerlerin tüm yeteneklerini değerlendirecek araç ve yöntemler kullanılmaya özen gösterilmelidir. Bu değerlendirme yöntemleri ve araçları; gözlem, performans ödevleri, görüşmeler vb.dir.
11. Program yaygın eğitim kurumlarında veya kurumlarca uygun görülen diğer yerlerde uygulanır.
12. Müzik manevi, kültürel ve evrensel değerlerin sanat yoluyla aktarılmasında önemli bir yer tutmaktadır. Kursiyerler müzik ile hayat boyu öğrenme ve kariyer becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak yaratıcı yeterlilikler ve beceriler edinebilir; bu kazanımları diğer konu alanlarına uygulayabilirler. Bu bakımdan öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek tabloda sunulan değerlere ilişkin çalışma ve etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinlik ve çalışmalar planlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir.

Değerler
Sevgi Saygı Sorumluluk Çalışkanlık Açık gönüllülük Doğruluk ve dürüstlük Empati

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programında kredilendirme yapılmamaktadır.

PROGRAM SÜRESİ ve İÇERİĞİ

Kurs programının süresi günde 8 ders saatini geçmemek koşuluyla toplam **232** ders saatidir.

Konular	Süre (Ders Saati)
Temel Müzik Teorisi	30
Piyano Çalmada Duruş, Oturuş	120
I. Basamak Piyano Edebiyatından E serler	82
TOPLAM	232

1. TEMEL MÜZİK TEORİSİ

- 1.1. Müziksel İşitme Okuma
 - 1.1.1. Majör ve minör.
 - 1.1.2. 2/4, 3/4, 4/4, ölçü birimi.
 - 1.1.3. Ses değiştirici işaretler.
 - 1.1.4. Yatay ve dikey çokseslilik.
 - 1.1.5. Solfej çalışmaları.
 - 1.1.6. Dikte (tek sesli tek bemol/diyezli tonlarda.)
 - 1.1.7. Nüanslar.
 - 1.1.8. Tempolar.
- 1.2. Armoni
 - 1.2.1. Diziler ve akorları.
 - 1.2.2. Majör ve minör dizilerde temel dereceler. (I, VI, V)
 - 1.2.3. Akor bağlantılarının temel ilkeleri.
- 1.3. Müzik Biçimleri
 - 1.3.1. Müzikte motif
 - 1.3.2. Piyanoda motif analizi.
 - 1.3.3. Motif geliştirme.
 - 1.3.4. AB şarkı formu.
 - 1.3.5. ABA şarkı formu.

2. PİYANO ÇALMADA DURUŞ, OTURUŞ

- 2.1. Piyanoda oturma pozisyonu.
- 2.2. Doğru el pozisyonu.
- 2.3. Parmak dengesi.
- 2.4. Kol dengesi.
- 2.5. Beden dengesi.

- 2.6. Bacak dengesi.
- 2.7. Salt parmak tekniği.
- 2.8. Ağırılık tekniği
- 2.9. Başparmak geçidi

3.1. BASAMAK PİYANO EDEBİYATINDAN ESERLER

- 3.1. Yanaşık notalar.
- 3.2. Atlamalı notalar
- 3.3. Çalınan eserin modülasyonu.
- 3.4. Legato ve Staccato.
- 3.5. Nüanslar
- 3.6. Parmak numarası okuma ve yazma.
- 3.7. Piyano eserini çalışma aşamaları.
- 3.8. Piyano çalmada tempo ve ritmik yapı.
- 3.9. Piyanoda deşifre.
- 3.10. I. basamak piyano edebiyatı.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

1. Ölçme ve değerlendirme ile ilgili açıklamaların aşağıdaki hususları içerecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.
2. Kurs programı sonunda kazanımların değerlendirebilmesi için UYGULAMALI sınav yapılacaktır.
3. Sınavda tüm kazanımların değerlendirilmesi yapılacaktır.
4. Kursiyerin, program ile kazandıkları amaç ve hedef davranışlar ölçülecektir.
5. Başarılı olabilmek için uygulamalı sınavda en az 50 puan alınması gereklidir.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

1. Piyano.
2. Piyano dersi için piyano başlangıç kitapları ve II. basamak piyano edebiyatından seçme eserler.
3. Müziksel işitme okuma konuları için solfej kitapları.
4. Am onî kitapları.
5. Müzik biçimleri kitapları.
6. Notalar ve müzik kayıtları kaynak araç gereç olarak kullanılır.

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara, kurs bitirme belgesi düzenlenir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

SES EĞİTİMİ
KURS PROGRAMI

Ankara, 2016

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI.....	1
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI.....	1
EĞİTİCİLERİN NİTELİĞİ	1
PROGRAMIN AMAÇLARI.....	1
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR.....	2
PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ.....	3
SESİN ÖZELLİKLERİ	3
SES BOZUKLUĞUNA SEBEP OLAN ETMENLER.....	3
NÜANS.....	3
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR.....	4
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ GEREÇLER	4
BELGELENDİRME.....	5

PROGRAMIN ADI:

Ses Eğitimi

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete' de Yayımlanan, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
2. Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarih ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen, Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı,

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okur-yazar olmak,
2. 13 yaşını tamamlamış olmak.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Sırasıyla,

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına göre atanan; müzik öğretmenleri,
2. Fakülte ve konservatuvarların opera, şan, opera ve şan eğitimi bölümü mezunları, görevlendirilir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Ses Eğitimi kursunu bitiren bireyin,

1. Sesin öğelerini bilmesi,
2. İnsandaki ses sistemini tanıması,
3. Sesin oluşumundaki organları tanıması ve kullanması,
4. Sesini müzik eğitiminde kullanması,
5. Ses türlerini bilmesi ve kullanması,
6. Ses bozukluğuna neden olan etmenleri bilmesi ve gidermesi,
7. Sesini doğru bir şekilde kullanması,

amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Ses eğitimi; bireylere konuşma ve/veya şarkı söylemede seslerini doğru, etkili ve güzel kullanabilmeleri için gerekli bilgi ve becerilerin kazandırıldığı bir özel alan eğitimidir. Ses eğitimi her tür müzik eğitimi ve her düzeydeki eğitim basamağında

uygulanır. Ses eğitimi şarkı söyleme eğitimi ve şan eğitimi gibi ses eğitimi türlerini kapsar. Ses eğitimi programıyla bireylerin ses özelliklerini bilmesi ve sesini doğru kullanması için gerekli bilgi ve becerilerin kazanması hedeflenmektedir.

2. Kurs Programı, Millî Eğitim Bakanlığında görevli uzmanlar, alan öğretmenleri ve alan uzmanları ile iş birliği içinde hazırlanmıştır.
3. Programın uygulanmasında ağırlıklı olarak bireysel ve grup öğretimini destekleyici yöntem ve teknikler uygulanır.
4. Program, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim kurumlarında veya diğer kurumlarca açılan ve eğitim-öğretime uygun ortamlarda uygulanır.
5. Ses eğitimi kurs programının amaçları ve içeriği yoluyla kursa katılan bireylere aşağıdaki tabloda verilen değerlerin kazandırılması ve bu yolla bireylerin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Değerler
Kurallara uyma
Sabır
Sorumluluk
Nezakət
Yardımlaşma
Duyarlılık

7. Programın uygulanmasında hayat boyu rehberlik hizmeti sunan eğiticiler, kursiyerlerin kişisel ve mesleki nedenlerle yeterliliklerinin değişmesi ve gelişmesine katkıda bulunacak bir rehber niteliğinde olmalıdır.
8. Program süresince kursiyerlere program içeriğinin öğretilmesi için ihtiyaç duyduğu araç, gereç ve malzemeler temin edilmeli, donanımlar sağlanmalı ve gerektiğinde bilgisayar destekli öğretim faaliyetlerinden (slaytlar, akıllı tahtalar) faydalanılmalıdır.
9. Program süresince bireylerin merak uyandırma ve planlama, araştırma ve keşfetme, çözümleme ve derinleştirme, paylaşma ve yaşantıya uygulama etkinliklerini gerçekleştirmeleri sağlanarak bireyin öğrenmeye etkin katılımı desteklenmelidir.
7. Kurs dışında bireylerin öğrendiklerini pekiştirmek için kendi kendine öğrenme faaliyetleri yapması teşvik edilmelidir.
8. Program sonunda bireyin Araştırma Teknikleri kurs düzeyinin ölçülmesi için değerlendirme yapılmalıdır.

PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; günde en fazla 8 ders saati uygulanacak şekilde toplam 322 ders saatidir.

Konular	Süre (Ders Saati)
Sesin Öğeleri	104
Ses Bozukluğuna Sebep Olan Etmenler	104
Nüans	114
TOPLAM	322

İÇERİK

1. SESİN ÖGELERİ

- 1.1. Sesin Tanımı,
- 1.2. Sesin oluşumunda rol oynayan organlar,
- 1.3. İnsan sesinin müzik eğitimindeki önemi,
- 1.4. Ses türleri,
- 1.5. Mutasyon döneminde sesin değişim gelişim ve işleyiş özellikleri.

2.SES BOZUKLUĞUNA SEBEP OLAN ETMENLER

- 2.1 Duruş,
- 2.2. Solunum ve geliştirici çalışmalar,
- 2.3.İç ve dış yumuşama etkileri ve ilgili çalışmalar,
- 2.4. Diksiyon ve ilgili çalışmalar,
- 2.5.Artikalasyon ve ilgili çalışmalar,
- 2.6. Entonasyon ve ilgili çalışmalar
- 2.7. Rezonans ve ilgili çalışmalar,
- 2.8.Registre ve ilgili çalışmalar,
- 2.9. Legato, staccato ve ilgili çalışmalar,
- 2.10.Vibrato ve ilgili çalışmalar,
- 2.11.Crescendo, decrescendo ve ilgili çalışmalar,
- 2.12 İnici ve çıkıcı dizi ve aralık çalışmaları,

3.NÜANS

- 3.1. Okul şarkıları,
- 3.2. Halk türküleri,

- 3.3. Marjlar,
- 3.4. Kanonlar,
- 3.5. Çok sesli eserler,
- 3.6. Ses etütleri (concone, panofka, vaccai vb).

ÖLÇME DEĞERLENDİRME İLE İLGİLİ ESASLAR

1. Değerlendirme, Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği esaslarına göre;
 - Kursiyerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenim faaliyetler,
 - Kursiyerin performansına dayalı olarak gerçekleştirilecek sınavlar,
 - Kursiyere kurs sonunda yapılan uygulamalı sınavlar,100 puan üzerinden yapılır.
2. Değerlendirme; ders öğretmeni tarafından yazılı, sözlü, uygulamalı sınavlar veya varsa ödev ya da projelere göre yapılır. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan dersin puanı veya notu, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan veya not, kursun başarı puan ya da notu olarak değerlendirilir.
3. Programların özelliğine göre sınavlar ve başarı değerlendirmesi bilişim teknolojisi kullanılarak da yapılabilir.
4. Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ GEREÇLERİ

1. Ders kitabı olarak Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu materyaller kullanılmalıdır.
2. Programın uygulama sürecinde; kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri ve kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notlarından yararlanılabilir.
3. Programın uygulanabilmesi için alan standart donanımları ve programın gerektirdiği diğer donanımlar kullanılacaktır.

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara, kurs bitirme belgesi düzenlenir.

EK 5

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
YAYGIN EĞİTİM KURUMLARI ÇERÇEVE KURS PROGRAMI**

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

**YAYGIN EĞİTİM KURUMLARI
ÇERÇEVE KURS PROGRAMI**

Ankara, 2016

İÇİNDEKİLER

YAYGIN EĞİTİM KURSLARI ÇERÇEVE PROGRAMI	1
1. GENEL AÇIKLAMALAR	1
2. KURS PROGRAMLARINDA BULUNMASI GEREKEN ÖĞELER	1
2.1 KURS PROGRAMINDA YER ALACAK ÖGELERLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR	2
2.1.1 PROGRAMIN ADI	2
2.1.2 PROGRAMIN DAYANAĞI	2
2.1.3 PROGRAMIN GİRİŞ KOŞULLARI	2
2.1.4 EĞİTİCİLERİN NİTELİĞİ	2
2.1.5 PROGRAMIN AMAÇLARI	2
2.1.6 PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	2
2.1.7 PROGRAMIN KREDİSİ	3
2.1.8 PROGRAM İÇERİĞİNDE YER ALAN MODÜL TABLOSU VE ÖĞRENME KAZANIMLARI VE SÜRESİ	3
2.1.9 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	4
2.1.10 PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ	4
2.1.11 BELGELENDİRME	4

YAYGIN EĞİTİM KURSLARI ÇERÇEVE PROGRAMI

Çerçeve programı; yaygın eğitim kurumlarında uygulanacak kurs programlarının kapsamını, dikkate alınması gereken hususları ve programda bulunması gereken bölümler ile bu bölümlerin içeriklerinde yer alacak hususları tanımlar.

1. GENEL AÇIKLAMALAR

1. Bu çerçeve kurs programı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ve Millî Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine dayalı olarak hazırlanmıştır.
2. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünce hazırlanan kurs programlarında 2. maddede belirtilen öğeler yer alır.
3. Yaygın eğitim kurumlarında uygulanan kurslarda kazanılan krediler; Talim ve Terbiye Kurulunun 29.11.2013 tarihli ve 135 sayılı Kararı ile kabul edilen "Mesleki ve Teknik Eğitimde Kredilendirme Esasları" doğrultusunda yapılır.
4. Talim ve Terbiye Kurulunca kabul edilen ve hâlen uygulanmakta olan mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında uygulanan çerçeve öğretim programları; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarına ait öğretim programları ile özel kurs programları, esasta bir değişiklik yapılmadan "Yaygın Eğitim Çerçeve Kurs Programı"na uyarlanabilir. Hazırlanan kurs programlarında; esas alınan çerçeve öğretim programları, öğretim programları, kurs programları vb.nin Talim ve Terbiye Kurulunca kabulüne dair kararının tarih ve sayısına açık bir şekilde yer verilir. Bu şekilde hazırlanan kurs programları; Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünce onaylanarak yaygın eğitim kurumlarında uygulanabilir.

2. YAYGIN EĞİTİM KURS PROGRAMLARINDA BULUNMASI GEREKEN ÖGELER

1. PROGRAMIN ADI
2. PROGRAMIN DAYANAĞI
3. PROGRAMIN GİRİŞ KOŞULLARI
4. EĞİTİCİLERİN NİTELİĞİ
5. PROGRAMIN AMAÇLARI
6. PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR
7. PROGRAMIN KREDİSİ
8. PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ
9. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR
10. PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ
11. BELGELENDİRME

4. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları , Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge ile **Müzik** alanında/alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları/fakülte mezunları,

PROGRAMIN AMAÇLARI

Çello Eğitimi kurs programını bitiren bireyin,

1. Çellonun tarihsel süreçteki değişimi ve gelişimi hakkında bilgi sahibi olması,
2. Çellonun yapısal özelliklerini tanıması,
3. Çello çalmada temel davranış ve becerileri kavraması ve uygulaması,
4. Temel müzik eğitimi ile ilgili davranış ve becerileri kavraması ve uygulaması,
5. Çelloda teknik ve müzikal gelişimini sağlamada sorumluluk bilinci kazanması ,
6. Türk ve Dünya Müziği eserlerinden bir dağarcık oluşturması,
7. Bireysel sahne performanslarında kaygı düzeyini asgariye indirmesi,
8. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmesi,

amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Programın hazırlanması aşamasında kursiyerlerin özellikle çalgılarıyla duygusal anlamda bütünleşmeleri, belleklerini, seslendirme ve yorumlama yetilerini geliştirmeleri, Türk ve Dünya Müziğini tanıma amaçları güdülmüştür. Bu amaçla hazırlanan programın uygulanmasında da özellikle ünite başlıkları ve kazanımlardaki içerik sınırlamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.
2. Öğretmen kazanımları gerçekleştirirken kursiyerin motivasyonunu, hazır bulunuşluk düzeyini dikkate almalıdır.
3. Öğretmen programın kazanımları ile örtüşen farklı eserleri kursiyere verebilir. Bu durumda öğretmenin göz önünde bulundurması gereken en önemli hususlardan birisi, eserin teknik düzey olarak kursiyere uygunluğudur. Yanlış eser seçiminin kursiyerin başarısını olumsuz yönde etkileyeceği unutulmamalıdır. Programdaki kazanımların

.....KURSU MODÜLLERİ VE ZAMAN TABLOSU			
MODÜL ADI	KAZANIM	ÖĞRENME KAZANIMLARI	SÜRE
TOPLAM KURS SÜRESİ (Saat):			

*Kurs süresi (uygulamada ortaya çıkabilecek ihtiyaçlar gerekçelendirilmek suretiyle) yukarıdaki tabloda yer alan toplam sürenin altına inmemek şartıyla esnek bir şekilde uygulanabilir. Kursun kredisi tabloda yer alan toplam kurs süresi üzerinden hesaplanır.

2.1.9. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Ölçme ve değerlendirme ile ilgili açıklamaların aşağıdaki hususları içerecek şekilde düzenlenmesi gerekir:

- 1) Ölçme ve değerlendirme faaliyetleri kursun amaçları ve kazanımları ile uyumlu olmalıdır.
- 2) Kursun hangi aşamalarında gerçekleştirileceği belirtilmelidir.
- 3) Hangi yöntem, teknik ve araçların kullanılacağı belirtilmelidir.
- 4) Başarım ölçütleri bilgi, beceri ve yeterlikler bazında açıklanmalıdır.
- 5) Not verme/puanlamanın nasıl yapılacağı belirtilmelidir.

2.1.10. PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

1. Programın uygulama sürecinde yararlanılacak kaynak araç-gereçlerin programın amaçlarını gerçekleştirecek nitelikte öğretim yöntem ve tekniklerine uygun olması önem taşımaktadır. Kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notlarından yararlanılabilir.
2. Bu bölümde programda uygulanacak araç gereçlerin listesi verilecektir.

2.1.11. BELGELENDİRME

Yaygın eğitim kursunun sonunda verilecek belge, sertifika, not döküm çizelgesi, Europass Sertifika Eki vb. konulara ait açıklamalara yer verilir.

EK 6

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MÜZİK VE GÖSTERİ SANATLARI ALANI VİYOLONSEL EĞİTİMİ ÖNERİ KURS PROGRAMLARI

PROGRAMIN ADI

Viyolonsel Eğitimi II

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 1),
2. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
3. 11.04.2018 tarihli ve 30388 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği,
4. Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarihli ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı,
5. “Halk Eğitimi Merkezi Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Viyolonsel Eğitimine Yönelik Kurs Program Önerisi” adlı Yüksek Lisans Tez çalışmasının bulguları doğrultusunda programın dayanağı belirlenmiştir

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okur-yazar olmak
2. 7 yaşını tamamlamış olmak
3. 18 yaş altı kursiyerler için veli/vasi izin belgesi
4. Kursun gerektirdiği eğitimi tamamlayabilecek fiziksel ve zihinsel yeterliliğe ve temel müzik yeteneğine sahip olmak
5. Viyolonsel (Çello) enstrümanına sahip olmak
6. I. Dönem viyolonsel kurs programını tamamlamış olmak

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Kurs programının uygulanmasında eğiticiler aşağıdaki öncelik sırasına göre görevlendirilirler;

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelgeye" göre
2. Müzik alan öğretmeni olarak atananlar, bu alanlarda Hayat Boyu Öğrenme Kurumlarındaki öğretmenler
3. Müzik alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi, öğretim görevlileri,
4. Resmi kurumlarda çalışanlardan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge ile Müzik alanında/alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları/fakülte mezunları,
5. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge ile Müzik alanında/alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları/fakülte mezunları,

PROGRAMIN AMAÇLARI

Viyolonsel Eğitimi kurs programını bitiren bireyin,

1. Viyolonselin tarihsel süreçteki değişimi ve gelişimi hakkında bilgi sahibi olması,
2. Viyolonselin yapısal özelliklerini tanıması,
3. Viyolonsel çalmada temel davranış ve becerileri kavraması ve uygulaması,
4. Temel müzik eğitimi ile ilgili davranış ve becerileri kavraması ve uygulaması,
5. Viyolonselde teknik ve müzikal gelişimini sağlamada sorumluluk bilinci kazanması,
6. Türk ve Dünya Müziği eserlerinden bir dağarcık oluşturma,
7. Bireysel sahne performanslarında kaygı düzeyini asgariye indirmesi,
8. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk ve iş birliği bilinci geliştirmesi, amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Programın hazırlanması aşamasında kursiyerlerin özellikle çalgılarıyla duygusal anlamda bütünleşmeleri, belleklerini, seslendirme ve yorumlama yetilerini geliştirmeleri, Türk ve Dünya Müziğini tanıma amaçları güdülmüştür. Bu amaçla hazırlanan programın uygulanmasında da özellikle ünite başlıkları ve kazanımlardaki içerik sınırlamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

2. Öğretmen kazanımları gerçekleştirirken kursiyerin motivasyonunu, hazır bulunuşluk düzeyini dikkate almalıdır.
3. Öğretmen programın kazanımları ile örtüşen farklı eserleri kursiyere verebilir. Bu durumda öğretmenin göz önünde bulundurması gereken en önemli hususlardan birisi, eserin teknik düzey olarak kursiyere uygunluğudur. Yanlış eser seçiminin kursiyerin başarısını olumsuz yönde etkileyeceği unutulmamalıdır. Programdaki kazanımların sıralanışı, dersin işleniş sırası olarak düşünülmelidir. Dolayısıyla seçilen eserlerin de kursiyerden beklenen kazanımlara uygun olması, öğretici özellikler taşıması gerekmektedir.
4. Dinleme çalışmalarında kursiyerlerin eserlerin müziksel ve dönem özellikleri, seslendirme, yorumlama özelliklerini dikkate alarak fikir edinmeleri sağlanmalıdır.
5. Programda kursiyerlerin yaş gruplarını da dikkate alarak popüler müziklerden yararlanılması düşünülmüştür. Dolayısıyla öğretmen kursiyerlerin taleplerini ve program kazanımlarını gözetenek farklı türlerdeki eserlerden yararlanabilir.
6. Kursiyerler müzikte öğrendiklerini diğer konu alanlarına uygulayabilirler. Doğru şartlar altında hayat boyu öğrenme ve kariyer becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak yaratıcı yeterlilikler ve beceriler edinebilirler. Müzik öğrenimi bilişsel, duyuusal ve psikomotor becerilerin edinilmesini gerektirir. Bu bakımdan kursiyerlerin bilgi, beceri ve tutumları ilişkilendirmelerine olanak sağlayacak etkinlikler tasarlanmalı ve uygulanmalıdır.
7. Kurs programında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik, iş birliği. Bu değerler, öğrenme ve öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem de diğer kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.
8. Müzik manevi, kültürel ve evrensel değerlerin sanat yoluyla aktarılmasında önemli bir yer tutmaktadır. Bu bakımdan öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek yukarıda belirtilen değerlere ilişkin çalışma etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinlik ve çalışmalar planlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir.

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirilme yapılmamaktadır.

PROGRAMIN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; haftada 2 kez günde en fazla 2 (iki) ders saati uygulanacak şekilde toplam 120 saattir.

Konular	Süre (DersSaati)
TEMEL MÜZİK KAVRAMLARI	10
VİYOLONSELİN YAPISAL ÖZELLİKLERİ ve VİYOLONSEL ÇALMADA TEMEL DAVRANIŞLAR	10
VİYOLONSELDE KONUMLAR ve ÖRNEK UYGULAMALAR	40
VİYOLONSELDE YAY TEKNİKLERİ, SESLENDİRME ve YORUMLAMADA TEMEL UNSURLAR	40
VİYOLONSELDE İLE İLGİLİ DAĞARCİK	20
TOPLAM	120

İÇERİK

1.TEMEL MÜZİK KAVRAMLARI

1.1. Temel Müzik Bilgileri

1.1.1. Müzik Yazısı Öğeleri

1.1.2. Ölçü Kavramı ve Çeşitleri

1.1.3. Aralık Bilgisi

1.2. Müzikte Dizi ve Ton Kavramları

1.2.1. Dizi Kavramı

1.2.2. Majör Tonalite Bilgisi

1.2.3. Minör Tonalite Bilgisi

1.3. Müzik Tarihi

1.3.1. Müzik Tarihi Dönemleri

1.3.2. Evrensel Müzik

1.3.3. Türk Müziği Tarihi

1.3.4. Barok, Klasik ve Romantik Dönem

1.4. Müzik Kültürü

1.4.1. Müzik Türleri

1.4.2. Dünya Müzikleri

1.4.3. Türk Müziği Türleri

2. VİYOLONSELİN YAPISAL ÖZELLİKLERİ ve VİYOLONSEL ÇALMADA TEMEL DAVRANIŞLAR

2.1. Viyolonsel Tarihsel Süreçteki Değişimi ve Gelişimi:

2.2. Viyolonsel fiziksel yapısı, bileşenleri ve bu yapıların işlevleri

2.3. Viyolonselda Ses Üretimi

2.4. Viyolonsel Çalmada Temel Davranışlar. (Duruş, yay kullanımı ve sol el parmak konumları)

2.5. Viyolonselda Ses Üretimi

3. VİYOLONSELDE KONUMLAR VE ÖRNEK UYGULAMALAR

3.1. Sol el I. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları

3.2. Sol el IV. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları

3.3. Diziler ve Gamlar

3.4. I. konum dizilerden başlangıç dizisi do dizisi

3.5. I. konum dizilerden başlangıç dizisi sol dizisi

3.6. I. konum dizilerden la dizisi

3.7. 1 diyez 1 bemol içeren diziler

3.8. Konumlar arası geçiş: İlk olarak 1. ve 4. konum arası

3.9. Konumlar arası geçiş içeren etütler

3.10. Pozisyon geçişli en az iki oktav gam

4. VİYOLONSELDE YAY TEKNİKLERİ, SESLENDİRME ve YORUMLAMADA TEMEL UNSURLAR

4.1. Detache (Bağırsız) yay tekniği.

4.2. Legato (Bağlı) yay tekniği

4.3. Staccato yay tekniği

4.4. Pizzicato tekniği

4.4. Martele yay tekniği.

4.5. Spiccato yay tekniği.

4.6. Nüans Bilgisi

4.7. Çift Ses Çalma

5. VİYOLONSEL İLE İLGİLİ DAĞARCİK

5.1. Barok Dönem Eserleri: Barok dönemin viyolonsel repertuvarının tanıtılması ve bu dönemden seçilmiş eser çalışmaları

5.2. Klasik Dönem Eserleri: Klasik dönem müzikleri ve bu döneme ait viyolonsel eserleri.

5.3. Romantik Dönem Eserleri: Romantik dönemin karakteristik viyolonsel eserlerinin incelenmesi.

5.4. Evrensel Müzik Türleri Eserleri.

5.5. Orkestra Eserleri: Orkestrada viyolonselin rolü ve orkestra repertuvarından seçilmiş eser çalışmaları.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Değerlendirme, “Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği” esaslarına göre yapılmalıdır.

1. Kurslarda başarı, programın özelliğine göre ders öğretmeni tarafından değerlendirilir.
2. Değerlendirme; uygulamalı sınavlar veya varsa ödev ya da projelere göre yapılır. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan kursun puanı, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan kursun başarı puanı olarak değerlendirilir.
3. Kursiyerlerin kendi kendine yaptıkları tüm öğrenme faaliyetleri de değerlendirme kapsamına alınabilir.
4. Programların özelliğine göre sınavlar ve başarı değerlendirmesi bilişim teknolojisi kullanılarak da yapılabilir.
5. Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır.
6. Kursiyerlerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenme faaliyetleri ile kursiyere kurs sonunda yapılan yazılı, sözlü ve performansa dayalı (uygulamalı) tüm sınavlar 100 puan üzerinden değerlendirilir.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde;

1. Ders kitabı olarak Milli Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu materyaller kullanılmalıdır.
2. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri, kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notları kullanılmalıdır.
3. Yararlanılacak kaynak araç-gereçlerin programın amaçlarını gerçekleştirecek nitelikte öğretim, yöntem ve tekniklerine uygun olması önem taşımaktadır.

Yararlanılacak kaynak araç-gereçler;

- Viyolonsel
- Viyolonsel metotları, notaları, müzik kayıtları
- Viyolonsel öğretimi ile ilgili görseller
- Nota sehpası

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara, "Kurs Bitirme Belgesi" düzenlenir.

PROGRAMIN ADI

Viyolonsel Eğitimi III

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 1),
2. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
3. 11.04.2018 tarihli ve 30388 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği,
4. Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarihli ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı,
5. “Halk Eğitimi Merkezi Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Viyolonsel Eğitimine Yönelik Kurs Program Önerisi” adlı Yüksek Lisans Tez çalışmasının bulguları doğrultusunda programın dayanağı belirlenmiştir

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okur-yazar olmak
2. 7 yaşını tamamlamış olmak
3. 18 yaş altı kursiyerler için veli/vasi izin belgesi
4. Kursun gerektirdiği eğitimi tamamlayabilecek fiziksel ve zihinsel yeterliliğe ve temel müzik yeteneğine sahip olmak
5. Viyolonsel (Çello) enstrümanına sahip olmak
6. II. Dönem viyolonsel kurs programını tamamlamış olmak

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Kurs programının uygulanmasında eğiticiler aşağıdaki öncelik sırasına göre görevlendirilirler;

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelgeye" göre
2. Müzik alan öğretmeni olarak atananlar, bu alanlarda Hayat Boyu Öğrenme Kurumlarındaki öğretmenler
3. Müzik alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi, öğretim görevlileri,
4. Resmi kurumlarda çalışanlardan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge ile Müzik alanında/alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları/fakülte mezunları,
5. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge ile Müzik alanında/alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları/fakülte mezunları,

PROGRAMIN AMAÇLARI

Viyolonsel Eğitimi kurs programını bitiren bireyin,

1. Viyolonselin tarihsel süreçteki değişimi ve gelişimi hakkında bilgi sahibi olması,
2. Viyolonselin yapısal özelliklerini tanıması,
3. Viyolonsel çalmada temel davranış ve becerileri kavraması ve uygulaması,
4. Temel müzik eğitimi ile ilgili davranış ve becerileri kavraması ve uygulaması,
5. Viyolonselde teknik ve müzikal gelişimini sağlamada sorumluluk bilinci kazanması,
6. Türk ve Dünya Müziği eserlerinden bir dağarcık oluşturmaları,
7. Bireysel sahne performanslarında kaygı düzeyini asgariye indirmesi,
8. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk ve iş birliği bilinci geliştirmesi, amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Programın hazırlanması aşamasında kursiyerlerin özellikle çalgılarıyla duygusal anlamda bütünleşmeleri, belleklerini, seslendirme ve yorumlama yetilerini geliştirmeleri, Türk ve Dünya Müziğini tanıma amaçları güdülmüştür. Bu amaçla hazırlanan programın uygulanmasında da özellikle ünite başlıkları ve kazanımlardaki içerik sınırlamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

2. Öğretmen kazanımları gerçekleştirirken kursiyerin motivasyonunu, hazır bulunuşluk düzeyini dikkate almalıdır.
3. Öğretmen programın kazanımları ile örtüşen farklı eserleri kursiyere verebilir. Bu durumda öğretmenin göz önünde bulundurması gereken en önemli hususlardan birisi, eserin teknik düzey olarak kursiyere uygunluğudur. Yanlış eser seçiminin kursiyerin başarısını olumsuz yönde etkileyeceği unutulmamalıdır. Programdaki kazanımların sıralanışı, dersin işleniş sırası olarak düşünülmelidir. Dolayısıyla seçilen eserlerin de kursiyerden beklenen kazanımlara uygun olması, öğretici özellikler taşıması gerekmektedir.
4. Dinleme çalışmalarında kursiyerlerin eserlerin müziksel ve dönem özellikleri, seslendirme, yorumlama özelliklerini dikkate alarak fikir edinmeleri sağlanmalıdır.
5. Programda kursiyerlerin yaş gruplarını da dikkate alarak popüler müziklerden yararlanılması düşünülmüştür. Dolayısıyla öğretmen kursiyerlerin taleplerini ve program kazanımlarını gözetenek farklı türlerdeki eserlerden yararlanabilir.
6. Kursiyerler müzikte öğrendiklerini diğer konu alanlarına uygulayabilirler. Doğru şartlar altında hayat boyu öğrenme ve kariyer becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak yaratıcı yeterlilikler ve beceriler edinebilirler. Müzik öğrenimi bilişsel, duysal ve psikomotor becerilerin edinilmesini gerektirir. Bu bakımdan kursiyerlerin bilgi, beceri ve tutumları ilişkilendirmelerine olanak sağlayacak etkinlikler tasarlanmalı ve uygulanmalıdır.
7. Kurs programında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik, iş birliği. Bu değerler, öğrenme ve öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem de diğer kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.
8. Müzik manevi, kültürel ve evrensel değerlerin sanat yoluyla aktarılmasında önemli bir yer tutmaktadır. Bu bakımdan öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek yukarıda belirtilen değerlere ilişkin çalışma etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinlik ve çalışmalar planlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir.

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirilme yapılmamaktadır.

PROGRAMIN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; haftada 2 kez günde en fazla 2 (iki) ders saati uygulanacak şekilde toplam 120 saattir.

Konular	Süre (DersSaati)
TEMEL MÜZİK KAVRAMLARI	10
VİYOLONSELİN YAPISAL ÖZELLİKLERİ ve VİYOLONSEL ÇALMADA TEMEL DAVRANIŞLAR	10
VİYOLONSELDE KONUMLAR ve ÖRNEK UYGULAMALAR	40
VİYOLONSELDE YAY TEKNİKLERİ, SESLENDİRME ve YORUMLAMADA TEMEL UNSURLAR	40
VİYOLONSELDE İLE İLGİLİ DAĞARCİK	20
TOPLAM	120

İÇERİK

1.TEMEL MÜZİK KAVRAMLARI

1.1. Temel Müzik Bilgileri

1.1.1. Müzik Yazısı Öğeleri

1.1.2. Ölçü Kavramı ve Çeşitleri

1.1.3. Aralık Bilgisi

1.2. Müzikte Dizi ve Ton Kavramları

1.2.1. Dizi Kavramı

1.2.2. Majör Tonalite Bilgisi

1.2.3. Minör Tonalite Bilgisi

1.3. Müzik Tarihi

1.3.1. Müzik Tarihi Dönemleri

1.3.2. Evrensel Müzik

1.3.3. Türk Müziği Tarihi

- 1.3.4. Barok, Klasik ve Romantik Dönem
- 1.4. Müzik Kültürü
 - 1.4.1. Müzik Türleri
 - 1.4.2. Dünya Müzikleri
 - 1.4.3. Türk Müziği Türleri

2. VİYOLONSELİN YAPISAL ÖZELLİKLERİ ve VİYOLONSEL ÇALMADA TEMEL DAVRANIŞLAR

- 2.1. Viyolonselin Tarihsel Süreçteki Değişimi ve Gelişimi:
- 2.2. Viyolonselin fiziksel yapısı, bileşenleri ve bu yapıların işlevleri
- 2.3. Viyolonselda Ses Üretimi
- 2.4. Viyolonsel Çalmada Temel Davranışlar. (Duruş, yay kullanımı ve sol el parmak konumları)
- 2.5. Viyolonselda Ses Üretimi

3. VİYOLONSELDE KONUMLAR VE ÖRNEK UYGULAMALAR

- 3.1. Sol el I. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları
- 3.2. Sol el IV. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları
- 3.3. Diziler ve Gamlar
- 3.4. I. konum dizilerden başlangıç dizisi do dizisi
- 3.5. I. konum dizilerden başlangıç dizisi sol dizisi
- 3.6. I. konum dizilerden la dizisi
- 3.7. 1 diyez 1 bemol içeren diziler
- 3.8. Konumlar arası geçiş: İlk olarak 1. ve 4. konum arası
- 3.9. Konumlar arası geçiş içeren etütler
- 3.10. Pozisyon geçişli en az iki oktav gam
- 3.11. Vibrato: Sesin zenginleştirilmesi.
- 3.12. Çalışmaları: Hızlı ve akıcı çalma becerileri.
- 3.13. Süslemeli Çalma: Trill, mordant ve diğer süsleme teknikleri.
- 3.14. Flageolet: Doğal ve yapay flajelet teknikleri
- 3.15. 1 2, 3 diyez ve bemol içeren diziler.
- 3.16. Do, Sol, Re ve La majör dizileri.

4. VİYOLONSELDE YAY TEKNİKLERİ, SESLENDİRME ve YORUMLAMADA TEMEL UNSURLAR

- 4.1. Detache (Bağısız) yay tekniği.
- 4.2. Legato (Bağlı) yay tekniği
- 4.3. Staccato yay tekniği
- 4.4. Pizzicato tekniği
- 4.4. Martele yay tekniği.
- 4.5. Spiccato yay tekniği.
- 4.6. Sautille

5. VİYOLONSEL İLE İLGİLİ DAĞARCIK

- 5.1. Barok Dönem Eserleri: Barok dönemin viyolonsel repertuvarının tanıtılması ve bu dönemden seçilmiş eser çalışmaları
- 5.2. Klasik Dönem Eserleri: Klasik dönem müzikleri ve bu döneme ait viyolonsel eserleri.
- 5.3. Romantik Dönem Eserleri: Romantik dönemin karakteristik viyolonsel eserlerinin incelenmesi.
- 5.4. Evrensel Müzik Türleri Eserleri.
- 5.5. Orkestra Eserleri: Orkestrada viyolonselin rolü ve orkestra repertuvarından seçilmiş eser çalışmaları.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Değerlendirme, “Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği” esaslarına göre yapılmalıdır.

1. Kurslarda başarı, programın özelliğine göre ders öğretmeni tarafından değerlendirilir.
2. Değerlendirme; uygulamalı sınavlar veya varsa ödev ya da projelere göre yapılır. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan kursun puanı, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan kursun başarı puanı olarak değerlendirilir.

3. Kursiyerlerin kendi kendine yaptıkları tüm öğrenme faaliyetleri de değerlendirme kapsamına alınabilir.
4. Programların özelliğine göre sınavlar ve başarı değerlendirmesi bilişim teknolojisi kullanılarak da yapılabilir.
5. Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır.
6. Kursiyerlerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenme faaliyetleri ile kursiyere kurs sonunda yapılan yazılı, sözlü ve performansa dayalı (uygulamalı) tüm sınavlar 100 puan üzerinden değerlendirilir.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde;

1. Ders kitabı olarak Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu materyaller kullanılmalıdır.
2. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri, kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notları kullanılmalıdır.
3. Yararlanılacak kaynak araç-gereçlerin programın amaçlarını gerçekleştirecek nitelikte öğretim, yöntem ve tekniklerine uygun olması önem taşımaktadır.

Yararlanılacak kaynak araç-gereçler;

- Viyolonsel
- Viyolonsel metotları, notaları, müzik kayıtları
- Viyolonsel öğretimi ile ilgili görseller
- Nota sehpası

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara, "Kurs Bitirme Belgesi" düzenlenir.

PROGRAMIN ADI

Viyolonsel Eğitimi IV

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 1),
2. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
3. 11.04.2018 tarihli ve 30388 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği,
4. Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarihli ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı,
5. “Halk Eğitimi Merkezi Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Viyolonsel Eğitimine Yönelik Kurs Program Önerisi” adlı Yüksek Lisans Tez çalışmasının bulguları doğrultusunda programın dayanağı belirlenmiştir

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okur-yazar olmak
2. 7 yaşını tamamlamış olmak
3. 18 yaş altı kursiyerler için veli/vasi izin belgesi
4. Kursun gerektirdiği eğitimi tamamlayabilecek fiziksel ve zihinsel yeterliliğe ve temel müzik yeteneğine sahip olmak
5. Viyolonsel (Çello) enstrümanına sahip olmak
6. III. Dönem viyolonsel kurs programını tamamlamış olmak

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Kurs programının uygulanmasında eğiticiler aşağıdaki öncelik sırasına göre görevlendirilirler;

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelgeye" göre
2. Müzik alan öğretmeni olarak atananlar, bu alanlarda Hayat Boyu Öğrenme Kurumlarındaki öğretmenler
3. Müzik alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi, öğretim görevlileri,
4. Resmi kurumlarda çalışanlardan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge ile Müzik alanında/alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları/fakülte mezunları,
5. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge ile Müzik alanında/alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları/fakülte mezunları,

PROGRAMIN AMAÇLARI

Viyolonsel Eğitimi kurs programını bitiren bireyin,

1. Viyolonsel tarihsel süreçteki değişimi ve gelişimi hakkında bilgi sahibi olması,
2. Viyolonsel yapısal özelliklerini tanıması,
3. Viyolonsel çalmada temel davranış ve becerileri kavraması ve uygulaması,
4. Temel müzik eğitimi ile ilgili davranış ve becerileri kavraması ve uygulaması,
5. Viyolonselde teknik ve müzikal gelişimini sağlamada sorumluluk bilinci kazanması,
6. Türk ve Dünya Müziği eserlerinden bir dağarcık oluşturma,
7. Bireysel sahne performanslarında kaygı düzeyini asgariye indirmesi,
8. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk ve iş birliği bilinci geliştirmesi, amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Programın hazırlanması aşamasında kursiyerlerin özellikle çalgılarıyla duygusal anlamda bütünleşmeleri, belleklerini, seslendirme ve yorumlama yetilerini geliştirmeleri, Türk ve Dünya Müziğini tanıma amaçları güdülmüştür. Bu amaçla hazırlanan programın uygulanmasında da özellikle ünite başlıkları ve kazanımlardaki içerik sınırlamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

2. Öğretmen kazanımları gerçekleştirirken kursiyerin motivasyonunu, hazır bulunuşluk düzeyini dikkate almalıdır.
3. Öğretmen programın kazanımları ile örtüşen farklı eserleri kursiyere verebilir. Bu durumda öğretmenin göz önünde bulundurması gereken en önemli hususlardan birisi, eserin teknik düzey olarak kursiyere uygunluğudur. Yanlış eser seçiminin kursiyerin başarısını olumsuz yönde etkileyeceği unutulmamalıdır. Programdaki kazanımların sıralanışı, dersin işleniş sırası olarak düşünülmelidir. Dolayısıyla seçilen eserlerin de kursiyerden beklenen kazanımlara uygun olması, öğretici özellikler taşıması gerekmektedir.
4. Dinleme çalışmalarında kursiyerlerin eserlerin müziksel ve dönem özellikleri, seslendirme, yorumlama özelliklerini dikkate alarak fikir edinmeleri sağlanmalıdır.
5. Programda kursiyerlerin yaş gruplarını da dikkate alarak popüler müziklerden yararlanılması düşünülmüştür. Dolayısıyla öğretmen kursiyerlerin taleplerini ve program kazanımlarını gözetenek farklı türlerdeki eserlerden yararlanabilir.
6. Kursiyerler müzikte öğrendiklerini diğer konu alanlarına uygulayabilirler. Doğru şartlar altında hayat boyu öğrenme ve kariyer becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak yaratıcı yeterlilikler ve beceriler edinebilirler. Müzik öğrenimi bilişsel, duyuusal ve psikomotor becerilerin edinilmesini gerektirir. Bu bakımdan kursiyerlerin bilgi, beceri ve tutumları ilişkilendirmelerine olanak sağlayacak etkinlikler tasarlanmalı ve uygulanmalıdır.
7. Kurs programında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik, iş birliği. Bu değerler, öğrenme ve öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem de diğer kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.
8. Müzik manevi, kültürel ve evrensel değerlerin sanat yoluyla aktarılmasında önemli bir yer tutmaktadır. Bu bakımdan öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek yukarıda belirtilen değerlere ilişkin çalışma etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinlik ve çalışmalar planlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir.

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirilme yapılmamaktadır.

PROGRAMIN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; haftada 2 kez günde en fazla 2 (iki) ders saati uygulanacak şekilde toplam 120 saattir.

Konular	Süre (DersSaati)
TEMEL MÜZİK KAVRAMLARI	10
VİYOLONSELİN YAPISAL ÖZELLİKLERİ ve VİYOLONSEL ÇALMADA TEMEL DAVRANIŞLAR	10
VİYOLONSELDE KONUMLAR ve ÖRNEK UYGULAMALAR	40
VİYOLONSELDE YAY TEKNİKLERİ, SESLENDİRME ve YORUMLAMADA TEMEL UNSURLAR	40
VİYOLONSELDE İLE İLGİLİ DAĞARCİK	20
TOPLAM	120

İÇERİK

1.TEMEL MÜZİK KAVRAMLARI

1.1. Temel Müzik Bilgileri

1.1.1. Müzik Yazısı Öğeleri

1.1.2. Ölçü Kavramı ve Çeşitleri

1.1.3. Aralık Bilgisi

1.2. Müzikte Dizi ve Ton Kavramları

1.2.1. Dizi Kavramı

1.2.2. Majör Tonalite Bilgisi

1.2.3. Minör Tonalite Bilgisi

1.3. Müzik Tarihi

1.3.1. Müzik Tarihi Dönemleri

1.3.2. Evrensel Müzik

1.3.3. Türk Müziği Tarihi

- 1.3.4. Barok, Klasik ve Romantik Dönem
- 1.4. Müzik Kültürü
 - 1.4.1. Müzik Türleri
 - 1.4.2. Dünya Müzikleri
 - 1.4.3. Türk Müziği Türleri

2. VİYOLONSELİN YAPISAL ÖZELLİKLERİ ve VİYOLONSEL ÇALMADA TEMEL DAVRANIŞLAR

- 2.1. Viyolonselin Tarihsel Süreçteki Değişimi ve Gelişimi:
- 2.2. Viyolonselin fiziksel yapısı, bileşenleri ve bu yapıların işlevleri
- 2.3. Viyolonselda Ses Üretimi
- 2.4. Viyolonsel Çalmada Temel Davranışlar. (Duruş, yay kullanımı ve sol el parmak konumları)
- 2.5. Viyolonselda Ses Üretimi

3. VİYOLONSELDE KONUMLAR VE ÖRNEK UYGULAMALAR

- 3.1. Sol el I. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları
- 3.2. Sol el IV. Konum do-sol-re-la teli çalışmaları
- 3.3. Diziler ve Gamlar
- 3.4. I. konum dizilerden başlangıç dizisi do dizisi
- 3.5. I. konum dizilerden başlangıç dizisi sol dizisi
- 3.6. I. konum dizilerden la dizisi
- 3.7. 1 diyez 1 bemol içeren diziler
- 3.8. Konumlar arası geçiş: İlk olarak 1. ve 4. konum arası
- 3.9. Konumlar arası geçiş içeren etütler
- 3.10. Pozisyon geçişli en az iki oktav gam
- 3.11. Vibrato: Sesin zenginleştirilmesi.
- 3.12. Çalışmaları: Hızlı ve akıcı çalma becerileri.
- 3.13. Süslemeli Çalma: Trill, mordant ve diğer süsleme teknikleri.
- 3.14. Flageolet: Doğal ve yapay flajelet teknikleri
- 3.15. 1 2, 3 diyez ve bemol içeren diziler.
- 3.16. Do, Sol, Re ve La majör dizileri.
- 3.17. Ajilite Çalışmaları: Hızlı ve akıcı çalma becerileri.
- 3.18. Pus yedinci konum çalışmaları

4. VİYOLONSELDE YAY TEKNİKLERİ, SESLENDİRME ve YORUMLAMADA TEMEL UNSURLAR

- 4.1. Detache (Bağısız) yay tekniği.
- 4.2. Legato (Bağlı) yay tekniği
- 4.3. Staccato yay tekniği
- 4.4. Pizzicato tekniği
- 4.4. Martele yay tekniği.
- 4.5. Spiccato yay tekniği.
- 4.6. Sautille

5. VİYOLONSEL İLE İLGİLİ DAĞARCİK

- 5.1. Barok Dönem Eserleri: Barok dönemin viyolonsel repertuvarının tanıtılması ve bu dönemden seçilmiş eser çalışmaları
- 5.2. Klasik Dönem Eserleri: Klasik dönem müzikleri ve bu döneme ait viyolonsel eserleri.
- 5.3. Romantik Dönem Eserleri: Romantik dönemin karakteristik viyolonsel eserlerinin incelenmesi.
- 5.4. Evrensel Müzik Türleri Eserleri.
- 5.5. Orkestra Eserleri: Orkestrada viyolonselin rolü ve orkestra repertuvarından seçilmiş eser çalışmaları.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Değerlendirme, “Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği” esaslarına göre yapılmalıdır.

1. Kurslarda başarı, programın özelliğine göre ders öğretmeni tarafından değerlendirilir.
2. Değerlendirme; uygulamalı sınavlar veya varsa ödev ya da projelere göre yapılır. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan kursun puanı, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan kursun başarı puanı olarak değerlendirilir.
3. Kursiyerlerin kendi kendine yaptıkları tüm öğrenme faaliyetleri de değerlendirme

kapsamına alınabilir.

4. Programların özelliğine göre sınavlar ve başarı değerlendirmesi bilişim teknolojisi kullanılarak da yapılabilir.
5. Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır.
6. Kursiyerlerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenme faaliyetleri ile kursiyere kurs sonunda yapılan yazılı, sözlü ve performansa dayalı (uygulamalı) tüm sınavlar 100 puan üzerinden değerlendirilir.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde;

1. Ders kitabı olarak Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu materyaller kullanılmalıdır.
2. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri, kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notları kullanılmalıdır.
3. Yararlanılacak kaynak araç-gereçlerin programın amaçlarını gerçekleştirecek nitelikte öğretim, yöntem ve tekniklerine uygun olması önem taşımaktadır.

Yararlanılacak kaynak araç-gereçler;

- Viyolonsel
- Viyolonsel metotları, notaları, müzik kayıtları
- Viyolonsel öğretimi ile ilgili görseller
- Nota sehpası

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara, "Kurs Bitirme Belgesi" düzenlenir.